

Meri-Rastilan monitoimitalo

Yleinen kaksivaiheinen arkkitehtuurikilpailu
– Arvostelupöytäkirja

1. vaihe 30.11.2023–8.3.2024
2. vaihe 8.5.–2.9.2024

Helsinki

Purkaa vai korjata?

Helsingin kaupunki järjesti yleisen, kaksivaiheisen arkkitehtuurikilpailun Vuosaaren Meri-Rastilassa sijaitsevan monitoimitalon suunnittelusta. Hanke on koulun, päiväkodin, leikkipuiston, nuorisotalon sekä kotihoidon aputilojen yhteishanke, ja se tulee olemaan kaupunkiuudistusalueen keskeinen palvelurakennus, joka lisää alueen houkuttelevuutta ja viihtyisyyttä.

Sisällys

1	KILPAILUN YLEISTIEDOT	4
1.1	Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus	4
1.2	Osallistumisoikeus	4
1.3	Kilpailun kulku	4
1.4	Tuomaristo	5
1.5	Kilpailun säännöt	5
1.6	Kilpailuohjelman hyväksyminen	5
1.7	Kilpailuehdotusten käyttö- ja julkaisuoikeus	5
2	KILPAILUTEHTÄVÄ	8
2.1	Kilpailun tausta ja tavoitteet	8
2.2	Kilpailualue	8
2.3	Laajuus	13
2.4	Teknistaloudelliset ohjeet	13
3	KILPAILUEHDOTUSTEN ARVOSTELUPERUSTEET	14
4	YLEISARVOSTELU	16
5	EHDOTUSKOHTAINEN ARVOSTELU	18
5.1	Palkintoluokka, toiseen vaiheeseen valitut ehdotukset	18
5.2	Yläluokka	38
5.3	Ylempi keskiluokka	46
5.4	Alempi keskiluokka	59
5.5	Alaluokka	66
6	KILPAILUN TULOSA	72
6.1	Kilpailun tulos	72
6.2	Suositus jatkotoimenpiteistä	73
6.3	Arvostelupöytäkirjan allekirjoitus	75
6.4	Nimikuorten avaus	76

Kannen kuva, ehdotus ”**Käsi kädessä**”, näkymä Fokkatorilta. Työ esitellään tämän kirjan sivulla 31.

1 Kilpailun yleistiedot

1.1 Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus

Helsingin kaupunki järjesti yleisen, kaksivaiheisen arkkitehtuurikilpailun Vuosaaren Meri-Rastilassa sijaitsevan monitoimitalon suunnittelusta. Hanke on koulun, päiväkodin, leikkipuiston, nuorisotalon sekä kotihoidon aputilojen yhteishanke.

Kilpailun tarkoitus on toimia hankkeen pää- ja arkkitehtisuunnittelijan valintamenettelynä.

1.2 Osallistumisoikeus

Kilpailu oli yleinen arkkitehtuurikilpailu ja se oli avoin kaikille, joilla on oikeus harjoittaa arkkitehdin ammatia omassa maassaan.

Kilpailuun osallistuessaan kilpailija sitoutui siihen, että myöhemmin, mahdollisen jatkotoimeksiannon saadessaan:

- kilpailijaa edustaa tilaajavastuulain vaatimukset täyttävä oikeushenkilö.
- ennen suunnittelusopimuksen allekirjoittamista kilpailun voittajan tulee varmistaa, että työryhmän jäsenillä on asiantuntemus ja pätevyys toimia kohteen vastuullisena rakennussuunnittelijana tai pääsuunnittelijana. Tarvittaessa työryhmää voi täydentää kilpailun jälkeen.
- kilpailuvaiheessa vastuullisena rakennussuunnittelijana toiminut henkilö jatkaa vastuullisessa roolissa hankkeessa, esimerkiksi vastuullisena rakennussuunnittelijana tai pääsuunnittelijana, hankkeen valmistumiseen asti.

1.3 Kilpailun kulku

Kilpailuaika (ensimmäinen vaihe) 30.11.2023 – 8.3.2024

- Kilpailuseminaari ja kohdekäynti to 14.12.2023
  - Kaikille kilpailijoille avoin seminaari Merirastin peruskoulussa (Jaluspolku 3, 00980 Helsinki) to 14.12.2023 klo 14:30–15:30. Kilpailuseminaarin kielenä oli suomi.
  - Kilpailuseminaarin jälkeen noin klo 15:30 tutustumiskävely kilpailualueen rakennuksiin sisäpuolelta. Kilpailijoilla oli mahdollisuus tutustua ulkoympäristöön omin päin ennen tai jälkeen kilpailuseminaarin.
- Kilpailua koskevat kysymykset
  - Ensimmäisen kilpailuvaiheen kysymykset tuli lähettää 17.1.2024 aikana kilpailun verkkosivuilla

www.merirastilanmonitoimitalo.fi

- Kysymyksiä saatiin 83 kpl ja niihin vastattiin kilpailun verkkosivuilla 1.2.2024.

- Määräaikaan mennessä kilpailun ensimmäiseen vaiheeseen saapui 71 ehdotusta joista 70 otettiin arviointiin. Ehdotus nimimerkillä Veranta (nr. 17) on palautettu vajaana, ja siitä oli saatu vain planssitiedostot. Vajaata palautusta ei voitu ottaa mukaan kilpailuun. Hyväksytyistä töistä laaditut arviot löytyvät luokittain tästä arviokirjasta.

- Ensimmäisen vaiheen arviointi toteutettiin maaliskuukokouksessa ja palautetut kilpailuehdotukset olivat nähtävillä kilpailun verkkosivuilla 4.4.2024 alkaen.

Kilpailuaika (toinen vaihe) 8.5.2024 – 2.9.2024

- Tuomaristo valitsi kilpailun toiseen vaiheeseen viisi (5) tavoitteet parhaiten täyttävää ehdotusta ja tiedotti asiasta 2.5.2024. Kilpailijoille lähetettiin arviointiryhmän laatimat jatkosuunnitteluohjeet 8.5.2024.

- Kilpailijoille toteutettiin kaksi yhteistoiminnallista työpajaa hankkeeseen kiinnitettyjen asiantuntijoiden kanssa (kustannus-, rakenne-, pohjarakenne- ja LVIA), työpajat olivat 20.-22.5.2024 sekä 12.8.2024. Tilaisuuksissa kilpailutyön tekijä toimi ehdotuksen pääsuunnittelijana ja tilaisuuden puheenjohtajana. Kilpailutyön tekijä laati tilaisuudelle aikataulun ja agendan sekä huolehti käydyn keskustelun dokumentoinnista. Työpajojen tarkoituksena oli kehittää kilpailutyö toisessa vaiheessa sellaiseen asuun, että se toiminnallisesti ja teknisesti on perusratkaisultaan ja kustannustasoltaan helposti jatkotyöstettävissä myöhemmissä toteutukseen tähtäävissä suunnittelu- vaiheissa.

- Toisessa vaiheessa oli mahdollisuus esittää kysymyksiä tuomaristolle 3.6.2024 mennessä. Yhteensä 108 kysymykseen vastattiin 18.6.2024.

- Kilpailun toisen vaiheen työt olivat esillä ja kommentoitavana Kerrokantasi-palvelussa 30.9.-20.10.2024. Töistä saatiin yhteensä 142 kommenttia ja ne toimitettiin tuomariston käyttöön. Saatua palautetta hyödynnetään myös kohteen jatkosuunnittelussa.

- Tulosten julkistaminen 22.11.2024.

- Tuomaristo kokoontui kahdeksan kertaa: 14.11.2023, 22.3.2024, 5.4.2024, 19.4.2024, 7.5.2024, 29.5.2024, 4.10.2024 ja 25.10.2024.

1.4 Tuomaristo

Kilpailuehdotukset arvosteli tuomaristo, johon kuuluivat:

Helsingin kaupungin edustajina:

- Anni Sinnemäki, apulaispormestari, tuomariston puheenjohtaja
- Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, projektinjohtaja, KYMP/Tilat-palvelu
- Mari Koskinen, arkkitehti SAFA, projektinjohtaja, KYMP/Tilat-palvelu
- Vera Schulman, arkkitehti SAFA, yksikön päällikkö, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- Sonja Äärilä, arkkitehti SAFA, projektiarkkitehti, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala (mukana ensimmäisen vaiheen ajan, sitten perhevapaalla)
- Tuukka Linnas, arkkitehti SAFA, tiimipäällikkö, KYMP/asemakaavoitus
- Linda Toivonen, diplomi-insinööri, kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston edustaja helmikuuhun 2024 asti, tämän jälkeen perhevapaan ajan kilpailun loppuun Lotta Suominen
- Mustafa Gürler, arkkitehti, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan edustaja

Suomen Arkkitehtiliiton kilpailutoimikunnan nimeäminä:

- Tapani Mustonen, arkkitehti SAFA
- Meri Wiikinkoski, arkkitehti SAFA

Kilpailukonsulttina toimi JADA Oy ja tuomariston vaihtolovelvollisena sihteerinä arkkitehti SAFA Jussi Vuori.

Tuomariston ulkopuolisina asiantuntijoina toimivat mm:

- Leena-Kaisa Laitinen, kustannuslaskennan asiantuntija, Helsingin kaupunki
- Nina Martikainen, KYMP energia-asiantuntija
- Helinä Lohilahti, KYMP keittiösuunnittelu
- Janne Antila, KYMP liikenne- ja katusuunnittelu
- Jari Hurskainen, KYMP liikenne- ja katusuunnittelu
- Pia Rantanen, KYMP maisemasuunnittelu
- Elina Inkiläinen, KYMP maisemasuunnittelu
- Camilla Lindroth, KYMP maisemasuunnittelu
- Esa Huurinainen, RAK-asiantuntija, Ramboll Oy
- Terhi Kuusela, Sipti Oy, pohjarakenteet
- Ossi Myllymäki, LVI-asiantuntija, Grandlund Oy
- Riikka Valtonen, rakennuttajakonsultti, Indepro Oy
- Matti Kruus, rakennuttajakonsultti, Indepro Oy

Tuomariston sihteeri ja ulkopuoliset asiantuntijat eivät osallistuneet arvosteluun.

1.5 Kilpailun säännöt

Kilpailussa noudatettiin kilpailuohjelmaa sekä Suomen Arkkitehtiliiton (SAFA) kilpailusääntöjä.

Kilpailuun eivät voineet osallistua tuomariston jäsenet, asiantuntijat tai sihteerit eivätkä näiden yhtiökumppanit tai lähiomaiset. Myös sellaiset henkilöt olivat esteellisiä, jotka olivat osallistuneet kilpailuohjelman laadintaan tai muulla tavoin kilpailun järjestykseen sellaisella tavalla, että näillä olisi siitä muihin verrattuna selvää etua.

Kilpailukieli oli suomi ja kaikki kysymykset, vastaukset ja kilpailuehdotukset laadittiin suomen kielellä.

1.6 Kilpailuohjelman hyväksyminen

Kilpailun järjestäjät, kilpailun tuomaristo sekä Suomen Arkkitehtiliiton kilpailutoimikunta olivat hyväksyneet tämän kilpailuohjelman liiteasiakirjoineen.

1.7 Kilpailuehdotusten käyttö- ja julkaisu-oikeus

Helsingin kaupungilla ja Suomen Arkkitehtiliitolla on oikeus käyttää ja julkaista kilpailuehdotusten aiheita ja materiaalia Suomen tekijänoikeuslain mukaisesti ilman erillistä korvausta. Kilpailun järjestäjä asettaa saapuneet työt nähtäville kilpailun verkkosivuille www.merirastilanmonitoimitalo.fi

Palkittujen ja lunastettujen kilpailuehdotusten omistusoikeus siirtyy kilpailun järjestäjälle tekijänoikeuden jäädessä ehdotuksen tekijöille.

Mahdollisen toimeksiannon saaneilla suunnittelijoilla on oikeus käyttää hyväkseen ehdotusten aiheita ja ideoita Suomen tekijänoikeuslain mukaisesti.

Kilpailun järjestäjällä ja SAFAlla on oikeus julkaista palkittujen ja lunastettujen töiden materiaalia korvauksetta. Julkaisun yhteydessä mainitaan aina kyseisen ehdotuksen tekijä lukuun ottamatta kilpailun aikana nimettöminä julkaistavia ehdotuksia.

Kilpailualue pohjoisesta.

Helsingin kaupunki

2 Kilpailutehtävä

2.1 Kilpailun tausta ja tavoitteet

Meri-Rastila on merkittävä kaupunki uudistuskohde: alueelle on mahdollista rakentaa 2900 uutta asuntoa. Uudet asemakaavat mahdollistavat merkittävän uudisrakentamisen uuden monitoimitalon välittömään ympäristöön.

Meri-Rastilan monitoimitalo tulee palvelemaan uutta laajempaa asukas pohjaa. Tarpeen näkökulmasta muutos on väistämätön: Päiväkodissa on nyt 70 lasta - uudessa 254. Koulussa on nyt 240 oppijaa – uudessa 750. Vuosaaren seurakunta on päättänyt luopua kappelista ja kappelille on myönnetty purkamislupa.

Arkkitehtuurikilpailun avulla arvioidaan, voidaan ko monitoimitalolle asetettuihin tavoitteisiin päästä nykyisiä rakennuksia korjaamalla, muokkaamalla ja laajentamalla – vai päästäänkö parempaan lopputulokseen korvaamalla nykyinen korttelitalo kokonaan uudisrakennuksella. Purkavat ja säilyttävät vaihtoehdot ovat mahdollisia, ja kaikkia vaihtoehtoja tarkastel-

laan kilpailussa yhdenvertaisina.

Uudesta monitoimitalosta tulee koko kaupungin-osaa palveleva oppimis- ja asukaskäytön rakennus, jossa eri toimintojen lomittuminen luo positiivista synergiaa ja yhteistyötä. Osa rakennuksen yhteisistä tiloista on asukkaiden ja muiden toimijoiden varattavissa ja käytettävissä iltaisin ja viikonloppuisin päiväkodin ja koulun toiminta-aikojen ulkopuolella.

Hankkeen toteuttamisella varmistetaan terveelliset, turvalliset, pedagogisesti tarkoituksenmukaiset ja esteettömät tilat. Suunnittelussa ja toteutuksessa kiinnitetään erityistä huomiota sisäilman laatuun, valaistukseen, luonnonvalon hyödyntämiseen, visuaalisesti ja akustisesti rauhalliseen ääniympäristöön.

2.2 Kilpailualue

Meri-Rastila kaupunki uudistusalueena

Helsinki harjoittaa kaupunkistrategian 2022–2026 mukaan erityiskohtelua ja torjuu eriytymistä kau-

punkiuudistusalueilla, joista yksi on Vuosaaren Meri-Rastila. Kaupunkiuudistusta tehdään sekä kaupunkirakennetta kehittämällä parantaen arjen palvelutarjontaa. Tavoitteena on rakentaa 30 % lisää asuntoja vuoteen 2035 mennessä. Asuinrakentamisen lisäksi alueelle suunnataan palveluita ja investointeja keinona lisätä hyvinvointia ja houkuttelevuutta. Lisätietoja Meri-Rastilan kaupunkiuudistuksesta: hel.fi/uuttahelsinkia/meri-rastila

Väestönkasvu ja sosioekonomisen monipuolisuuden lisääminen alueella edellyttää palvelurakentamista ja kaupungin palveluiden välistä yhteistyötä. Meri-Rastilan kaupunkiuudistuksen keskeisin palvelutilahanke on Meri-Rastilan monitoimitalo, joka kokoaa alueen palvelut yhteen. Monitoimitalo tulee tarjoamaan tilat peruskoululle, päiväkodille, nuorisotalolle, leikkipuistolle, asukastoiminnalle ja kotihoidon henkilökunnan tarpeisiin.

Kaupunkiuudistusalueelle on tulossa julkista taidetta prosenttirahakäytännön mukaisesti. Sillä tarkoitetaan periaatepäätöstä, jossa julkisen rakennushankkeen määrärahasta osuus varataan taiteelle. Tärkeiksi taiteen paikoiksi on tunnistettu Fokkatori ja Jaluspolun puoleinen julkisivu.

Kaavamuutokset kaupunkiuudistuksen käynnistäjinä

Kaupunkiuudistuksen tavoitteiden toteuttamiseksi on Meri-Rastilan 1990-luvulla rakentuneelle alueelle laadittu kaksi asemakaavan muutosta vuosina 2015–2021. Meri-Rastilan monitoimitalo sijoittuu Meri-Rastilan länsiosan kaava-alueelle, jolla kaavamuutos on tullut lainvoimaiseksi oikeuskäsittelyjen jälkeen 3.11.2022. Kaavamuutosten toteutumisen myötä alueen asukasluku kaksinkertaistuu, julkisia palvelutiloja uudistetaan, kaupallisten palveluiden määrä kasvaa mm. nykyisen liikekeskusrakennuksen korvautuessa suuremmalla hybridikorttelilla, liikennetarkaisuja parannetaan ja puistopalveluja sekä -reitit parannetaan. Osa kaupunkirakenteen uudistuksista kohdistuu kokonaan uusille rakennuspaikoille, ja osa tapahtuu nykyisiä rakennuksia purkamalla ja korvaamalla niitä uusilla.

Monitoimitalo muuttuvassa Meri-Rastilassa

Monitoimitalo sijaitsee Meri-Rastilan uudistuksen kannalta keskeisimmässä mahdollisessa paikassa. Samalla sen ympäristö on myös yksi alueen eniten muuttuvista osista. Monitoimitalo rajautuu pohjoisivultaan Meri-Rastilan toriin, joka on alueen tärkein urbaani kaupunkitila. Torin ilme tulee muuttumaan täysin, koska asemakaava mahdollistaa sitä rajaavi-

en rakennusten purkamisen ja uudisrakentamisen. Samalla tori liittyy nykyistä paremmin metroaseman suuntaan ja Meri-Rastilan tielle kahden uuden jalankulkureitin kautta. Torin mittakaavallinen vaikutelma muuttuu ratkaisevasti, kun nykyiset matalat rakennukset korvataan suuremmilla. Torin rajauksessa vuorottelevat n. kahdeksankerroksiset asuinrakennukset matalampien 1–2-kerroksisten osien kanssa. Näkymää torilta pohjoiseen kohti metroasemaa hallitsevat 12- ja 16-kerroksiset maamerkkirakennukset, vaikeivat ne rajaudukaan suoraan torialueeseen. Asuinkortteleiden torin puoleisissa maantasokerroksissa on liike- ja yhteistiloja. Uudistuva monitoimitalo rajaa toria sen eteläosasta muodostaen yhden torin pääjulkisivuista.

Monitoimitalon torien ja puiston välissä

Tontti rajautuu itäosivultaan Haruspuistoon, joka on Meri-Rastilan puistoista toiminnallisimman. Haruspuistoon suunnitellaan uudistusta, joka on toteutumassa vuosikymmenen loppupuolella. Monitoimitalon ja puiston toiminnot limittyvät keskenään, sillä leikkipuistotoiminnan uudet tilat rakennetaan uudistuvaan monitoimitaloon. Myös muilta osin monitoimitalon ulko- ja sisätilojen tulee liittyä luontevasti Haruspuistoon. Haruspolku on tärkeä jalankulku- ja pyöräilyyhteytenä Haruspuiston ja Meri-Rastilan torin välillä.

Länsiosivultaan monitoimitalo rajautuu Jaluspolkuun, Jaluskujaan ja Fokkatoriin. Jaluspolku ja Jaluskuja ovat jalankulkua ja pyöräilyä palvelevia katuja, joilla huoltoajo on sallittu.

Monitoimitalon tontti rajautuu länsiosivun keskivaiheilla pieneen Fokkatoriin. Torista tulee jatkossa nykyistä rajatumpi, sillä sen viereisen pysäköintialueen paikalle ollaan rakentamassa pysäköintitalo, jonka maantasokerrokseen tavoitellaan päivittäistavara-kauppaa. Fokkatorilta on Fokkapolkua pitkin yhteys Meri-Rastilan tien yli Meri-Rastilan rantametsään, joka on alueen merkittävä virkistys- ja luontoalue. Yhteyden on tarkoitus jatkua kutsuvana ja korkeatasoisena Fokkatorilta Haruspuistoon monitoimitalon läpi. Mahdollisuuksien mukaan monitoimitalon toiminnan tulee välittyä ja laajentua Fokkatorille.

Arkkitehtuuri ja kaupunkikuva

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on punnittu, etteivät kilpailualueen nykyiset rakennukset edellytä niiden suojelua, joten myös nykyisiä rakenteita hyödyntävissä suunnitelmavaihtoehdoissa voidaan rakennusten ilmettä ja luonnetta muuttaa toiminnallisten ja kaupunkikuvallisten tavoitteiden edellyttämällä tavalla. Suunnittelussa tulee huomioida, että

Kilpailualue 1:2000. (Pohjakartta LIITE 01)

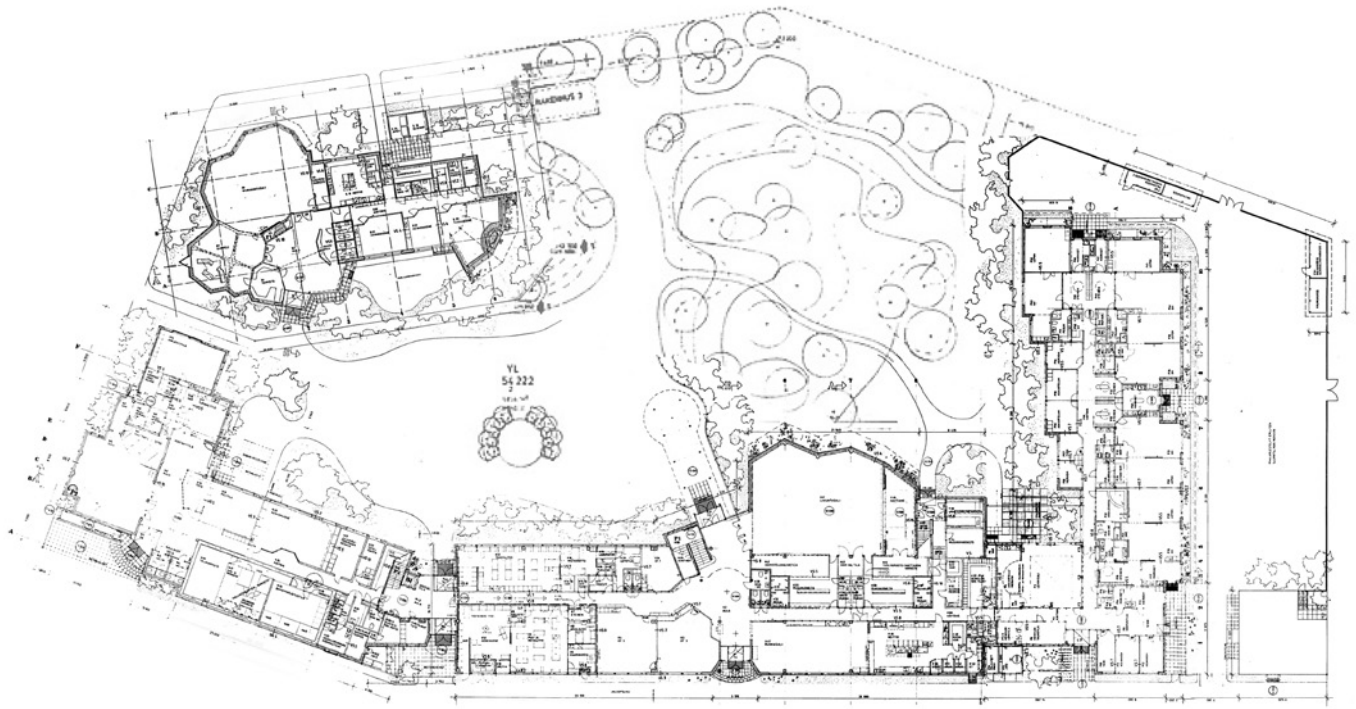
monitoimitalon ympäristö muuttuu merkittävästi, ja sovittaa uusi ratkaisu kaavamutosten mukaisen kaupunkirakenteen osaksi.

Merkittävistä kaupunkirakenteen muutoksista huolimatta Meri-Rastilan nykyinen kaupunkirakenteellinen ja arkkitehtoninen identiteetti on tarkoitus säilyttää, mikä vahvistaa kulttuurista ja sosiaalista kestävyyttä. Nykyinen liikenne- ja viheralueverkko on tunnistettavissa myös jatkossa. Samoin asuinkortteleiden periaate, jossa pihat avautuvat metsäisille viheralueille. Alueen arkkitehtuurissa tunnusomaisia piirteitä ovat porrastuksilla ja piharakennuksilla luotu pienipiirteisyyttä, pääosin valkoinen yleisväritys, jota murrettu väripinnat jäsentävät, sekä leikkisät postmodernistiset yksityiskohdat. Meri-Rastilan uusien

asuinrakennusten odotetaan tulkitsevan alueen olemassa olevia arkkitehtonisia piirteitä nykyarkkitehtuurin keinoin. Uusien asuinrakennusten julkisivujen tulee olla paikalla muurattua tiiltä, muurauksen päälle tehtyä rappautusta tai puuta. Asuinrakennusten julkisivujen on oltava vaaleita ja niissä tulee käyttää alueen ilmeeseen sopivia murrettuja vaaleita sävyjä korostusaiheina.

Alueen julkisille rakennuksille ei ole etukäteen määritelty tiettyä ilmettä, vaan kohteiden arkkitehtuuri haetaan kunkin kohteen tarkemman suunnittelun kautta. On kuitenkin toivottavaa, että monitoimitalosuunnitelma ilmentää Meri-Rastilan identiteettiä. Keinot sen tekemiseen jätetään kilpailijoiden harkittavaksi.

Maantasokerrosten yhdistelmäplaani, Leppänen Arkkitehdit Oy

Kilpailualueen nykyiset rakennukset

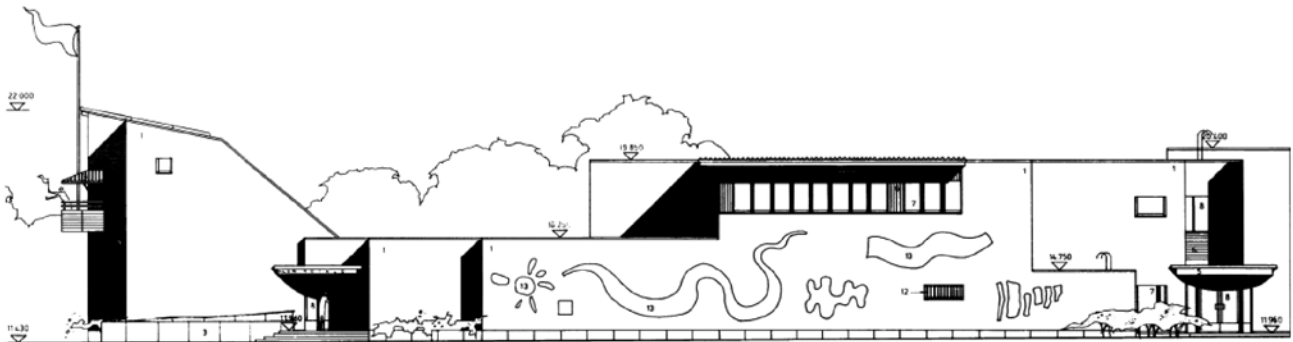
Kilpailualueella sijaitsevat vuonna 1993 valmistuneet arkkitehti Kaarlo Leppäsen suunnittelemat koulu-päiväkoti-nuorisotalo-rakennus sekä kappeli. Koulu on kaksikerroksinen ja sen pohjoispäässä sijaitsee nuorisotalo. Rakennusmassa madaltuu eteläpäässä yksikerroksiseksi päiväkodiksi. Kappeli sijoittuu nuorisotilojen rinnalle torin laidalle omaan rakennukseensa, se on ilmanvaihtokonehuoneen tiloja lukuun ottamatta yksikerroksinen. Helsingin seurakuntayhtymä on luopunut kappelin käytöstä ja kappelirakennus siirtyy mahdollisesti Helsingin kaupungille. Koko kilpailualueen maapohja on kaupungin omistuksessa.

Kilpailualueen nykyiset rakennukset ovat pääosin betonielementtirakenteisia, yläpohjissa on pienin osin hyödynnetty kantavia liimapuupalkki- ja profiilipeltirakenteita.

Julkisivut ovat pääosin valkoiseksi maalattuja betonipintaisia kuorielementtejä tai -muurausta. Vesikatot ovat loivasti kallistettuja sisäpuolisella vedenpistolla varustettuja bitumikermikattoja. Tontin keskiosaan kuuluu asemakaavassa suojeltu luonnonkallio, jolla kasvaa vanhempaa puustoa. Koulun piha-alue on pääosin hiekkapinnalla ja kilpailualueen eteläisin osa tasaista nurmea.

Nykyisten rakennusten laajuudet ovat:

- Nuorisotalo-koulu-päiväkoti 4942 brm²
- Majakka-rakennus (entinen talonm. as.) 113 brm²
- Kappeli 682 brm²

Nuorisotalon julkisivu länteen, Leppänen Arkkitehdit Oy

2.3 Laajuus

Tilaohjelmassa annettu kokonaislaajuus on yhteensä 7780 hym2, joka jakautuu seuraavasti:

Koulu	5108 hym2
Päiväkoti	1523 hym2
Leikkipuiston tilat	165 hym2
Nuorisopalvelut	665 hym2
Kotihoidon tilat	54 hym2
Keittiötilat	265 hym2

Arvioitu teknisten tilojen hyötyala on 1220 hym2. Hankkeen bruttoalatoivoite on 12800 brm2.

2.4 Teknistaloudelliset ohjeet

Investointikustannukset

Investointikustannukset muodostavat merkittävän osan rakennuksen elinkaaren aikana syntyvistä kustannuksista. Osana arviointia laaditaan kilpailuehdotuksista alustavat kustannusarviot tilaohjelmataulukossa annettavien tietojen pohjalta kilpailun toisessa vaiheessa.

Ekologinen kestävyys

Meri-Rastilan monitoimitalon ekologiselle kestävyydelle on asetettu tavoitteita liittyen niin ympäristön kestävyteen kuin rakennuksen elinkaaren aikaiseen kestävyteen. Tavoitteiden on tarkoitus ohjata suunnittelua tuottamaan mahdollisimman pitkäikäinen, vähähiilinen, materiaali- ja energiatehokas, muuttuvaan ilmastoon sopeutuva sekä terveellinen rakennus.

Muunneltavia ja monikäyttöisiä tiloja

Tilat toteutetaan vuosikymmenten tarpeisiin ja helposti muunneltaviksi ja monikäyttöisiksi. Muunneltavuudella tarkoitetaan tilojen muokattavuutta uusiin käyttötarkoituksiin rakennuksen elinkaaren aikana esim. rakennusteknisten muutosten avulla. Monikäyttöisyydellä tarkoitetaan tilojen mukautumiskykyä erilaisiin käyttötilanteisiin arjessa ilman rakennusteknisiä muutoksia.

Tilat on ryhmiteltävä siten, että niistä on mahdollisuus muodostaa tarkoituksenmukaisia talotekniikan palvelualueita sekä kulunvalvonta-alueita kouluajan ulkopuolisen käytön kannalta. Muuntojoustavuuden näkökulmasta tekniikkareitit suunnitellaan siten, että tilaan ei asenneta tekniikkaa, mikä ei palvele kyseistä tilaa.

Nykyisten rakennusten hyödyntäminen

Tutkittaessa vaihtoehtoa, jossa laajennetaan nykyisiä rakennuksia, on kilpailijan perehdyttävä huolellisesti seuraaviin aiheisiin:

- Nykyisten rakenneosien, kuten katon, välipohjien ja perustusten kuormankestävyys
- Nykyisten rakenteiden rei'ittäminen aukottaminen
- Suositeltavat purkurajat
- Uudisosien liittyminen vanhaan rakennukseen edellyttää >6m sovituskappaleen, joka ottaa vastaan mahdollisen korkeamman uudisosan kinoskuormat

Purkaa vai korjata?

Kilpailijoiden tulee selostukseensa perustella, mikäli päätyy siihen, että olemassa olevia rakennuksia ei lainkaan hyödynnetä.

Kilpailualue Meri-Rastilan torin suunnasta nähtynä.

3 Kilpailuehdotusten arvosteluperusteet

Kilpailun keskeisenä tavoitteena oli arvioida, päästäänkö monitoimitalolle asetettuihin tavoitteisiin nykyistä rakennusta korjaamalla, muokkaamalla ja laajentamalla – vai päästäänkö parempaan lopputulokseen korvaamalla nykyinen korttelitalo kokonaan uudisrakennuksella. Kilpailijan tuli perustella valintansa – työssä arvioidaan valitussa strategiassa onnistumista. Arvioinnissa painotettiin erityisesti kilpailuehdotuksen kaupunkikuvallisia ja arkkitehtonisia ominaisuuksia, toiminnallisuutta, kokonaistaloudellisuutta ja elinkaariominaisuuksia (pitkäaikaiskestävyys, ylläpidettävyys sekä edellytykset energiatehokkuustavoitteiden täyttymiseen), sekä kestävyyttä sen kaikissa merkityksissä.

Kilpailuehdotuksen kokonaisratkaisu ja kehityskelpoisuus oli tärkeämpi kuin yksityiskohtien virheettömyys.

Tuomaristo painotti arvostelussaan seuraavia seikkoja:

Kaupunkikuva ja arkkitehtoninen kokonaisratkaisu

- **Ratkaisun sopeutuminen Meri-Rastilan uuteen asemakaavaan ja rakennettuun lähiympäristöön, Meri-Rastilan identiteetin vahvistaminen:** rakennuksen ja piha-alueiden suhde lähiympäristöön, liittyminen Meri-Rastilan toriin sekä Jaluspolun varteen, pääjulkisivu Meri-Rastilan torin suuntaan ja sisääntulon julkinen luonne, liittyminen uudistuvan kaupunginosan monikerrokselliseen ilmeeseen, huolto- ja saattoliikenteen ratkaisujen kaupunkikuvallinen vaikutus, miten hyvin liikkumisen ratkaisut soveltuvat tälle paikalle ja ehdotuksen arkkitehtoniseen ratkaisuun
- **Ratkaisun liittyminen vihreään lähiympäristöön:** monitoimitalon liittyminen ympäröiviin piha- ja puistoalueisiin, ulkopihan ja Haruspuiston välinen suhde, puiston ja sen toimintojen saavutettavuus, huolto- ja saattoliikenteen ratkaisujen vaikutus
- **Ratkaisun ulkoarkkitehtuurin kokonaisote:** Rakennuksen sijoittelu tontilla, massoittelu ja mittakaava, ulkotilan kaupunkikuvallinen jäsentely. Kuinka hyvin mahdollisen vanhat ja uudet rakennusosat tukevat arkkitehtonisesti toistaan
- **Sisätilojen arkkitehtoninen perusajatus ja -ilme**

Toiminnalliset ominaisuudet

- **Kokonaisratkaisun toimivuus**
- **Ulkoalueiden toiminnallisuus:** kulkuyhteydet rakennukseen, sisäänkäynnit, huolto- ja saattoliikennejärjestelyt, piha-alueiden toiminnallisuus ja turvallisuus
- **Rakennuksen toiminnallinen periaate:** sisäänkäynnit, huoltoyhteydet, päätilojen ja toiminnallisten kokonaisuuksien sijoittuminen, sisäiset kulkuyhteydet
- **Päätilojen/-tilaryhmien toiminnallisuus**
- **Muuntojoustavuus, käyttöjoustavuus**

Kestävyys

- **Kestävä elämäntapa, kulttuurinen kestävyys - Nykyisten rakennusten hyödyntäminen kestävästi:** keskeisenä osana tehtävää kilpailijan tulee tutkia ja esittää tarkoituksenmukaisin ratkaisu kohteen nykyisten rakennusten purkamiseksi, hyödyntämiseksi tai säilyttämiseksi. Valittu suunnitteluratkaisu on tutkittu ja perusteltu hyvin kestävä rakentaminen eri näkökulmista.
- **Sosiaalinen kestävyys:** turvallisen, terveellisen ja viihtyisän ympäristön edistäminen; yhdenvertaisuus; esteettömyys; elämäntapojen, ikäryhmien ja kulttuuristen erojen huomioiminen.
- **Ympäristön kestävyys:** luontoarvojen huomioiminen, monimuotoisuuden edistäminen, veden ja pienilmaston viisas hallinta tontilla
- **Elinkaaren aikainen kestävyys:** hiilijalanjäljen minimointi kaikissa vaiheissa, joustavuuden ja monikäyttöisyyden edistäminen, kiertotalousratkaisujen hyödyntäminen, energiankulutuksen minimointi, uusiutuvien energiamuotojen hyödyntäminen

Tekniset ominaisuudet ja kokonaistaloudellisuus

- **Toteutettavuus:** rakenteellinen pitkäaikaiskestävyys ja ylläpidettävyys valittu suunnitteluratkaisu huomioiden
- **Kokonaistaloudellisuus:** investoinnit rakennettaessa ja koko elinkaaren aikana

Arviointimenettely

Tuomaristo jakoi ehdotukset neljään luokkaan seuraavasti:

Yläluokkaan sijoitettiin ehdotukset, jotka arkkitehtoniseen ideaan pohjautuen toteuttavat arvostelukriteerit parhaiten ja joissa kilpailutehtävään suhtauduttiin innovatiivisesti. Yläluokasta parhaiksi ja kehityskelpoisimmiksi katsotut viisi ehdotusta valittiin kilpailun toiseen vaiheeseen.

Ylempään keskiluokkaan sijoitettiin ehdotukset joissa arvostelukriteerit toteutuivat keskimäärin hyvin ja joissa oli ansiokkaita yksittäisiä ratkaisuja.

Muut ehdotukset sijoitettiin alempaan keskiluokkaan.

Alaluokkaan sijoitettiin ehdotukset jotka sisälsivät vakavia virheitä tai puutteita kaupunkikuvallisesti, arkkitehtonisesti, toiminnallisesti tai teknistaloudellisesti.

4 Yleisarvostelu

Helsingin kaupunki järjesti yleisen kaksivaiheisen arkkitehtikilpailun Vuosaaren Meri-Rastilassa sijaitsevan monitoimitalon suunnittelusta. Kilpailun avulla haluttiin selvittää, saadaan-ko olevia rakennuksia muokatuiksi tämän päivän vaateita varten ja miten hyvin olevaa rakennuskantaa voidaan hyödyntää ja säilyttää kilpailuun varsin vaativan tilaohjelman puitteissa.

Kilpailun tilaohjelma oli haasteellinen: päiväkodin paikkamäärä kasvaisi yli kolme ja puolikertaiseksi, koulun kolminkertaiseksi.

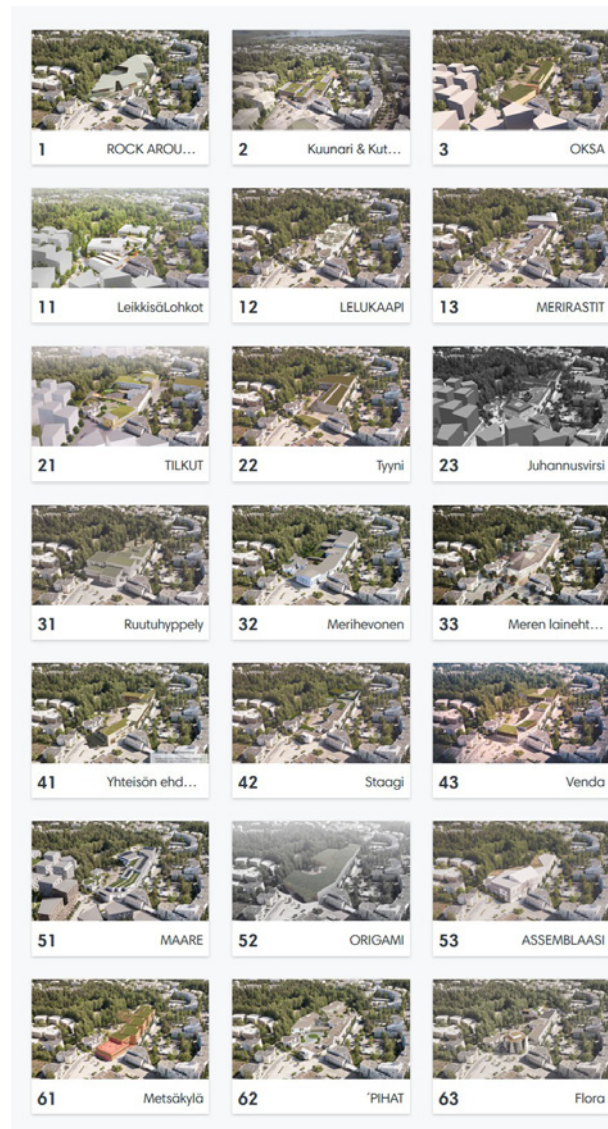
Asemakaavan muutoksen yhteydessä oli punnittu, ettei kilpailualueen rakennuksia ollut tarpeen suojella ja ajatus oli rakentaa kokonaan uusi koulurakennus olemassa olevan paikalle. Kappelin oli aluksi ajateltu säästävän, mutta seurakunnan luopuessa sen käytöstä, sille oli myönnetty jo purkulupa. Tällä hetkellä kappeli on aktiivisessa kulttuurikäytössä asukkaiden toimesta, kaupungin vuokraamana.

Kilpailun ensimmäiseen vaiheeseen hyväksyttiin 70 työtä. Lähetettyjen ehdotusten kirjo oli suuri. Kilpailutehtävä oli erittäin vaikea annetun tilaohjelman toiminnallisten ja pinta-alatarpeiden sekä olevien arvokkaiden rakennusten muodostamien reunaehtojen kannalta. Tuomaristo totesi varsin pian, että kaksivaiheisuus oli kilpailun ja myöhemmän toteutettavuuden kannalta hyvä valinta. Kilpailussa kappelin säilytti 60 ehdotusta, nuorisotalon 29, koulun 48 ja päiväkodin 11. Kaikki rakennukset purki vain kuusi ehdotusta, näistä yksi oli yläluokassa ja kolme alaluokassa. Kaikki rakennukset säilytti myös kuusi ehdotusta, näistäkin yksi yläluokassa ja kaksi alaluokassa.

Kilpailun vaativa tilaohjelma ja eri käyttäjäryhmien – päiväkotilaisten, esikoululaisten, koululaisten ja nuorisoin sekä iltakäyttäjien – toimintojen tarpeet ja erilaisten tilojen ristikkäiset sisäisen liikenteen vaatimukset aiheuttivat monelle ehdotukselle jopa ylitsepääsemättömiä ongelmia. Kilpailualueen sijainti rakennetun ympäristön keskellä ei helpottanut tehtävää. Meri-Rastilan tori kilpailualueen pohjoisreunalla muodostaa luonnollisen lähestymissuunnan ja pääfasadin monitoimikortteliin, mutta toriin ja alueen piisimpiin näkymiin suhtautuminen osoittautui yllättävän

vaikeaksi. Jaluspolku kilpailualueen länsireunalla on kapea kevyen liikenteen väylä, jota kilpailussa jouduttiin käyttämään myös huollon tarpeisiin. Kaavallisesti ja toiminnallisesti lähtökohta oli haastava. Kilpailuohjelmassa ollut vaatimus tontin läpi kulkevasta reitistä Fokkatorin suunnalta Haruspuistoon todettiin arvostelutyön kuluessa toimintojen näkökulmasta ristiriitaiseksi sekä piha-alueiden käytön ja turvallisuuden että monitoimitalon sisäisen liikenteen tarpeiden kannalta. Toisessa vaiheessa vaade poistettiin.

Paljon vanhaa rakennuskantaa säilyttäneet ehdotukset painottivat uudisrakentamisessa luonnollisesti tontin eteläosaa ja paljon purkaneet ehdottivat tiivistä ja korkeaa rakentamista tontin pohjoisosaan, nuorisotalon, koulun ja joskus kappelinkin paikalle.

Kaupunkikuvallisesti parhaat tulokset saavutettiin olevan rakennuskannan ja uudisrakentamisen huolellisella sovittamisella kilpailualueelle. Arkkitehtonista kerroksellisuutta ja Meri-Rastilan omaleimaisuutta ei saavuttanut purkamalla liikaa.

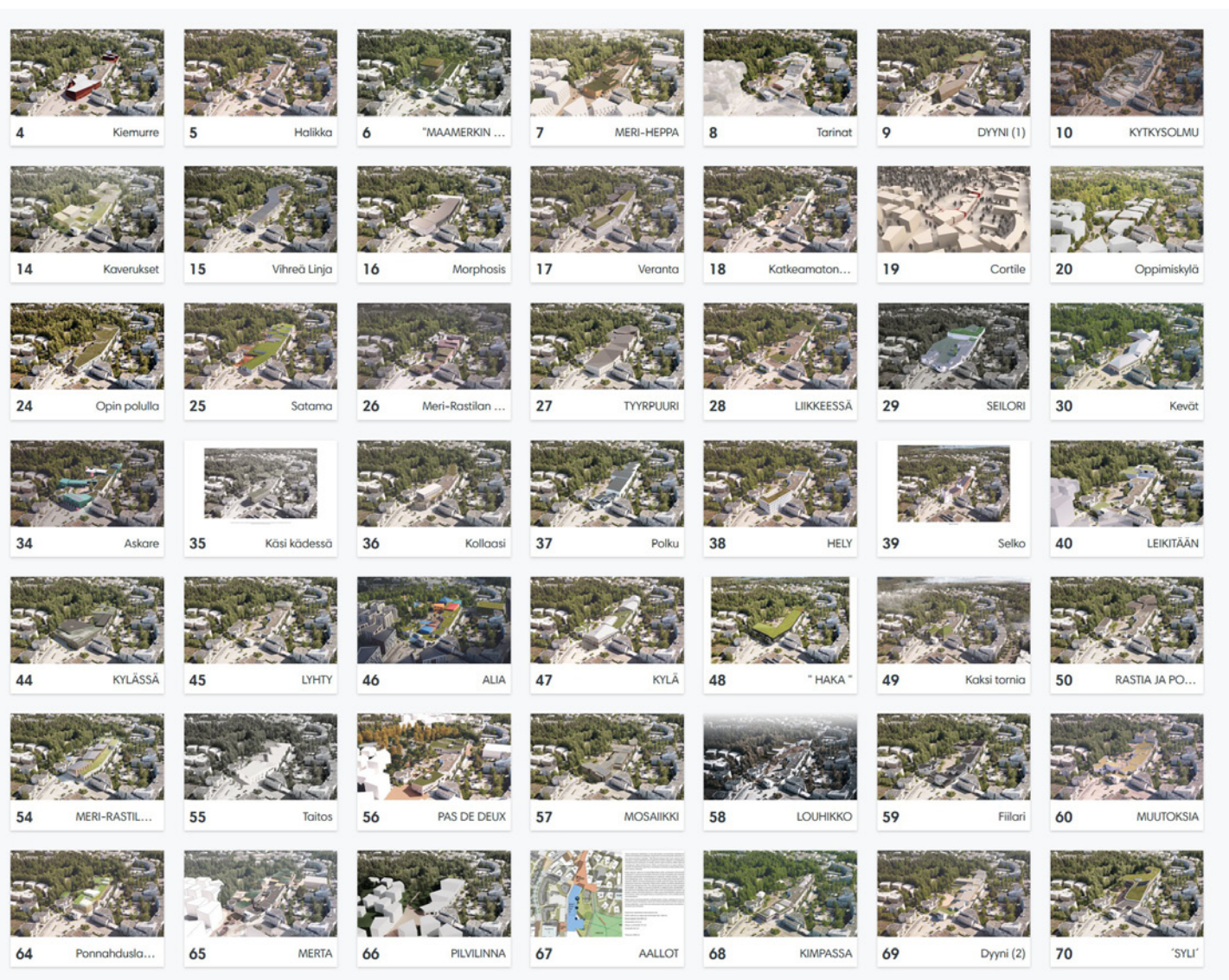
Vanhojen ja uusien rakennusten rakennustekniset liitoskohdat sekä mm. vanhojen rakennusten viereen ja päälle rakentaminen oli vaikeaa monelle kilpailijalle. Samoin talotekniikan vaatimia tiloja ei monessa ehdotuksessa oltu hahmotettu riittävästi. Kellarikerroksia pyrittiin esittämään, vaikka maan alle rakentaminen ei ollut kilpailuohjelman keinovalikoimassa.

Kilpailun ydinkysymys sisältää ajatuksen nykyarkkitehtuurin suunnasta kohti vähemmän purkavia toimintatapoja. Luonnonvarojen ehtyessä olemassa olevaa

tulee arvostaa paitsi rakennushistoriallisista syistä, myös ekologisen kestävyiden kannalta. Kestävyys oli mainittu myös kilpailun arvosteluperusteissa, minkä vuoksi siihen oli viittauksia useissa kilpailuehdotuksissa. Huomionarvoiseksi seikaksi nousi, että usein todellisen kestävyiden vähäisyyttä ehdotuksessa oli korreloitu runsaammalla kestävyyspuheella.

Kaikessa vaativuudessaan kilpailun 1. vaiheessa nousi esiin herkkää idealismia, ennakkoluulotonta toiminnallista ajattelua ja paikallisuuden ymmärtämistä ja toisaalta hulvatonta revittelyä suurten kattomuotojen ja vuorimaisten koulurakennusten muodossa. Kilpailun toiseen vaiheeseen valittiin viisi työtä, joille kaikille annettiin jatkotyöstöä varten seikkaperäiset kehitysohjeet.

Kilpailutyöt olivat nähtävissä julkisessa verkkogalleriassa.

5 Ehdotuskohtainen arvostelu

5.1 Palkintoluokka, toiseen vaiheeseen valitut ehdotukset

YLEISET JATKOKEHITYSOHJEET TOISEEN VAIHEESEEN VALITUILLE EHDOTUKSILLE

Toiseen vaiheeseen valittujen ehdotusten laatijoille annettiin yksityiskohtaiset jatkokehitysohjeet perustuen ehdotuskohtaisiin vahvuuksiin ja kehitystarpeisiin. 2. vaiheen ehdotusten tekijöiden kilpailijoille toteutettiin kaksi yhteistoiminnallista työpajaa hankkeeseen kiinnitettyjen asiantuntijoiden kanssa (kustannus-, rakenne-, pohjarakenne- ja LVIA). Palkintoluokan ehdotusten arvostelujen yhteydessä esitellään myös 1. vaiheen jälkeen annetun jatkosuunnitteluohjeen tiivistelmä.

Yleiset huomiot

Kilpailuun saapui 70 ehdotusta, jotka monipuolisesti esittelivät erilaisia tapoja säilyttää, korjata tai purkaa tontilla sijaitsevaa rakennuskantaa. Ehdotuksista piirtyy monipuolinen kuva siitä, millaisia arvoja ja toiminnallisia mahdollisuuksia tontilla on kehittyä monipuoliseksi Meri-Rastilan keskukseksi. Useimmat ehdotuksista päätyivät säilyttämään Meri-Rastilan kappelin, joka on paitsi rakennushistoriallisesti merkittävä myös alueen asukkaille arvokas symboli. Myös kaikki toiseen vaiheeseen valitut ehdotukset ovat esittäneet kappelin säilyttämistä. Lisäksi toisen vaiheen ehdotuksissa säilytetään olemassa oleva koulurakennus, mikä luo hyvän pohjan monitasoiselle arkkitehtonisesti kiinnostavalle kerrostumalle uudessa Meri-Rastilan monitoimitalossa.

Yksi ehdotusten perusteella haasteellinen kohta suunnittelulle on ollut tontin halkaiseva Fokkatorilta Haruspuistoon kulkeva yhteys kevyelle liikenteelle. Ehdotettujen ratkaisuiden ja tarkemman tutkinnan jälkeen tuomaristo on päätenyt esittämään, ettei yhteys sellaisenaan ole välttämätön toisessa vaiheessa. Ehdotuksille on annettu ehdotuskohtaisia kehitysehdotuksia itä-länsi-suuntaisen estevaikutuksen minimoimiseksi.

Toisen vaiheen ehdotuksissa on nähtävillä erilaisia typologioita tilaohjelman ratkaisemiseksi tontilla. Ehdotuksia yhdistää selvä uuden ja vanhan erottu-

minen toisistaan sekä arvostava suhde olemassa olevaan rakennuskantaan. Monissa ehdotuksissa on kuitenkin havaittavissa selkeitä toiminnallisia puutteita. Jatkotyöskentelyssä on erityisen tärkeää kiinnittää huomiota Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Toiminnalliset vaatimukset ja tavoitteet -dokumenttiin. Ehdotuksella ei ole mahdollisuutta menestyä kilpailussa, mikäli toiminnalliset ominaisuudet jäävät puutteellisiksi. Kilpailijoiden tulee varmistaa, että 2. vaiheen kilpailutiimissä on riittävästi koulusuunnitteluosaamista. Tuomaristo haluaa nostaa myös esiin mahdollisuuden laajentaa suunnittelutiimiä vastamaan tähän tarpeeseen.

Kaupunki uudistus

Kaupunki uudistus on toimintamalli, jonka tavoitteena on parantaa asuinalueiden palveluja, viihtyisyyttä ja houkuttelevuutta. Tavoitteena on kääntää segregaatikehityksen suunta monialaisen kaupunkikehityksen keinoin. Meri-Rastila on yksi Helsingin kaupunki uudistusalueista. Kaupunki uudistuksen malli on luotu asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi.

Monitoimitalo tulee olemaan keskeisessä roolissa uuden Meri-Rastilan rakentamisessa. Talolla on merkittävä vaikutus ympäristöönsä muutoksen käynnistäjänä niin konkreettisesti kuin mielikuvana kehityvästä Meri-Rastilasta. Meri-Rastilaan saavutaan pääsääntöisesti metrolla ja ensimmäinen mielikuva alueesta syntyy Meri-Rastilan torin ympäristöstä. Monitoimitalon suhde toriin on keskeinen, myös miten talon ohi tai sen kautta kuljetaan. Ympäristön tulisi olla laadukas, turvallinen ja kuvastaa samanaikaisesti sekä alueen alkuperäisiä identiteettitekijöitä että uutta alkua ja muutosta.

Esitystekniikka, esitystarkkuus, tekniset ohjeet

- Kaikki tilat tulee esittää tilaohjelman nimillä merkittynä, tilanimet täytyy esittää pohjapiirustuksissa tilojen kohdalla, ja nimen yhteydessä on esitettävä tilan pinta-ala. Tilaohjelman ulkopuolisia tiloja ei sallita.
- Rakenneperiaatteen kuvataan tekstiosuudessa ja oleellimmat kantavat ja tiloja jakavat rakenteet (pila-reiden, seinät yms.) esitetään pohjapiirustuksissa.
- Pohjapiirustuksissa tulee esittää julkisivuaukotus sekä väliseinien aukotus ja muunneltavuus.

- Liikennetilat pinta-aloineen tulee esittää pohjapiirrosotteessa esimerkiksi katkoviivalla. Liikkumiseen varattuja tiloja ei lasketa tilaohjelman mukaisten tilojen aloihin.

- VSS-tilat ja tekniset tilat esitettävä (ml. bruttoalaan). Tutustukaa Väestönsuojatilojen voimassa oleviin viranomaisvaatimuksiin.

- Lämmönjakohuoneen ja sähköpääkeskuksen sijoitus maantasokerrokseen.

- Huoltoajoneuvon (13 m jakelukuorma-auto) ajoura esitettävä.

- Päiväkodin, koulun ja leikkipuiston eteistilojen kalusteituudet tulee esittää ja ne tulee perustua lähtöteidoissa annettuihin mitoitusohjeisiin. Pohjapiirustuksiin merkitään kutakin eteistä käyttävien oppilaiden määrä.

- Pihä; leikkipuisto esitettävä, lpk piharajaus esitettävä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ohjeet, jäljempänä: KASKO

- Kilpailun toisessa vaiheessa pyydetään tilaohjelman ja tilasuunnitteluohjeiden mukaisia suunnitelmia.

- Päiväkodin, koulun ja leikkipuistojen keskinäinen sujuva liittymisyhteys toimintojen välillä toivottavaa, kuitenkin toimintojen risteämistä vältettävä.

- Päiväkodin ja koulun sisäyhteys 1. kerroksessa välttämätön

- Päiväkodin pientenryhmät sijoitetaan rakennuksen 1. kerrokseen.

- Pienet syövätkä omilla toiminta-alueilla, jonne keittiö järjestää ruokakuljetusta useamman kerran päivässä. Sujuvan ruokatoimituksen varmistamiseksi sisäyhteyksiä tarvitaan.

- Suunnittelussa pyrittävä ulko- ja sisätilojen sujuvaan valvottavuuteen.

- suunnitelmissa vältettävä heikosti päivän ja illan aikana valvottavia nurkkauksia.

- Koulun tilaryhmäyhteyksien toteutuminen varmistettava, ks. tilasuunnitteluohje ja tilaohjelma.

- Märkä- ja kenkäeteiset naulakko- ja lokerikkojen välittömässä läheisyydessä.

- Eteisten lukumäärän riittävyys, max. 150 oppilasta / kenkäeteinen.

- Suoraa luonnonvaloa päiväkodin ja koulun opetustiloihin tulee jatkosuunnittelussa priorisoida. Yleisesti kaikkiin oppimisen tiloihin on tultava luonnonvaloa. Muutamia poikkeuksia (2-3 kpl kokonaisuudessaan) voidaan pienten oppimistilojen kohdalla harkitusti esittää, mutta nämä eivät voi olla keskitetysti tai osoitettu tietyille käyttäjäryhmälle. Poikkeuksen muodostavat tilat, joissa työskentely on hyvin väliaikaista,

esimerkiksi käsityön pintakäsittelytila, hiontatila jne.

- Mitä suuremmasta opetusryhmästä kyse, sen rauhallisempaan sijaintiin tila sijoitetaan.

- Oppimistilojen läpi ei toteuteta läpikulkuja. Omat erilliset kulut luokkiin muita oppimistilanteita häiritsemättä.

- Päiväkodille järjestettävä sujuva sisäyhteys nuorisopalveluiden kanssa yhteiskäyttöiseen liikuntasaliin.

- Erityisoppilaat hajautetaan rakennukseen ikäryhmittäin.

- Hallinnon ja oppilashuollon tilat tulee olla sekä päiväkodin- ja koulun henkilökunnalle helposti päivän aikana saavutettavissa.

- Keittiön ja kädentaitojen huoltoyhteyksiin kiinnitettävä huomiota. Huomioitavaa: Keittiön huolto tapahtuu 1-2 krt päivässä, käsityön- ja kuvataiteen 2-4 krt vuodessa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala KUVA, Nuorisopalvelut

Toiminta-ajatus:

Nuorisotyön perusajatuksiin kuuluu: vapaaehtoisuus, yhdenvertaisuus, nuorisolähtöisyys, osallisuus, luotettava ja turvallinen aikuisuus, tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus, kasvatuksellisuus ja luovuus. Nuorisotyö toteutuu nuoriso-ohjaajien ja nuorten välisessä sekä nuorten keskinäisessä vuorovaikutuksessa. Työtä tehdään yhteistyössä monien eri tahojen, kuten koulujen, yhdistysten, sosiaalitoimen ja muiden julkisen sektorin toimijoiden kanssa.

Nuorisotyön yhdessä oloon kuuluvat kavereiden kanssa ajanvietto ja oleskelu, jutustelu, musiikin kuuntelu, TV:n katselu ja syöminen. Yhdessä tekemiseen kuuluu erilaisten harrastusmahdollisuuksien käyttö kuten ruoanlaitto- ja kahvilatoiminta, pelaaminen, biljardi, harrastelu, liikunnalliset pelit, kädentaitojen, teatterin, musiikin ja tanssin harrastaminen sekä erilaiset tapahtumat. Nuorisotalo Merirastissa korostuvat tärkeimpinä vapaamuotoinen yhdessäolo (aula- ja oleskelutiloissa), tietokonepelitoiminta (erillisessä pelihuoneessa) ja liikkumismahdollisuudet (liikuntasalissa). Usein tiloissa toimii samanaikaisesti useampi eri käyttäjäryhmä, jotka toimivat omien prosessiensa mukaisesti.

Monikäyttöisyys, muunneltavuus, joustavuus:

Nuorisotilasuunnittelun perusajatuksena on, että tilaratkaisut mahdollistavat yhteisöllisen toiminnan sekä yksilöllisen tuen antamisen. Suurin osa nuorisotiloista on jonkin muun kaupungin oman toiminnan yhdessä, kuten kirjaston tai koulun. Tavoitteena on, että kaikkia tiloja hyödynnetään toiminnassa (esim.

monitoimitalojen tilat, koulujen tilat, pienryhmätoimintaan tarkoitettut tilat). Kaupungin toimijoiden lisäksi tiloja käyttävät myös alueen asukkaat ja järjestöt.

Turvallisuus

Rakennuksen sisä- ja ulkotilojen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota rakenteelliseen turvallisuuteen. Tilojen tulee tukea positiivisessa mielessä sosiaalista valvontaa. Nuorisotyön osalta tämä tarkoittaa, että tilojen on oltava valvottavissa ilta-aikaan noin kolmen, neljän nuoriso-ohjaajan voimin. Nuoriso-ohjaajien tulee voida nähdä, ketkä tulevat sisään, missä tiloissa nuoret kokoontuvat, ja mitä he tekevät. Samaan aikaan heidän tulee voida rakentaa turvallista yhteisöä ja kohdata yksittäisiä nuoria. Tilasuunnittelussa otetaan huomioon rakennuksen arkisen toiminnan lisäksi pelastautuminen, suojautuminen ja pelastaminen.

Tilojen väliset näköyhteydet

Tilojen väliset näköyhteydet ovat välttämättömiä, etenkin huonetiloista käytävä- ja aulatiloihin sekä ryhmätyötiloihin. Ne mahdollistavat passiivisen valvonnan ja lisäävät turvallisuuden tunnetta.

Aulatilasta tulee olla näköyhteys pienryhmähuoneisiin, esim. lasiovien välityksellä. Ne mahdollistavat passiivisen valvonnan ja lisäävät turvallisuuden tunnetta. Nuorisotilassa voi olla käytössä monta tilaa yhtä aikaa, joten henkilökunnan on tarvittaessa nähtävä kokonaistilanne nopean reagoinnin ja turvallisuuden takaamiseksi.

Liikunta- ja tapahtumasali

Liikuntasalin tulee olla suorakaiteen muotoinen ja riittävän korkea. Liikuntatilan suunnittelussa tulee huomioida turvallisuustekijät niin, ettei tilassa ole ulkonevia rakennusosia tai varusteita, esim. pilareita, lämpöpattereita taikka säätölaitteita.

Tilaohjelma

Tilaohjelmassa on esitetty tilojen toiminnalliset tilatarpeet. Tilaohjelmassa esitetyt pinta-alat ovat toiminnallisia hyötyaloja.

- Meri-Rastilan monitoimitalon tilaohjelmassa henkilökunnan puku- ja pesutiloja + taukotilat ehdotettiin Kaskon ja Kuvan yhteistiloiksi. Kun nuorisopalvelujen sijainti on KASKOn tiloista erillään, lisätään nuoripalveluille erilliset henkilökunnan puku- ja pesu- sekä taukotilat. -Ohjeiden mukainen liikuntasali on välttämätön nuorisotilassa.

Teknisten asiantuntijoiden yleisohjeistus

Alla olevien yleisohjeiden lisäksi asiantuntijat ovat valmistelleet kilpailuehdotuksista jatkosuunnitteluohjeet. Toukokuun aikana järjestettävissä työpajoissa asiantuntijat ovat ohjaamassa sekä antamassa suunnittelua tukevia havaintoja. Kilpailuun osallistuvia tahoja pyydetään valmistautumaan työpajoihin tutustumalla huolellisesti annettuihin jatkosuunnitteluohjeisiin ja valmistelemalla esitettäviä kysymyksiä.

Yleisesti ottaen kilpailijoita pyydetään huomioimaan seuraavia asioita kilpailuehdotuksia kehittäessä:

Rakennetekniikka:

- Jälkiselvitysten perusteella on päätetty kieltää kellaritilojen suunnittelu pohjaveden korkeusaseman aiheuttaman kalliin rakentamisen ja kosteusriskin vuoksi.
- Uudisrakennusosilla kerroskorkeuksien tulee olla min. 4000 mm.
- Koulun kohdalla tiloja laajennettaessa on tarkastettava olemassa olevien pystyrakenteiden sijainti ja välitasojen kannakointi sekä rakennuksen jäykistys eritoten aula-alueilla.
- Rakennusrunkoa laajennettaessa sisäpihalle on huomioitava tilamitoituksessa olemassa olevat perustusrakenteet sekä uusien rakenteiden vaatimat pystyrakenteet sekä lvis-tekniikka reitit ja palvelualueet.
- Kilpailuehdotuksissa huomioitava laajojen lasirakenteiden aiheuttama kosteusriski ja toisaalta toteutettavuus. On suositeltavaa, että lasi-ikkunoiden aukon alapuolelle huomioidaan kiinteät seinäosuudet (> 300 mm). Lisäksi lasikattorakenteita ei toivota suunniteltavan.

Talotekniikka:

- Kilpailuehdotuksissa tulee ilmetä vaaditut talotekniset tilat.
- Huomioiden rakennuksen laajuus sekä uudis- ja säilyvän rakennusosien liitospinnat, on kilpailuehdotuksissa syytä tutkia hajautettuja ilmanvaihdon ratkaisuja ja täten useampia iv-konehuoneita.
- IV-konehuoneiden sijoituksessa huomioitava riittävä kerroskorkeus sekä sijoittuminen siten, että ilmanotto on mahdollista suoralta seinäpinnalta.

Ammattikeittiö ja liikenne:

- Kilpailuehdotuksissa, joissa ammattikeittiö sijoittuu olemassa olevan koulun kohdalle, on huomioitava alla olevat suunnitteluohjeet:
  - Keittiötä palveleva iv-konehuone on sijoitettava

Meri-Rastilan monitoimitalo

1. VAIHE 30.11.2023 – 8.3.2024, 2. VAIHE 8.5. – 2.9.2024

Helsingin kaupunki järjestää yleisen, kaksivaiheisen arkkitehtuurikilpailun Vuosaaren Meri-Rastilassa sijaitsevan monitoimitalon suunnittelusta. Hanke on koulun, päiväkodin, leikkipuiston, nuorisotalon sekä kotihoidon aputilojen yhteishanke, ja se tulee olemaan kaupunkiuudistusalueen keskeinen palvelurakennus, joka lisää alueen houkuttelevuutta ja viihtyisyyttä.

Kilpailulla etsitään vastausta kysymykseen:

Help / Feedback

Kilpailun verkkosivuja ylläpidettiin osoitteessa www.merirastilanmonitoimitalo.fi

keittiön yläpuolelle. Iv-konehuoneen ohjeellinen koko n. 50 m².

- Suunnitteluratkaisussa on varauduttava siihen, että keittiöön joudutaan sijoittamaan uusia kantavia ja tai jäykistäviä rakenteita iv-konehuoneen alapuolelle.

- Päiväkodin ateriavaunun reitti alle 3-vuotiaiden toiminta-alueille tulee olla sujuva.

- Päiväkodin ruokailusali voidaan mitoittaa maksimissaan 60:lle ruokailijalle.

- Huoltoliikenteen osalta ratkaisua kehitetään yhdessä asemakaavoituksen ja kaupungin liikennesuunnittelun kanssa. Tavoitteena on että, huoltoreitti muodostuu Fokkatorin etelälaitaa pitkin.

Ekologinen kestävyys:

- Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomioita rakennusten aukotukseen. Laajat lasipinnat erityisesti opetus- ja ryhmätiloissa mutta myös ruokala- ja aulatiloiissa ym., joissa henkilömäärät ovat hetkittäin suuria, ovat olosuhteiden hallinnan kannalta erittäin

haasteellisia ympäri vuoden. Erityisesti kesäajan lämpösuhteiden hallinta (kevät, kesä, syksy) tulevaisuuden lämpenevässä ilmastossa tulee olemaan haasteellista. Ulkoisia lämpökuormia on siten hallittava pitämällä aukotuksen koko kohtuullisena ja hyödyntämällä mahdollisuuksien mukaan ulkoisia auringonsuojakeinoja kuten rakenteellisia varjostuksia. Opetus- ja ryhmätilojen ikkunoiden lasiväliin olisi hyvä olla mahdollista sijoittaa sälekaihtimet, joilla vaikutetaan kustannustehokkaasti lämpöolosuhteiden hallintaan.

- 2. vaiheen suunnitelmissa tulee osoittaa mahdolliset paikat aurinkosähköjärjestelmän sijainnille. Huomioitavaa on, että paneeleita ei voida sijoittaa olemassa olevan rakennuksen vesikatolle eikä paloteknisistä syistä samoilte katonosille viherkaton kanssa. Tämän kokoisessa rakennuksessa aurinkosähköjärjestelmän koko voi olla noin 100 kWp, joka tarkoittaa tasakatolla noin 1000 m² tilavarausta. Kallistetulla katolla paneelit voidaan asentaa hieman tiheämmin, koska ne eivät varjosta toisiaan, ja tarvittava kattoala voi siten olla hieman pienempi.

18. KATKEAMATON YHTEYS

ENSIMMÄISEN VAIHEEN EHDOTUSKOHTAINEN PALAUTE:

Nauhamaisen tonttia kehystävä ehdotus “Katkeamaton yhteys” on säilyttänyt vanha kappelin, nuorisotalon sekä koulun. Uusi kouluosa on sijoitettu tontin eteläpäätyyn ja tämä ratkaisu on mahdollistanut 1990-luvun alun arkkitehtuurin säilymisen niinkin suurelta osin. Uudisosaa ehdotetaan CLT- ja liimapuurakenteisiksi ja näin selkeästi poikkeavaksi olevista betonielementtirakenteista.

Ehdotuksen haasteiksi nousee sulkeutunut suhde Meri-Rastilan toriin ja rakennuksen pituudesta aiheutuva itä-länsisuuntaisen kevyen liikenteen kulun estevaikutus. 1. vaiheessa esitetty reitti edellyttää muutoksia 2. vaiheessa tonttiin kohdistuvien toiminnallisten ristiriitojen vuoksi.

Osassa tiloja on selkeitä virheitä, jotka tulee korjata toiseen vaiheeseen. Tämä ratkeaa huolellisella tutustumisella tilaohjelmaan, toiminnallisiin tavoitteisiin ja muihin 1. vaiheessa annettuihin materiaaleihin tilojen käyttötarkoituksista.

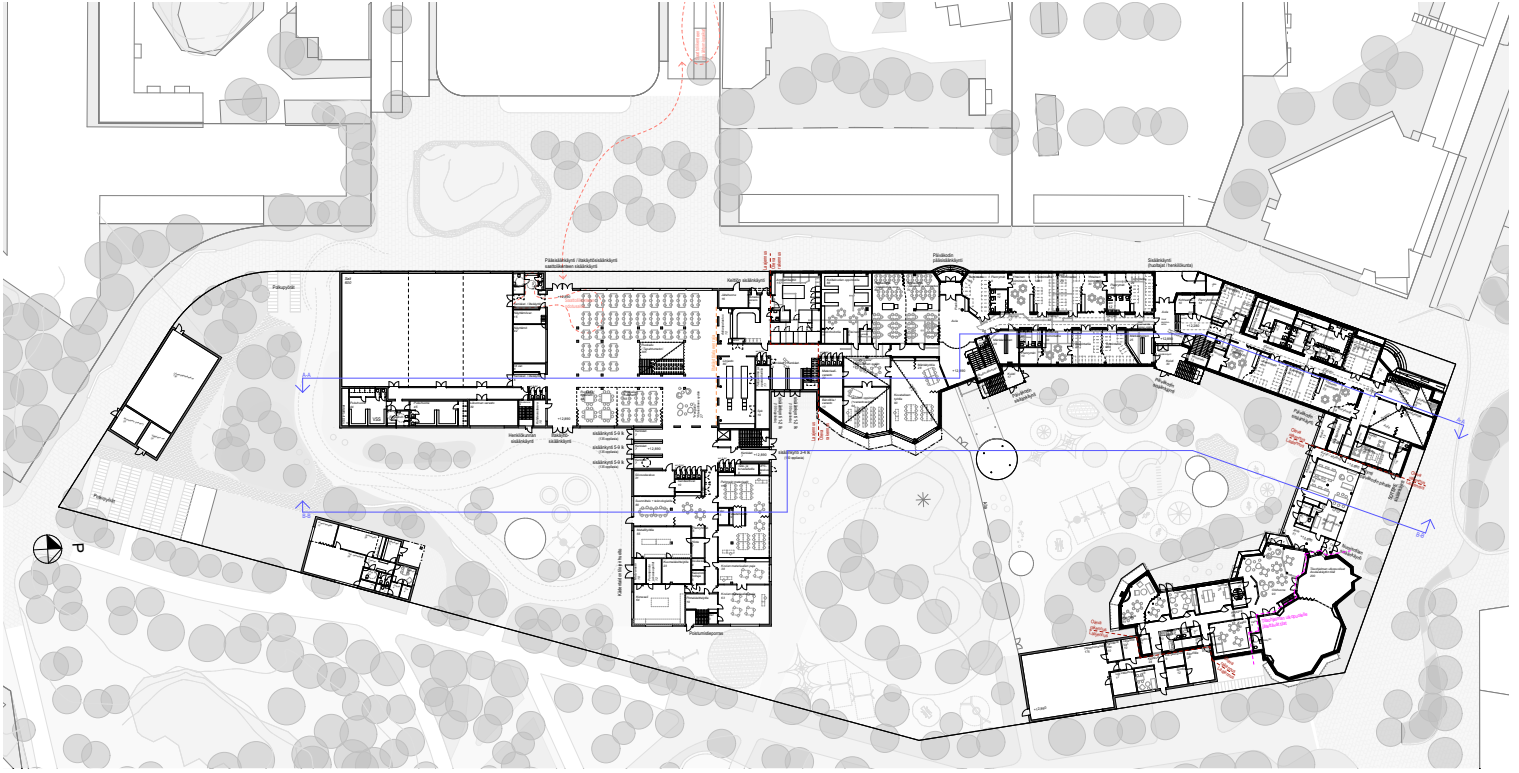
- + Ehdotus on merkittävästi säästänyt olemassa olevaa rakennuskantaa.
- + Uuden ja olemassa olevan osan erottuminen on selkeää.
- + Arkkitehtuuri on selkeää ja helposti tulkittavaa.
- + Ehdotuksessa toimintojen sijoittuminen on pääpiirteissään loogista ja sujuvaa.
- + Kapearunkoinen massa ehdotuksessa mahdollistaa valoisat oppimistilat.
- + Valvottavuus toimii sekä koulun että päiväkodin

tiloissa ja piha-alueilla.

- + Päiväkodille on ehdotuksessa muodostettu hyvä ja turvallinen oma piha-alue.
- + Ajatus koulun pääsisäänkäynnin sijoittamisesta Fokkatorin yhteyteen on luonteva ja vahvistaa myös torialuetta.
- + Koulun sijoittaminen tontin eteläosaan on perusteltua.

- Suhde Meri-Rastilan toriin on jää mykäksi ja passiiviseksi.
- Olemassa olevien kappelin ja nuorisotalorakennuksen väliin ehdotettu lisäosa on toiminnallisesti tarpeellinen, mutta sen arkkitehtoninen toteutus on vielä keskeneräinen.
- Jaluspolulle avautuva pitkä julkisivu on liian yksitoikkoinen ja vaatii lisätutkimista.
- Nuorisopalveluiden salijärjestelyt epäselvät.
- Nuorisopalveluiden keittiötilajärjestelyt epäselvät.
- Päiväkodin sisätilat tarvitsevat selkeyttämistä ja toimintojen tarkistamista, jotta rauhallinen päivittäinen toiminta voidaan varmistaa.
- Ryhmätyötilat, jotka sijaitsevat olemassa olevan salin päällä, tuottavat rakenteellisia haasteita.
- Kellaritilat

- Ennen 2. vaiheen aloitusta kilpailutiimin on tärkeää tutustua huolellisesti annettuun tilaohjelmaan, toiminnallisiin tavoitteisiin ja muihin ensimmäisessä vaiheessa annettuihin materiaaleihin, jotta tilojen käyttötarkoitukset ovat ymmärretty oikein. 1. vaiheen ehdotuksissa näissä on joitain selkeitä epäjatkuvuuskohtia.
- Itä-länsisuuntainen yhteys tontin eteläosassa. Vaikka suoraa yhteyttä Fokkatorin ja Haruspuiston välille ei enää oleteta saatavan, on jonkinlainen yhteys raken-

Pohjapiirustus 1. kerros

TOISEN VAIHEEN ARVIO:

“Katkeamaton yhteys” erottuu edukseen vahvalla kokonaisuudellaan, joka onnistuu säilyttämään osan olemassa olevan nuorisotalon tiloista samalla integroiden kappelin ja koulun osaksi uudistunutta kokonaisuutta. Erityisesti ensimmäisen sivun visualisointi tekee vaikutuksen raikkaalla ja tasapainoisella mitta-kaavallaan, mikä korostaa toki myös tontilla jo sijaitsevan arkkitehtuurin onnistuneisuutta. Ehdotuksen arkkitehtuuri on harmonista, jopa melkein anonyymia. Kilpailuehdotuksesta oli hieman haastava päätellä, minkälaista kontrasti olemassa olevien ja uudisrakennusosien välille tavoitellaan, vaikka se olikin nostettu tekstiosuudessa esille. Nuorisotalon onnistunut säilyttäminen osana kokonaisuutta oli oleellinen tekijä, joka nosti ehdotuksen toiseen vaiheeseen.

Ehdotuksen ulkoarkkitehtuuri on kehittynyt kilpailun edetessä merkittävästi. Aiemmin enemmän putkimainen rakennus on löytänyt toisessa vaiheessa käyttöä paremmin tukevan toiminnallisen rakenteen. Tämä noppamainen massoittelu tuo rakennukseen enemmän dynamiikkaa, mutta parantaa myös merkittävästi tilojen sisäisiä yhteyksiä. Osa tilaryhmistä on kuitenkin edelleen käytön kannalta haastavissa paikoissa, mikä aiheuttaa puhtaan ja likaisen liikenteen sekoittumista mm. päiväkodin ruokailuyhteydessä, sekä haastavasti huollettavia tiloja, kuten kädentaitojen sijoittuminen pihan puolelle. Taide- ja taitoainesten sisäiset yhteydet jättävät myös toivomisen varaa.

Keittiön ja jätetilan sijainti on onnistunut, ja musiikinopetuksen tilat on sijoitettu toiminnallisesti onnistuneesti lähelle näyttämöä. Näyttämön avautuminen sekä ruokalaan että liikuntasaliin on toimiva ratkaisu, joka mahdollistaa tilojen monipuolisen käytön eri tilanteissa. Myös liikuntasalin sijainti ensimmäisessä kerroksessa ja sen eriyttäminen muista tiloista tukevat toiminnallisuutta, ja päiväkodin ja nuorisotalon läheisyys vahvistaa näiden tilojen yhteiskäyttömahdollisuuksia. Katkeamaton yhteys on 2. vaiheen ehdotuksista ainoa, joka on päätyttyä ehdottamaa päiväkodin sijoittamista tontin pohjoispäätyyn, Meri-Rastilan torin reunalle. Ratkaisu tuntuu ensi alkuun toimivalta, muodostaen mm. rauhallisen ja miellyttävän piha-alueen monitoimirakennuksen pienimmille käyttäjille, se kuitenkin tuntuu lopulta kääntyvän itseään vastaan mm. saattoreittien suhteen.

Ehdotuksen vahvimpiin puoliin kuuluu olemassa olevien rakennusten huomioiminen. Tämä näkyy paitsi prosentuaalisina osuuksina säilytettävän rakennuskannan ja uudisrakentamisen suhteessa, mutta myös ehdotuksen hienovaraisessa suhtautumisessa rakennuksen oleviin sisätiloihin erityisesti koulurakennuksen toisessa kerroksessa. Koulun vanhan ruokasalin jakaminen pienempiin osiin musiikin- ja kuvataiteen tiloiksi taas tuntuu hyvin epätarkoituksenmukaiselta.

Vaikka muutamia yksityiskohtia voisi vielä kehittää, ehdotus on kokonaisuutena hyvin onnistunut.

nuksen eteläpuolelta (vaikka sitten päiväkodin pihan lävitse aukioloaikojen ulkopuolella) järjestettävä.

→ Rakennuksen suhdetta Meri-Rastilan toriin tulisi elävöittää esimerkiksi suunnittelemalla olemassa olevat sisäänkäynnit läpinäkyvämmiksi ja samalla kutsuvammiksi.

→ Mikäli tilaohjelma mahdollistaa, olisi syytä tutkia myös kappelin ja vanhan nuorisotalon sisäänkäyntikappaleen leventämistä vanhan nuorisotalorakennuksen kustannuksella.

→ Ehdotuksessa nuorisopalveluiden tilat leviävät liian laajalle alueelle, näitä täytyy tiivistää tämän dokumentin ohjeiden mukaan.

→ Kahta erillistä salia Nuorisopalveluiden tiloihin ei ole pyydetty eikä siten voida hyväksyä (vaikka toinen osoitettaisiin päiväkodille ja toinen nuorisopalveluille). Kappelin tapahtumasali ei myöskään sovellu nuorisopalveluiden toivomaan liikuntakäyttöön. Mahdollisena ratkaisuna voitaisiin harkita Kappelin laajentamista esimerkiksi liikuntasalilla Haruspuiston suuntaan.

→ Toisessa vaiheessa päiväkodin tilat täytyy erottaa omaksi kokonaisuudeksi siten, etteivät ne risteä muiden toimintojen (sotepe, koulu, nuorisopalvelut jne) kanssa.

→ Sotepe-tilat on siirrettävä pois päiväkodin yhteydestä.

→Päiväkodin ja koulun yhteydessä olevat kenkä- ja märkäeteiset esitetään 2. vaiheen ehdotuksessa oppilasmäärineen ja kalustetasolla mitoitettuna.

→ Tutkitaan kotitalousluokan tuomista lähemmäs ammattikeittiötä, kun alikulku koulun läpi poistaa katkoksen 1. kerroksessa.

→ Pukuhuoneiden siirtäminen tasaisesti liikuntasalin pitkälle seinustalle helpottaisi salin jakamista useammalle ryhmälle esimerkiksi iltakäytössä. Huomioidaan puhdas/liikainen-liikenne.

23. JUHANNUSVIRSI

ENSIMMÄISEN VAIHEEN EHDOTUSKOHTAINEN PALAUTE:

“Juhannusvirsi”-ehdotuksen vahvuus on sen massoitelun suhtautuminen ympäröivään kaupunkitilaan, sekä olevan arkkitehtuurin arvostus. Vahvuutena pidetään myös uusien rakennusten selkeää ja loogista massoitelua, joka muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden paitsi uudisosien kesken, myös suhteessa säilytettäviin osiin.

Toiminnallisesti ehdotus ei pääse samalle tasolle ja juuri toiminnallisuudessa on ehdotuksessa huomattavasti kehitettävää. Toisen vaiheen suunnittelussa on luettava hyvin tarkasti käyttäjien toiminnalliset vaatimukset -dokumentti ja toteutettava sen tavoitteita kuvastavia sisätilojen järjestelyitä.

- + Suhde Meri-Rastilan toriin kilpailuehdotusten parhaimmistoa.
- + Olemassa olevan ja uuden rakentamisen arvostava suhde
- + Uusien rakennusten selkeä ja looginen massoitelu muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden sekä uudisosien kesken että suhteessa säilytettäviin osiin.
- + Rakennusmassoja yhdistävät matalammat, läpinäkyvät nivelosat, jotka mahdollistavat näkymät tontin sisäosiin ja Haruspuistoon.
- + Päiväkoti ja sen piha-alue muodostavat rauhallisen kokonaisuuden.

- Toiminnallisuudessa on erittäin paljon parannettavaa.
- Opetustiloja sijoitettu kellariin.
- Olemassa olevan salin muotokielen jatkaminen ruokailu- ja leikkipuistotilojen seinässä koetaan omituisena ratkaisuna.

- Koulun tilojen liikenne sekoittuu Nuorisopalveluiden kanssa Meri-Rastilan torin laidalla maantasokerroksessa.
- Puurakentamisen kannalta koulutornin layout on ongelmallinen.
- Opetustilojen mitoituksessa ongelmia ja epäjatkuvuuskohtia.
- Päiväkodin tilojen tilajärjestelyt kokonaisuutena vaativat tarkempaa harkintaa.
- Olemassa olevassaan saliin on sijoitettu tilaohjelman ulkopuolisia tiloja. Näitä ei voida toteuttaa.
- Kappelin tapahtumasali ei sovellu nuorisopalveluiden toivomaan liikuntakäyttöön.
- Fokkatorin sisäänkäynnin yhteyteen muodostuu liikenteellinen tukoskohta.

→ Käyttäjien toiminnalliset ohjeet (koskien kaikkia tiloja: koulu, päiväkotia, nuorisopalvelut, leikkipuisto) on luettava ja opiskeltava läpi huolellisesti. Tuomaristo haluaa nostaa myös esiin mahdollisuuden lisätä suunnittelutiimiin koulusuunnittelukokemusta.

→ Kaikkiin päiväkodin toimintatiloihin on saatava suoraa luonnonvaloa. Myös muissa oppimistiloissa suora luonnonvalo on välttämätön. Yksittäisiä, pieniä tiloja siellä täällä (2-3 kpl/koko rakennus) voidaan jättää ilman suoraa luonnonvaloa tarpeen vaatiessa, mutta ei sellaisia tiloja, joissa viivytään pitkiä yhtenäisiä aikoja.

→ Kellareihin sijoitetut opetustilat nostetaan maan päälle. Koulutorniin ehdotetaan lisättäväksi yksi kerros.

→ Hallinnon ja oppilashuollon tilat on usein luontevaa keskittää yhteen. Sijainnin tulee olla rakennuksessa helposti saavutettava, mutta erityisesti oppilashuollon tiloille myös rauhallinen.

→ Tilaohjelman ulkopuolisia tiloja ei sallita. Kaikki tilaohjelman tilat tulee esittää pohjapiirustuksissa selkeästi niille annetuilla nimillä ja tilakohtaisilla pinta-

alamerkinnoilla. Huomatkaa myös liikennetilojen (koulun sisäinen liikenne) piirustusohje.

- Erityisesti leikkipuistotilojen liittyminen uuteen salitilaan on ongelmallinen, ja sitä tulee kehittää. Voisiko leikkipuisto olla erillinen rakennus lähempänä päiväkodin tiloja, joita sen toivotaan tarvittaessa täydentävän?
- Visualisoinnissa esitetyt lasitiiliverhokset kaksoisjulkisivuna ovat painava ja kallis ornamentti, jonka käytön laajuutta ja käyttötapaa toivotaan tarkennettavan realistisempaan suuntaan.
- Ehdotukselle olisi eduksi, että sitä kehitetään siten, että se olisi kokonaisuutena vielä hieman lyhyempi. Tällöin rakennuksen aiheuttama itä-länsisuuntainen estevaikutus kevyelle liikenteelle pienenee.
- Ehdotuksessa nuorisopalveluiden tilat leviävät liian laajalle alueelle, ja niitä täytyy tiivistää tämän dokumentin ohjeiden mukaan.
- Kappelin tapahtumasali ei myöskään sovellu nuorisopalveluiden toivomaan liikuntakäyttöön. Mahdollisena ratkaisuna voitaisiin harkita Kappelin laajentamista esimerkiksi liikuntasalilla Haruspuiston suuntaan.
- Leikkipuiston tilat on esitettävä ehdotuksessa tarkemmin. Lukekaa uudelleen toiminnalliset ohjeet leikkipuistotilojen lisävaatimuksista ja huomioikaa leikkipuiston ja päiväkodin yhteistyön tarve.
- Suunnitelmaa ehdotetaan kehitettävän tekemällä torin viereiseen koulutorniin mieluummin 1 lisäkerros, kuin suurentamalla sen kerrospohjan alaa, sillä ra-

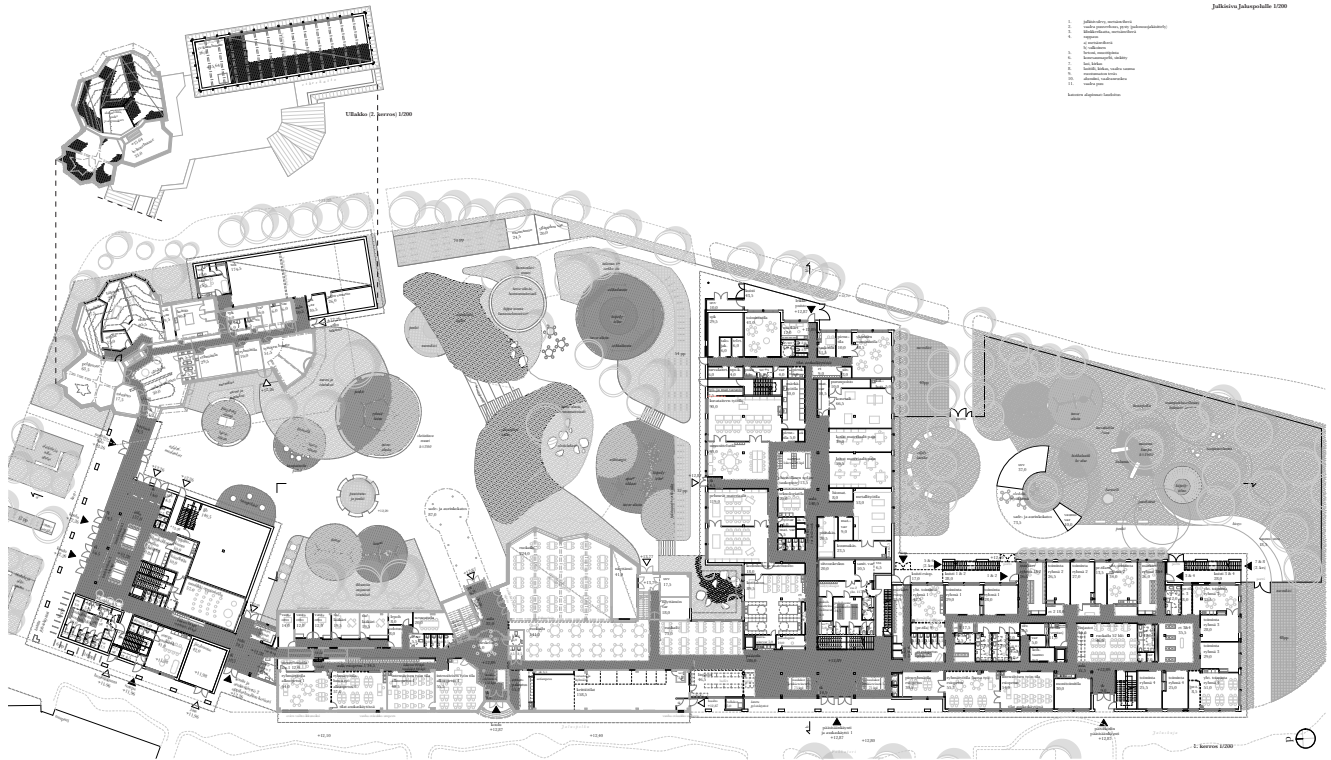
kennuksen massan keveys ja riittävä etäisyys olemassa oleviin rakennuksiin on sen ehdoton ansio.

- Koulun 2. kerroksen tilojen välille on tutkittava yhdyskäytävien rakentamista henkilökunnan sujuvan kulun varmistamiseksi opetus- ja taukotilojen välillä.
- Keittiö tulee siirtää paikkaan, josta on suora keittiöhuoltoyhteys ulos.
- Oppilashuollon sekä henkilökunnan tilat on keskitettävä helposti saavutettavalle keskeiselle alueelle.
- Voisiko pukuhuoneita siirtää liikuntasalin pitkälle seinustalle tasaisesti?
- Toisen vaiheen julkisivut, näkymäkuvat, ilmakuvat ja kaikki muu aineisto, jolla esitetään rakennuksen materiaaleja ja sopivuutta ympäristöönsä, on esitettävä värillisenä.

TOISEN VAIHEEN ARVIO:

“Juhannusvirsi” -ehdotus oli sisälsi jo ensimmäisessä vaiheessa merkittäviä kaupunkikuvallisia oivalluksia, erityisesti ihastusta herätti ehdotuksen tapa korostaa säilytettäväksi osoitettua kappelerakennusta Meri-Rastilan kujan päätepisteenä, uuden koulurakennuksen eteen jäävän aukion välityksellä. Juhannusvirsi -ehdotuksen tapa suhtautua Meri-Rastilan toriin ja Jaluspolun kulmaan onkin kilpailun parhaita.

Ehdotus lähti toiseen vaiheeseen haastajan

asemasta, sillä ensimmäisen vaiheen ehdotus sisälsi merkittävän määrän toiminnallisia haasteita, jopa virheitä. Suuri osa näistä ongelmista on saatu korjattua toiseen vaiheeseen, mutta tarkennuskierron on myös osoittanut, että ehdotuksen ehdottama konsepti ei lopulta ollut sopivin ratkaisu ympäristönsä. Vaikka Meri-Rastilan torin reunalle osoitettu koulurakennus korkonsa puolesta (erityisesti verrattuna tulevaisuuden kaupunkikuvalliseen kehitykseen) istuikin paikalleen, muodostaa se leveydellään ja syvyydeltään hyvin massiivisen parin säilyvälle kappelille.

Rakennuksen toiminnot ovat selkeytyneet toisessa vaiheessa, ja oppimisen tiloja on kehitetty huomattavasti toimivampaan suuntaan. Vaikka näissä tilaratkaisuissa on vielä kehittymisen varaa, ne osoittavat selkeää potentiaalia kohti toteuttamiskelpoista koulurakennusta. Ulkoarkkitehtuuri on myös muuttunut ensimmäisen vaiheen viitteellisestä ilmaisusta selkeämmäksi ja erottuvammaksi. Selkeät viittaukset 1970-luvun arkkitehtuuriin, mikä ei ole Meri-Rastilan alueelle lainkaan tyyppillistä, on mielenkiintoinen tyylivalinta, joka herätti monipuolista keskustelua tuomaristossa.

Toiminnallisesti Juhannusvirsi jää muista ehdotuksista hieman jälkeen. Osa tiloista, kuten käsitöiden tilat pihasiivessä, ovat sisäjärjestelyiltään oikein hyviä, mutta sijaitsevat väärässä paikassa. Erityisen harmilliseksi kohdaksi muodostuu Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulma, johon on latautunut paljon

kaupunkikuvallista potentiaalia. Tämä nurkka, joka huutaisi ympäristöään aktivoivia toimintoja, on nyt omistettu henkilökunnan pukuhuonetilaksi. Toisessa vaiheessa myös aukion kaupunkikuvallista hienoutta hämärtää siihen sijoitettu kasvillisuus ja pyöräpajoitus. Lisäksi puutteita on kenkäeteisjärjestelyissä, jotka toisaalta ovat olleet kaikille ehdotuksille hyvin haastavia ratkaistavia. Märkäeteiset ovat pitkänomaisia ja kapeita, ja pienryhmätilat sekä LE-wc-tilat eivät täytä esteettömyysvaatimuksia. Päiväkodin piha ei ole jäsennelly pienempiin toiminnallisiin alueisiin, mikä vaikeuttaa lasten valvontaa ja pihan käyttöä. Lisäksi koulun kivipiha on vaikeasti valvottavissa, mikä voi aiheuttaa haasteita turvallisuuden suhteen. Vielä toisessakin vaiheessa ehdotuksessa on joitain liian vähälle tutkimiselle jääneitä jäänteitä, jotka eivät lisää ehdotuksen uskottavuutta, esimerkiksi koulutornin peruskerroksen pinta-alasta merkittävä osuus menee kolmeen rinnakkaiseen porrasyhteyteen.

Juhannusvirsi on raikas tuulahdus jotain poikkeavaa suomalaiseen arkkitehtuuriin. Se on rohkea ja huumorintajuinen ehdotus, joka leikittelee erilaisilla lainatuilla piirteillä. Ehdotukseen olisi kuitenkin kaivattu hieman enemmän lainatun lisäksi vielä sitä omaa arkkitehtonista ilmaisua, joka olisi solminut ehdotuksen toimivaksi ja loogiseksi kokonaisuudeksi.

33. MEREN LAINEHTIESSA

ENSIMMÄISEN VAIHEEN EHDOTUSKOHTAINEN PALAUTE:

Ehdotuksessa kappeli sekä koulu on säilytetty. Lisäksi kappelia on huomioitu ja arvotettu kokonaisratkaisussa hyvin sijoittamalla Meri-Rastilan torin reunaan rakennettu uudisosa etelämmäs siten, että lännestä katsottuna kappeli tulee muodostamaan torille yhden sen päätteistä. Ilmakuvassa uudisrakennus näyttää olevan vielä hieman enemmän työntynyt pois päin torilta, kuin asema- ja pohjapiirustuksissa. Ilmakuvan esittämä asema hieman Jaluspolun ja Meri-Rastilan kujan nurkan rakennuksen julkisivulinjaa syvemmällä/sen kanssa linjassa tuntuu asemapiirustuksen esittämää vaihtoehtoa paremmalta. Pihan puolella uudisosan taitoainesakara työntyy selvästi liian lähelle kappelia.

Ehdotuksen viuhkamaisesti koulurakennuksen salin ympärille levittäytyvät rakennukset saavat aikaan vaihtelevan sisäpihamaieseman ja toisaalta rauhallisia ympäristöjä eri käyttäjäryhmille. Samalla se kuitenkin aiheuttaa haastavasti valvottavia kohtia pihalle, joita tulee 2. vaiheen ehdotuksessa selkiyttää.

Massoittelu muodostaa paikoin syvärunkoista tilaa aiheuttaen oppimistiloille vaikeutta saada suoraa päivänvaloa.

Koulun pääsisäänkäynti on torin aktiivoinnin kannalta hienosti suoraan torilta, mutta leveän ja syvän katoksen päätteenä oleva sisäänkäynti ei ole houkutteleva. Sisäänkäynti on aamupäivän muutamaa tuntia lukuun ottamatta koko ajan varjossa.

+ Kappeli on otettu hyvin huomioon ja saa arvoste-

tun aseman kokonaisratkaisussa, kun uudisosa on sijoitettu hieman syvemmälle tontille, kauemmas Meri-Rastilan torin reunasta. Ele muodostaa kappelille näkyvän aseman torin ja Meri-Rastilan kujan päätteenä.

+ Ehdotuksen viuhkamaisesti koulurakennuksen salin ympärille levittäytyvät rakennukset muodostavat monipuolisen sisäpihamaieseman ja tarjoavat samalla rauhallisia ympäristöjä eri käyttäjäryhmille.

+ Julkisivujen materiaalipaletti on harkittu, kaunis sekä harmoninen.

+ Torin reunalle suunnitellut puu- ja metallityötilat voivat aktiivisesti käytettynä elävöittää toria myös eri vuorokauden aikoina.

+ Olemassa olevan ja vanhan osan julkisivujen käsittelyt sopivat yhteen, mutta erottuvat selkeästi toisistaan. Uudella osalla on halki suunnitelman omaleimainen ja yhtenäinen ilme, mikä on sille eduksi.

+ Iltakäytön rajoitukset on selkeästi määritelty.

+ Iltakäytön rajausta on selkeä.

+ SOTEPE:n taukotilalle on löydetty looginen sijainti.

– Ehdotuksen syvärunkoisuus johtaa suureen määrään opetustiloja, jotka eivät saa suoraa luonnonvaloa. Tämä on kriittinen heikkous, joka on korjattava 2. vaiheen ehdotukseen.

– Erityisopetuksen luokkien keskittäminen keskelle rakennusrunkoa.

– Olevaan rakennuskantaan verrattuna mittakaava ehdotetussa uudisrakentamisessa on hyvin raskas. Raskautta kappelin ja pihanäkymien osalta lisää liian lähelle kappelia sijoittuva uudisrakennuksen sakara.

– Lasikatkoisia ulatiloja on runsaasti, eikä niitä voida esitetyllä tavalla toteuttaa.

– Rakennus on melko pitkä tontin muodon vuoksi, mikä

luo pitkän ja monotonisen julkisivun. Jaluspolun julkisivu kaipaa elävöittämistä.

→ Kappelin ja uudisosien välinen luonteva sisäyhteys tulisi löytää jatkokehitystyössä.

→ Sijaitsevatko VSS-tilat ja osa teknisistä tiloista kellarissa? Tämä voi olla rakenteellisesti haastava ja kustannustehoton ratkaisu. Sijoitetaan nämä tilat maanpäällisiin osiin 2. vaiheessa.

→ Kappelin nykyinen pinta-ala ei riitä kaikkien tarvittavien tilojen sijoittamiseen. Lisäksi kappelin tapahtumasali ei sovellu nuorisopalveluiden toimimaan liikuntakäyttöön. Kappelin laajentaminen esimerkiksi liikuntasalilla Haruspuiston suuntaan voisi olla yksi ratkaisu.

→ Leikkipuiston sijaintia tulee kehittää. Sijainti Haruspuiston puolella hyvien yhteyksien päässä päiväkodista on toivottava.

→ Tulee tutkia, miten kappelin lähellä olevaa rakennusmassaa voisi keventää ja väljentää samalla kun nykyistä suunnitelmaa tehostetaan esimerkiksi sisäaukioita koskien.

→ Jatkosuunnittelussa on noudatettava tilaohjelmaa ja kiinnitettävä erityistä huomiota KASKO:n tilasuunniteluohjeistuksiin, erityisesti tilaryhmien välisiin yhteystarpeisiin.

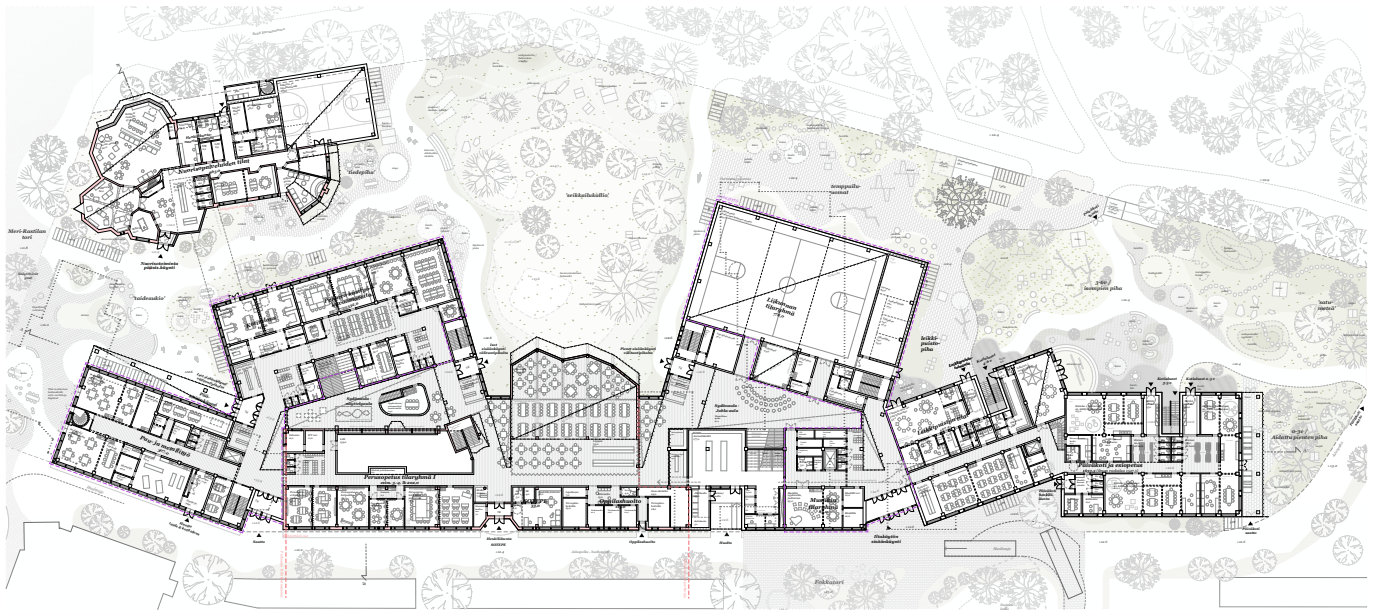
→ Märkä- ja kenkäeteisjärjestelyt ja niiden suhde naukakko- ja lokerikkotiloihin.

TOISEN VAIHEEN ARVIO:

“Meren Lainehtiessa” -ehdotus on varmaotteinen ja jo ensimmäisessä vaiheessa moniin kilpailun haasteisiin vastannut työ. Ehdotuksen suhde Meri-Rastilan toriin on kilpailun parhaimmistoa, ja se on onnistunut säilyttämään Meri-Rastilan kappelin arvokkuuden tarjoamalla sille riittävästi tilaa ympärilleen. Ulkoyhteys monitoimitalon pihan kautta torilta Haruspuistoon on kutsuva ja vehreä, mutta se on mahdollinen vain nuorisotilojen ja päiväkodin välisen tarvittavan sisäyhteyden kustannuksella. Tämä merkittävä toiminnallinen ongelma jäi toisessa vaiheessa osittain ratkaisematta.

Rakennusmassan sisäänveto Meri-Rastilan torin puolelta antaa tilaa kappelille, mutta torin reunalle sijoitetut taideaineiden tilat onnistuvat myös aktivoimaan tärkeää kaupunkikuvallista solmukohtaa sekä päivä- että iltakäytössä. Parhaimmillaan rakennus luo aktiivisen ja valoisan lyhdyn torin reunalle. Monet tilaryhmät on sijoitettu onnistuneesti, vaikka joitain puutteitakin löytyy. Ehdotuksen konsepti aiheutti sille

Maantasokerroksen pohjapiirros 1:200

Kattujulkisivu Juluspolun suuntaan 1:200

Materiaalit
 1. Tiili
 2. Puu
 3. Lasit
 4. Pölykivi / laminoitu aurinkopaneeli

kuitenkin myös merkittäviä toiminnallisia haasteita, kuten syvärunkoisuuteen liittyvät luonnonvalon puutteet. Näitä ongelmia on kuitenkin onnistuttu toisessa vaiheessa ratkomaan heikentämättä kokonaisratkaisua.

Leikkipuisto on hyvin hyödynnettävissä päiväkodin toiminnassa, ja näyttämö avautuu kätevästi sekä liikuntasaliin että juhla-alaan. Ruokalassa olevat kabinetit tuovat joustavuutta ruokailutiloihin, ja keittiö sekä jätehuolto on sijoitettu käytännöllisesti. Myös oppilashuollolla on oma sisäänkäynti kadun puolelta, mikä on toiminnallisesti hyvä ratkaisu. Toisaalta kenkäteisten erillinen sijoittelu kadun ja pihan puolelle aiheuttaa ylimääräistä sisäistä liikennettä ja lisää tilantarvetta. Useat aulatilat herättävät kysymyksen tilatehokkuudesta, ja osa opiskeluaulatiloista vaikuttaa olevan tilaohjelman ulkopuolista tilaa? Koulun ja päiväkodin yleisiä tilaratkaisuja tulee kehittää, jotta ne vastaisivat paremmin toiminnan tavoitteita.

Rakennuksen julkisivut on ratkaistu käyttämällä vaaleaa tiiltä ja nauhaikkunoita puisin yksityiskohdin. Vaikka julkisivu on kaunis ja harmoninen, herää kysymys, onko se näin suurina pintoina jopa liiankin monotoninen.

Kaiken kaikkiaan “Meren Lainehtiessä” -ehdotus on erinomainen ehdotus, joka vangitsee katsojan harmonisuudellaan ja jämähkyydellään, mutta toiseen vaiheeseen olisi toivottu selvempää reagoitua ensimmäisen vaiheen palautteisiin.

35. KÄSI KÄDESSÄ

ENSIMMÄISEN VAIHEEN EHDOTUSKOHTAINEN PALAUTE:

Ehdotus on säilyttänyt kappelin sekä koulurakennuksen. Kappeli on kytketty puretun nuorisotalon paikalle rakennettuun uuteen koulurakennukseen. Tontin eteläpäässä uusi liikuntasalirakennus katkaisee tontin Fokkatorin linjassa, ja päiväkotiki sekä leikkipuisto sijoittuvat tontin eteläosaan.

Ehdotuksen arkkitehtuurissa on selkeästi erotettavissa erilaisin julkisivukäsittelyin olemassa olevat / säilyvät rakennuksen osat ja uudet lisäykset. Mittakaavaltaan ja runkosyvyydeltään uudisosat kuitenkin myös toistavat olemassa olevan rakennuksen arkkitehtuuria kauniisti.

Kappelin toimiminen Nuorisopalveluiden tilana ja sen laajennus Haruspuiston suuntaan ovat toimivia. Samoin Meri-Rastilan torille kappelin parina aukeavan uudisosan ensimmäisen kerroksen sijoitetuilla taitoaineiden tiloilla on potentiaalia elävöittää torimaisemaa. Näiden kahden väliin jäävä uusi sisäänkäyntiaukio luo luonnollisen ja kutsuvan paikan sisäänkäynnille.

Ehdotuksessa on miellyttävää selkeyttä ja lupauksia toimivista ratkaisuista. Ensimmäisessä vaiheessa suunnitelma ei kuitenkaan vielä pysty lunastamaan näitä toiminnallisuudellaan. Toisen vaiheen suunnittelussa on luettava hyvin tarkasti käyttäjien toiminnalliset vaatimukset -dokumentti ja toteutettava sen tavoitteita kuvastavia sisätilojen järjestelyitä.

+ Ehdotuksen arkkitehtuurissa erottuvat selkeästi olemassa olevat ja uudet rakennusosat erilaisin julkisivukäsittelyin.

+ Uudisosat toistavat kauniisti olemassa olevan rakennuksen arkkitehtuurin mittakaavaa.

+ Kappelin toimiminen Nuorisopalveluiden tilana ja sen laajennus Haruspuiston suuntaan ovat toimivia ratkaisuja.

+ Meri-Rastilan torille kappelin parina aukeavan uudisosan ensimmäisen kerroksen sijoitetuilla taitoaineiden tiloilla on potentiaalia elävöittää torimaisemaa sekä päivä- että iltakäytön aikoina.

+ Uusi sisäänkäyntiaukio kappelin ja uudisosan välissä luo luonnollisen ja kutsuvan paikan sisäänkäynnille.

+ Maantasokerroksen suurista ikkunoista avautuu näkymä käsityön tiloihin, mikä aktivoi Meri-Rastilan torin lisäksi Jaluspolun pohjoisosaa.

+ Uudisrakennuksen liittyminen kappelin sisäänkäyntiin on luonnollinen ja onnistunut.

+ Eri tilaryhmät on sijoitettu rakennukseen loogisesti, mikä tarjoaa hyvän perustan jatkokehitykselle.

+ Rakennuksen selkeä muoto mahdollistaa hyvän valvottavuuden sekä sisä- että ulkotiloissa, ja piha-alueet ovat toimivia.

+ Huoltoyhteydet on suunniteltu loogisesti (pois lukien keittiöhuolto).

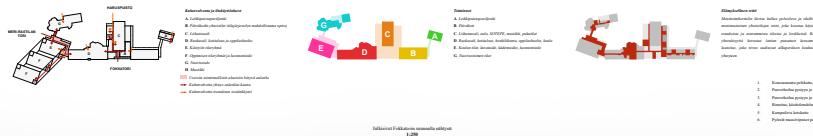
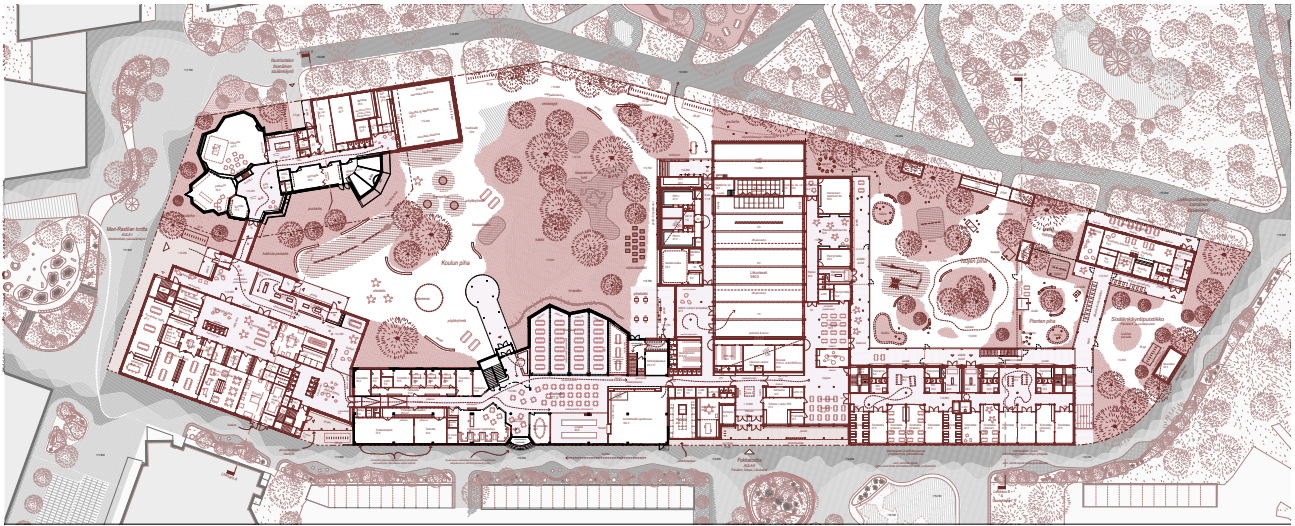
+ Kappelin kokonaisuus nuorisotiloihin ja yhteyksiin muuhun rakennukseen on toimiva.

+ Päiväkodille on löydetty oma rauhallinen tila ruokailua varten.

– Sisätilojen toiminnallisissa ratkaisuissa on paljon ongelmia, jotka vaativat huomiota jatkosuunnittelussa.

– Liikuntasalirakennus ulottuu Haruspuiston puolella tontin rajalle, mikä estää pääsyn tontin alueelle pohjoiselta pihalta eteläiselle ilman kulkua puiston kautta.

– Sivukäytäväkaistale, joka on ehdotettu vanhan koulun pihanpuoleisen julkisivun eteen ei toimi.

Käsi kädessä

- Uudisrakennuksen korkein rakennusmassa työntyy liian pitkälle torialueelle.
- Julkisivut tuntuvat keskeneräisiltä, kuin niistä puuttuisi vielä arkkitehtuuri. Julkisivuja tulee kehittää toisessa vaiheessa kokonaisuutena.
- Yhteys kappelin ja uudisrakennuksen välillä on masoittellullisesti kiinnostava, mutta arkkitehtuurissa esiintyy vielä "hökkelämäisyyttä", johon tulee kiinnittää huomiota jatkosuunnittelussa.
- Oppimistiloja on suunniteltu vanhojen ohjeistusten mukaan, mikä ei vastaa kilpailuohjelmaa. Esimerkiksi läpikuljettavien oppimistilojen ei enää sallita.
- Keskitetyt erityisopetuksen luokat. Nämä tulee hajauttaa ympäri rakennusta ikäluokkien mukaan.
- Kuvataiteen tilat sijaitsevat kaukana muista taitoaineista, mikä hankaloittaa tilojen käyttöä yhteistyössä ja ei ole optimaalista tilojen tehokkaan käytön kannalta.

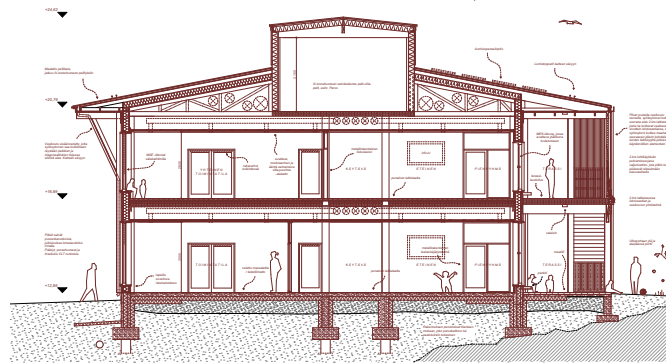
- Käyttäjien toiminnalliset ohjeet (koskien kaikkia tiloja: koulu, päiväkotia, nuorisopalvelut, leikkipuisto) ja tilaohjelma on luettava ja opiskeltava läpi huolellisesti.
- Toisessa vaiheessa salia tulisi siirtää sisemmäksi tontille, jotta ulkokulkuyhteys koulun ja päiväkodin pihan välillä on mahdollista sijoittaa tontille.
- Sivukäytävämalli korvattava keskikäytävätyyppisillä ratkaisuilla sekä koulun oppimisen tilaryhmissä ja päiväkodissa että yleisissä tiloissa.
- Kappelin ja uudisrakennuksen väliin jäävä sisäänkäyntiaukio on ajatuksena hyvä, mutta toteutukseltaan vielä kesken. Aukiolle on esitetty lähinnä polkupyöräpy-

- säköintiä. Sisäänkäyntiaukiota tulee kehittää kutsuvammaksi ja pp-pysäköinti tulee keskittää muualle.
- Jaluspolkua reunustavaa julkisivua kehitettävä mielenkiintoisemmaksi tämän dokumentin ohjeiden mukaan.
- Itä-Länsisuuntainen kevyenliikenteen estevaikutuksen huomioiminen jatkosuunnittelussa tämän dokumentin ohjeiden mukaan.
- Leikkipuiston tiloja voi tutkia muusta rakennuksesta irrallisena paviljonkina.
- Esiopetus on erikoisessa paikassa liikuntasalin kyljessä, saisiko tämän siirrettyä muiden opetustilojen yhteyteen?
- Suoraa luonnonvaloa päiväkodin ja koulun opetustiloihin tulee jatkosuunnittelussa priorisoida. Kapearunkoiset massat luovat hyvälle päivänvalo-olosuhteille mahdollisuuden, joka jää käyttämättä 1. vaiheen esityksessä.
- Sotepe:n tiloista varmistettava sujuva yhteys parkkipaikoille. Luontevampi sijainti olisi lähempänä Fokkatoria.
- Tekijän tulee tutkia uudelleen suunnitteluohjeet ja suunnitella päiväkotiosa uudelleen. Jokainen tila täytyy 2. vaiheessa esittää omana tilanaan nimettynä tilaohjelman mukaan ja pinta-alatiedolla pohjapiirustuksessa.
- Tekijän tulee tutkia, noudattaako koulujen sisäänkäyntialueet KASKOn tilasuunnittelun mukaista ohjeistusta 150 oppilasta / sisäänkäynti? Ehdotuksessa nämä on keskitetty tiukasti rakennuksen pohjoispäättyyn, vaikka välituntisisäänkäyntien hajauttaminen palvelisi toimintaa paremmin.

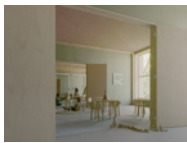

Peruskoulu ja koulun sisätilat.

TEKNISET RATKAISUT

Kaupunkikuvaa ja rakennuksen sisätiloja on suunniteltu. Merkittävänä on ollut peruskoulu ja koulun sisätilat. Rakennuksen suunnittelu on ollut yhteistyössä kaupunkikuvaneuvoston ja koulun johtajan kanssa. Rakennuksen suunnittelu on ollut yhteistyössä kaupunkikuvaneuvoston ja koulun johtajan kanssa. Rakennuksen suunnittelu on ollut yhteistyössä kaupunkikuvaneuvoston ja koulun johtajan kanssa.

Käsi kädessä -koulun sisätilat.

Peruskoulu ja koulun sisätilat.

Käsi kädessä -koulun sisätilat.

- 1. Peruskoulu ja koulun sisätilat
- 2. Peruskoulu ja koulun sisätilat
- 3. Peruskoulu ja koulun sisätilat
- 4. Peruskoulu ja koulun sisätilat
- 5. Peruskoulu ja koulun sisätilat
- 6. Peruskoulu ja koulun sisätilat
- 7. Peruskoulu ja koulun sisätilat
- 8. Peruskoulu ja koulun sisätilat
- 9. Peruskoulu ja koulun sisätilat
- 10. Peruskoulu ja koulun sisätilat

Käsi kädessä -koulun sisätilat.

Käsi kädessä

TOISEN VAIHEEN ARVIO:

Ehdotuksen ”Käsi kädessä” perusteemoina ovat säilytettävien rakennusten ja uudisosien harkitut kontrastit sekä muodonannossa, että materiaaleissa ja värityksessä. Kaupunkikuvallisesti kokonaisuus on harmoninen ja mittakaavallisesti säilyvät rakennukset sekä uudisosat toimivat hyvin yhdessä. Meri-Rastilan torin kannalta Nuorisotalon tilalle ehdotettu kolmikerroksinen rakennus on vanhaan nuorisotaloon verrattuna aktiivisempi ja koulun toiminnot elävöittävät torin toimintaa. Rakennukset muodostavat välilleen mittakaavaltaan sopusuhtaisen sisäänkäyntiaukion, joka toimii hyvin viereisen torin jatkeena. Koulun ja kappelin välinen yhdyskäytävä on ratkaistu toiminnallisesti hyvin ja kappelin kannalta perustellusti vanhan sisäänkäynnin kohdalle. Yhdyskäytävän ja katettujen tilojen räystäsdetaljeja voisi vielä kehittää ja keventää. Uudisrakennusten arkkitehtuurissa on viitteitä 1920-luvun pohjoismaiseen klassismiin sekä japanilaiseen puuarkkitehtuuriin. Ei olisi haitannut, vaikka modernin japanilaisen puuarkkitehtuurin periaatteita olisi viljelty vielä lisää.

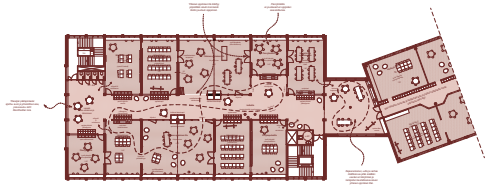
Käsi kädessä vie onnistuneesti eteenpäin Meri-Rastilan kaupunkiudistuksen päämääriä. Rakennus tuo uuden kauniin julkisivun Meri-Rastilan torille ja toimii siten torin, tärkeän julkisen tilan uudistajana. Ehdotus säästää olemassa olevista merkittävän osan olemassa olevasta rakennuskannasta samalla kun se tuo selkeän uuden kerroksen uutta, tämän päivän laadukasta arkkitehtuuria alueelle. Vanhan ja uuden

yhdistäminen palvelee hyvällä tavalla kaupunkiuudistuksen tavoitteita samanaikaisesti säilyttämällä ja uudistamalla, mikä kuvastaa uudistuksen päämääriä luoda parempaa kaupunginosaa nykyisille asukkaille ja toisaalta luoda mahdollisuuksia uusille asukkaille löytää Meri-Rastila omaksi kodikseen.

Jaluspolun suunnasta säilytettävän ja uuden arkkitehtuurin erillaisuus näkyy, mutta kokonaisuus on hallittu. Rakennusten väliset nivelosat rytmittävät pitkää julkisivua ja yksikerroksiset rakennusmassat korostavat sopivasti sekä arkkitehti Kaarlo Leppäsen suunnittelemaa koulua että päiväkodin kaksikerroksista osaa.

Jaluspolun suunnasta on perusteltua, että korkea liikuntasalimassa on reilusti sisäänvedettynä. Haruspuiston suunnasta näkyviä elementtejä ovat kappeli laajennuksineen, liikuntasali ja sen matalammat rakennusosat ja leikkipuistopaviljonki. Mittakaava puiston suuntaan on myös liikuntasalin päätettä lukuun ottamatta toimiva ja sopivan matala. Vanhan kappelin eli nuorisotalon salilaajennus muodostaa säilyvän rakennuksen kanssa sopusuhtaisen parin, mutta julkisivukäsittely on oudon latomainen. Liikuntasalin päättyyn on korkean tilan häivyttämiseksi suunniteltu päädyn laajuista viherseinää.

Kilpailun toisessa vaiheessa ehdotusta on kehitetty tehokkaammaksi myös kustannuksiltaan. Teknisiltä ratkaisuiltaan ehdotus on yksinkertainen ja hyvin rakennettavissa. Liitospintaa oleviin rakenteisiin on 65 jm, jota voidaan pitää kohtuullisena määränä. Kappelin puolella liitospintaa on kouluun verrattuna

Näkymä kulkureitiltä kohti Meri-Rastilan toria.

Näkymä kolmannen kerroksen käytävältä viherikunan läpi.

enemmän ja siellä kustannukset ovat rakennettavaan pinta-alaan verrattuna suuret, mutta koulun puolella vastaavasti varsin kohtuulliset.

Päiväkodin tilat ovat toimivat, joskin tilojen muotoja tulisi kehittää kalustettavuuden näkökulmasta. Henkilökunnan taukotilat ovat hyvin saavutettavissa, mikä tukee päiväkodin hektistä arkea. Ruokailu on jaettu kahteen osaan, mikä toimii erittäin hyvin, ja yhteys keittiöön on selkeä ja toimiva. Leikkipuisto, joka aiemmassa vaiheessa ohjeistettiin erottamaan omaksi rakennukseksi, näyttäisi kuitenkin toimivan paremmin, jos se olisi yhteydessä päiväkotiiin. Se voitaisiin sijoittaa nykyisen esiopetuksen tilojen kohdalle liikuntasalin viereen. Päiväkodin kaikissa tiloissa on erinomaiset luonnonvalo-olosuhteet. Koulun tilajako on selkeä, looginen ja tilat on jaettu tasa-arvoisesti. Kokonaisuus on erittäin selkeä, mikä tukee tilojen muunneltavuutta. Perusopetuksen oppimiskorttelit ovat hyvin suunniteltuja ja toimivia. Musiikkitalat on sijoitettu erilliseen siipeen, ja niillä on selkeä yhteys esiintymislavalle, mikä on hyvin harkittua. Kuvataiteen sekä pehmeiden ja kovien käsitöiden tilat on keskitetty ensimmäiseen kerrokseen, mikä muodostaa toimivan kokonaisuuden ja helpottaa tilojen huoltoa.

Rakennuksen piha-alueet ovat selkeät, mikä tukee pihan valvottavuutta.

Keittiön sijainti on toimiva, linjastot käytännöllisiä ja ravintolasali selkeä, ja siitä on mahdollista erottaa pienempiä osia, kuten kabinetti. Keittiön huolto noudattaa nykyistä tilannetta, mikä jättää varaa edelleen kehittämiseksi. Jätehuoneen sijainti on looginen ja käytännöllinen. Rakennuksen "selkäranka" yhdistää tilaryhmät tehokkaasti halki tontin, luoden selkeän ja toimivan kokonaisuuden. Monitoimisali palvelee nuorisopalveluita, mutta tarvittava sisäyhteys päiväkodin tiloihin on myös toteutettu. Iltakäytön järjestelyt on osittain suunniteltu ravintolasalin kautta, mutta tätä voisi vielä tarkastella uudelleen. Liikuntasali ja sen pukuhuoneet ovat selkeästi ja toimivasti suunniteltu, ja pukuhuoneet toimivat luontevasti myös väestönsuojatiloina.

Suunnitelman ehdottama selkeä tilojen jakautuminen ja rakennuksen sisäinen logiikka luovat erinomaiset mahdollisuudet monipuolisen asukaskäytön kehittämiseksi.

IV-konehuoneiden korkeudet ovat niukat ja myös ammattikeittiön kanssa tulee olemaan haasteita, jotka on tiedostettu. Hiilijalanjäljen kannalta ehdotetut puurakenteet ovat kannatettavat. Ehdotus ei ole ottanut kantaa purettavien rakennusosien kierrätettävyyteen, vaikka tätä olisi ollut hyvä tutkia kilpailussa. Ehdotuksen ikkuna-aukotus on suurta. Lämpökuormien torjuntaan on osalla julkisivuista esitetty lipparakenteita. Huollon liikennejärjestelyitä tulee tarkentaa. Päiväkodin ja koulun saattoliikenteet sijaitsevat kaukana toisistaan, joten saatto ei kuormita liikaa jotain osaa Jaluspolusta.

46. ALIA

ENSIMMÄISEN VAIHEEN EHDOTUSKOHTAINEN PALAUTE:

Ehdotus on säilyttänyt olemassa olevista rakennuksista kappelin, nuorisotalon sekä koulurakennuksen. Nuorisotaloon on tehty muutoksia, jotka auttavat kokonaisuutta aukeamaan paremmin Meri-Rastilan torin suuntaan ja siten aktivoivat julkista ulkotilaa.

Rakennuksen arkkitehtuuri on sympaattista ja veikeää, mutta monissa paikoin liian hankalaa ja runsasta. Ehdotus kaipaa yksinkertaistamista, joka tulee vahvistamaan paitsi sen käytettävyyttä, myös arkkitehtonista konseptia.

Ehdotus tuo esiin myös olemassa olevan säilyttämisen rinnalla muita kiertotalouden mukaisia ratkaisuehdotuksia, jotka ovat ehdotukselle ansio. Toisessa vaiheessa näille toivotaan lisää konkretiaa.

+ Olevaan nuorisotaloon on tehty muutoksia, jotka parantavat sen yhteyttä ja aktivoivat sitä Meri-Rastilan torille ja sen välittömän läheisyyteen

+ Meri-Rastilan toriin liittyminen ja sen täydentäminen sisäänkäyntiaukiolla on suunniteltu huolellisesti osaksi kokonaisuutta.

+ Vaihtelevuus Jaluspolun julkisivulla

+ Nuorisopalveluiden tilat ovat pääasiassa hyvin toimivat ja vastaavat käyttäjien tarpeita tehokkaasti.

+ Toimintojen sijoittuminen rakennusmassaan on sujuva ja looginen.

+ Koulun ja päiväkodin pihat muodostavat omat selkeät kokonaisuutensa.

– Massoittelematon monimutkaisuus aiheuttaa sisä- ja

ulkotiloissa vaikeasti valvottavia alueita ja sekavaa arkkitehtuuria.

– Massoittelematon heikkous ilmenee osia yhdistävissä välitiloissa, jotka näyttävät julkisivuissa vanhan arkkitehtuurin laimeilta jatkeilta.

– Julkisivujen järjestely on epäselvä, eikä ole selvää, mikä osa on uutta ja mikä vanhaa.

– Aulatilojen jäsentymättömyys näyttämöstä pohjoiseen. Samaa jäsentymättömyyttä varottava 2. vaiheessa, jossa aulatilat tulevat jatkumaan 1. kerroksessa myös päiväkodin tiloihin.

– Liikuntasali sijaitsee toisessa kerroksessa / alapuolella oppimistiloja

– Koulun pihalla on katvealueita, jotka ovat haastavasti valvottavia ja saattavat aiheuttaa turvallisuusriskejä.

– Kattopihat ovat haasteellisia valvottavuuden ja huollettavuuden näkökulmasta, eivätkä ole tarpeellisia näin väljässä kaupunkiympäristössä, jossa on maapohjaisellekin pihalle tilaa ja suora yhteys puistoon.

– VSS-tilojen sijoittaminen leikkipuiston tiloihin?

– Sotepen:n sijainti Fokkatorin läheisyydessä toimii, mutta tilojen sijoittaminen vss:n sisälle ei.

– Keittiön ja linjaston välinen yhteys on ahdas, mikä hankaloittaa ruokailun järjestelyjä ja liikkumista tilojen välillä.

→ Yksinkertaistetaan rakennuksen massaa ja selkeytetään muotoa. Tämä on hyvin tärkeää, jotta ehdotuksella on mahdollisuus menestyä toisessa vaiheessa.

→ Kiinnitetään huomiota myös niihin julkisivuihin, jotka eivät ole joko olemassa olevia, tai värikkäitä noppia.

→ Tilanoppien aukotuksia yksinkertaistetaan.

→ 1. kerroksen aulatilojen selkeytetään, ja ne nimetään ja jaetaan siten, että yhteys tilaohjelmaan on selkeästi luettavissa.

- Tilojen monimuotoisuutta tulee tarkastella kriittisesti siten, että tilojen vaihtelevuus ja mielenkiintoisuus säilyy, mutta tilat ovat turvallisia ja helposti valvottavia.
- Toisessa vaiheessa tutkittava kokonaisuuden yksinkertaistamista. Yksi vaihtoehto on tutkia esim. niukempaa määrää erillisiä noppia, jotka olisivat myös toimintoiltaan ja yhteyksiltään suoralinjaisemmin sijoiteltuja.
- Koulun ja päiväkodin välille luodaan sisäyhteys, ja pienimmät lapset sijoitetaan maantasokerrokseen.
- Liikuntasalin alapuolelle sijoitettava tiloja, joissa töminästä ei aiheudu haittaa, esim. puu- ja metallityöt.
- Oppimistilojen päivänvalon saantia priorisoidaan.
- Tutkitaan ja esitetään itä-länsisuuntainen kevyen liikenteen yhteys päiväkodin pihan lävitse.
- Toisessa vaiheessa esitettävä ehdotettujen oleskelu- ja kohtaamistilojen pinta-alat ja suhde tilaohjelman vaatimiin tiloihin.
- Päiväkodin ja koulun välille tarvitaan sisäyhteys maantasokerroksessa.
- Jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota oppimistilojen päivänvalo-olosuhteisiin.

TOISEN VAIHEEN ARVIO:

Ehdotuksessa ”Alia” kilpailualueen pohjoisosan kappeli, nuorisotalo sekä koulu säilytetään, mutta niitä muokataan ja täydennetään soveltumaan paremmin tuleviin toiminnallisiin tarpeisiin. Tontin eteläosaa rakennetaan tiiviimmin. Rakentamisen volyymin keskittyminen toistaiseksi rakentamattomaan eteläosaan jättää enemmän tilaa olemassa olevien rakennusten identiteetin säilymiselle Meri-Rastilan torin ympäristössä.

Meri-Rastilan torin suuntaan ehdotus säilyttää

humaanin mittakaavansa alkuperäisen kappelin sekä nuorisotalon ansiosta. Säilyviä rakennuksia yhdistävän sisäkäytävän takaa pilkistävät uudet värikkäät noppamaiset rakennukset kertovat tontin toiminnallisista ja arkkitehtonisista muutoksista. Entisen nuorisotalon sisäänkäyntiä on aukotettu lisää Meri-Rastilan kujan suuntaan ja se yhdessä tontin pohjoispäädyn pienen edusaukion kanssa kasvattavat pohjoissivun vuoro-vaikutusta torin suuntaan. Kysymykseksi kuitenkin jää, onko esimerkiksi nuorisotalon säilyttäminen esitetyllä tavalla mahdollista, sillä se poikkeaa jonkin verran annettujen lähtötietojen ohjeistuksista.

Vaikka ehdotus säästää prosentuaalisesti merkittävän osan olemassa olevasta rakennuksesta, se kuitenkin päätyy muokkaamaan olemassa olevia sisätiloja verrattain paljon sekä joissain tapauksissa jopa kuoruttamaan olemassa olevaa, myös rakennushistoriallisesti merkittävää, olemassa olevaa rakennusta uudella kerroksella. Tämän koettiin olevan hieman ristiriidassa muutoin säilyttämistä preferoivan ehdotuksen konseptin kanssa.

Uusien rakennusten esitystapa on harmillisen luonnosmainen, ja mm. ikkuna-aukot sekä räystäsrakenteet olisivat ansainneet tarkempaa esittämistä, jotta rakennusten todelliseen luonteeseen olisi päästy paremmin käsiksi toisen vaiheen arvosteluprosessin aikana. Vesikatoille on ehdotettu värillisiä aurinkopaneeleita, mutta näiden havainnollistaminen on jätetty tekstin varaan. Erityisesti tontin pohjoisosan liikuntasali- ja kädentaitorakennusten mittakaava on sympaattinen. Uusiin rakennusten värimaailma on haettu alueen alkuperäisistä tehosteväreistä ja tällä on haluttu alleviivata sekä rakennusten toimintoja että käyttötarkoituksia.

Uudisrakennuksen tyypillinen opetuskortteli on

erinomainen, ja toimii halki koulun, vaikkakaan ei täysin toteudu samalla kaikissa kortteleissa. Myös olemassa olevassa rakennuksessa korttelit ovat toimivia, mutta vanhan rakennuksen henkeä voisi huomioida enemmän – sisätilat näyttävät siltä, kuin ne olisi vedetty kokonaan uusiksi, mikä heikentää muutoin arvokasta tavoitetta säilyttää olemassa olevaa. Erikoisluokkien (taito-, tiede- ja taideaineiden) sijainnit ovat loogisia, ja pienillä muokkauksilla ne toimivat hyvin. Pehmeät käsityöt sijaitsevat musiikki-luokan kanssa omassa rakennusmassassaan pihan puolella, mutta niiden olisi hyvä sijaita muiden taito-aineiden yhteydessä. Tämä saattaisi onnistua hyvin koko nopan sulauttamisella osaksi päämassaa, mikä ei muutoksena heikentäisi ehdotusta, päinvastoin.

Päiväkodin tilat ovat selkeässä yhteydessä leikki-puiston tiloihin saman rakennusmassan sisällä, mikä luo sujuvan toiminnallisen kokonaisuuden. Päiväkodin ruokalan reitti on selkeä. Sen sijaan sisäänkäyntijär-jestelyt päiväkodin ylempään kerrokseen eivät toimi optimaalisesti. Tämä on kuitenkin ratkaistavissa lisää-mällä portaita ja tekemällä lieviä uudelleenjärjestelyjä ensimmäiseen kerrokseen, mikä vaikuttaa lähinnä rakennuksen bruttoalaan.

Yleisesti tiloja vaivaa kevyt jäsentymättömyys ja sen tuoma tilatehottomuus, jonka jatkotyöstäminen toteutusvaiheessa olisi todennäköisesti johtanut melko suuriin tilojen uudelleenjärjestelyihin. Tästä huolimatta rakennuksen kannalta merkittävässä pai-koissa on nähtävissä myös ahtautta, kuten esimerkik-si pääaulavisualisoinnin esittämä vanhan liikuntasalin ohittava käytävä tai käytävämäiseksi muodostuva au-latila 2. kerroksessa liikuntasalin ja katsomoportaan välissä. Sen sijaan päiväkodin ja nuorisopalveluiden yhteiskäyttöinen sali torin välittömässä läheisyydessä

ja helposti saavutettavana molempien käyttäjäryhmi-en suunnasta oli ehdotusten parhaimmistoa.

Piha-alueiden toiminnallisuudessa Alia tarjoaa ääripäitä: Päiväkodin piha-alue on onnistunut kokonai-suus, ja itä-länsisuuntainen kulkuyhteys tontin halki to-teutuu toisen vaiheen ehdotuksista parhaiten Aliassa. Koulun piha sen sijaan on monimuotoinen, ja aiheuttaa hankalasti valvottavia katvealueita päivittäiseen käyt-töön, mikä on käyttäjänäkökulmasta suuri haaste.

Kokonaisuudessaan ”Alia” on arkkitehtuuriltaan voimakas ja persoonallisen ehdotus, joka toisi Meri-Rastilaan omaperäisen yhdistelmän alkuperäistä sekä uutta 2020-luvun rakentamista. Arkkitehtuurin voimakkuus, väreineen ja monimuotoisuuksineen jakoi osittain tuomariston mielipiteitä.

Ehdotettujen uusien rakennusten koordinaatisto-muutokset suhteessa säilyviin rakennuksiin, uusien osien monimuotoisuus sekä pitkät liitoslinjat uusien ja vanhojen rakennusten kesken vaikeuttavat rakenta-mista ja tekevät siitä kalliimpaa. Kustannusraameissa saattaa olla vaikea pysyä, varsinkin kun tilaohjelman suhteen teknisiä tiloja on n. 400 m² liian vähän. Pitkät liitoslinjat (n. 200 jm) nostavat perustamisen ja run-gon kustannuksia.

Uudisosien runkorakenteiksi on ehdotettu teräs-betonisia pilaripalkkirakenteita ja julkisivuihin puuta.

Toiminnallisen ratkaisu vanhan liikuntasalin ja uu-den salin välillä on monimutkainen ja vaikea. Esitetyt kantavat rakenteet ovat optimistisesti mitoitettuja ko-alueella. Ammattikeittiö on liikuntasalin alapuolella, mutta keittiön ilmanvaihdon ei ole esitetty kuluja.

Ehdotus on pohtinut purettavien rakennusosien kierrätystä mm. piharakenteissa ja mm. koulun pure-tava ulkokatos on nokkelasti siirretty tontin eteläreu-naan päiväkodin ulkokatokseksi.

5.2 Yläluokka

2. KUUNARI & KUTTERI

Kilpailun eräänä tarkoituksena on ollut ajallisen kerroksellisuuden lisääminen varsin nuorella asuinalueella. "Kuunari ja Kutteri" on purkanut kilpailualueen olevista rakennuksista lähes kaiken. Vain osa koulua on säästetty, ja sekin syvälle haudattuna uuden koulurakennuksen alle. Ajattelun logiikkaa on vaikea tavoittaa.

Tontin arkkitehtonisesti arvokkain rakennus, kappeli, on korvattu liikuntasalilla. Onko niin, että käyttötarkoitus pyhittää kaiken?

Havainnekuvassa Meri-Rastilan torin puolelta sali-rakennus näyttyy lasiseinäisenä ja houkuttelevana, mutta kuinka olisi käytännössä? Torin reunalla on yksikerroksinen rakennusosa, jonka päällä on kattoterassi. Terrasointi on ajatuksellisesti hauska lisä ja samalla se keventää takana olevien rakennusten mittakaavaa torin suhteen, mutta kuinka toimiva ja käytettävä kattoterassi olisi todellisuudessa?

Jaluspolun suuntaan ehdotuksen massoitellussa on hyvät suhteet ja julkisivut ovat asiallisen toimivat. Sisäpihan havainnekuva näyttyy miellyttävänä, mutta pihan ympäri kulkeva avoin yhdyskäytävä sekä näkyvät julkisivudetaljit ovat riskialttiit.

Päiväkodin sijoitus tontin eteläpäähän on onnistunut, ja yhteys nuorisopalveluiden saliin on helppo. Nuorisopalveluiden tilat Fokkatorin läheisyydessä aktivoivat toria osaltaan.

Koulun oppimistilat ovat selkeitä ja valoisia, ja taide- ja luonnontieteiden sekä kotitaloustilojen suunnittelu on pääosin onnistunutta. Kuvataiteen tilat kaipaavat selkeämpää yhteyttä muihin käsityöaineisiin. Erityisoppimisen tilat tulisi keskittämisen sijaan hajauttaa ympäri koulua.

Meri-Rastilan torille avautuvat lähinnä henkilökunnan työtilat ja liikuntasali, mikä tekee rakennuksen yhteydestä toriin mykän. Kuitenkin Meri-Rastilan sydän

-aula yhdessä näyttämötilan, liikuntasalin ja Merikatson kanssa muodostaa hyvän kokonaisuuden.

Piha-alueet ovat selkeitä, ja yhteys Fokkatorin ja Haruspuiston välillä on yksi ensimmäisen vaiheen onnistuneimmista. Sisäänkäynnit oppimistiloihin ulkosillan kautta koetaan kuitenkin hieman hankaliksi kunnossapidon kannalta.

3. OKSA

Ehdotus on karsinut pois nuorisotalon, koulun sekä päiväkodin, vain kappeli on säilytetty ajallisena kerrostumana lähes nykyisellään.

Nuorisotalon paikalle Meri-Rastilan torin kulmaan on rakennettu uusi syvärunkoinen koulurakennus, jonka toisessa kerroksessa sijaitsee liikuntasali. Harmillista kyllä, liikuntasaliosa on hyvin mykkä tausta torin suuntaan, eikä ehdotuksen kädentaitotiloja ole esitetty siinä tarkkuudessa, että voisi arvioida, miten ne toimivat torin suhteen.

Jaluspolun suuntaan julkisivu näyttyy kovin monotonisena, mutta se voi toki olla semanttisen esitystavan vika. Sisäpihan havainnekuva tuo mielle-yhtymän 1950-60-luvun rakentamiseen.

Vanha kouluosa on purettu, mutta korvattu uudella melkein samanlaisella, mikä todettu myös kilpailuehdotuksen tekstissä. Olisimme mielellämme nähneet vanhan koulun tilojen tutkitun soveltumaan osaksi Oksa-ehdotuksen arkkitehtuuria - tämä olisi ollut kunnianhimoisempi ja tarkoituksenmukaisempi ratkaisu.

Tarkasteltavan suunnitelman tilasijoittelu on monin paikoin toimia ja selkeydessään miltei tylsä. Tylsyyttä ei tule tulkita tässä yhteydessä pelkästään negatiivisena asiana. Tilojen sijainnit ja yhteydet toisiinsa ovat loogisia ja helposti pääteltävissä olevia. Luonnonvalo pääsee kapearunkoisen rakennuksen opetustiloihin. Uudisrakennuksessa tällaiset asiat eivät ole kuitenkaan vielä erityisiä arvoja, vaan ns. hyvä minimitaso.

Asukaskäyttö ja työväenopiston iltakäyttö torin välittömässä läheisyydessä on hyvin perusteltu ratkaisu. Toiseen kerrokseen nostettu sali mahdollistaa katutason aktivoimisen. Käsityötilojen päällä sijaitseaan liikuntasali on oikeassa kohdassa aiheutuvan askelmelun puolesta.

Päiväkodin tilat toimivat hyvin keskenään ja ruokalan yhteydet ovat sujuvat. Päiväkodin ja koulun

piihat on erotettu toisistaan turvallisiksi ja valvottaviksi kokonaisuuksiksi, mikä on hyvä ratkaisu.

Merkittävin toiminnallinen puute on sisäyhteyden puuttuminen nuorisotalon ja muun rakennuksen väliltä. Pienempi liikuntasali on aktiivisesti sekä NuPan:n, että päiväkodin käytössä, ja toimiva, kuiva sisäyhteys on välttämätön.

Huollon sijainti suhteessa rakennuksen toimintaan on looginen.

7. MERI-HEPPA

Ehdotuksessa olemassa olevat kappeli ja koulu on säilytetty, ja niiden sekä uudisrakentamisen välillä on selkeä visuaalinen ero, mikä on onnistunut ratkaisu. Kaupunkikuvallisesti suurin haaste on kuitenkin suhde toriin, joka on ehdotuksen heikoin kohta. Rakennuksen päämassa on sijoitettu torin laidalle tontin pohjoispäättyyn. Tämä ratkaisu ei kuitenkaan lunasta niitä hyötyjä, joita tästä sijainnista olisi voitu saada. Ehdotuksessa nuorisotalon poistaminen ja korvaaminen lähes samanlaisella uudisrakennuksella on kyseenalainen, sillä se muodostaa suuren, mykän massan torin reunalle, mikä ei elävöitä aluetta.

Rakennuksen pohjoispäättyyn muodostuu syvärunkoista tilaa, joka tulee liian lähelle kappelia. Rakennuksen "siirtäminen taaksepäin" suhteessa Meri-Rastilan toriin ratkaisisi myös torin aktivointiin liittyviä ongelmia ja kunnioittaisi paremmin kappelin historiallista arvoa. Jaluspolun suuntaan ehdotus on hieman monotoninen, mutta pienillä sisäänvedoilla sisäänkäyntien yhteydessä ja vaihtelevalla julkisivukäsittelyllä tätä voisi helposti kehittää, sillä rakennusmassa on muuten verrattain lyhyt. Mittakaava kadun puolella on toimiva, mutta pihanpuolinen julkisivu on mittakaavaltaan liian suuri pienille koululaisille. Rakennus on verrattain lyhyt ja täyttää kaavan toiveen läpikuljettavasta tontista.

Toiminnallisesti tilojen sijoittuminen rakennusmassaan on pääpiirteissään loogista ja sujuvaa, mut-

ta pohjoisosan massa asettaa haasteita kulkuväylille ja luonnonvalon saannille. Päiväkodin, koulun ja leikkipuistojen välinen yhteys on sujuva, mutta risteävää kulkua toimintojen välillä tulisi välttää päivän aikana. Päiväkodin sijoittaminen pohjoispäähän lähelle nuorisotiloja vaikuttaa loogiselta ratkaisulta, sillä se luo hyvät mahdollisuudet kehittää alueen leikkipihoja ja yleisesti kokonaisuutta. Päiväkodin tilat ovat kuitenkin

sekaisin alkuopetuksen tilojen kanssa. Lisäksi nuorisopalveluiden tilat ovat päällekkäin päiväkodin kanssa, ja nuorisosalin sijainti tulisi ratkaista toisin.

Koulun osalta sali, musiikintilat, ruokailutilat ja opimistilat on sijoitettu loogisesti. Nuorisopalveluiden tiloja ei voida jakaa kahteen eri rakennukseen; niiden tulisi sijaita yhtenä kokonaisuutena.

24. OPIN POLULLA

Ehdotus säilyttää kappelirakennuksen ja olevan koulun keskiosan. Koulu sulautuu koko Jaluspolun mittaisen monikulmiorakennuksen sisään. Jaluspolun reunan julkisivu on selkeäotteista ja mittakaavaltaan hallittua. Ehdotus on kertonut julkisivussa käytettävän purettavien osien julkisivuelementtejä ja se on hyvä ajatus. Sisäpihan julkisivujen rosoisempi puun käyttö on myös varmaotteista.

Meri-Rastilan torin varressa uusi rakennus kapeenee leikatuksi puikoksi ja massan kapeus mahdollistaa toimivan kokoisen koulutorin koulun ja kappelin välille. Rakennuksen käyttötarkoitukset torin kulmassa olisi voinut paremmin harkita. Näyttää siltä, että vanhan koulun saliosan murtoviivainen julkisivu on inspiroinut sisäpihan kaikkia julkisivuja...ehkä liikaakin.

Kappelin laajennus puiston sivuun on sopivan diskreetti.

Koulun tilaryhmät toimivat pääosin hyvin, mutta rakennuksen tilat vaikuttavat tehottomilta. Tilojen muotojen yksinkertaistaminen johtaisi selkeämpään, käytettävämpään ja tehokkaampaan kouluun.

Päiväkodin tilat sijaitsevat rauhallisesti tontin eteläpäässä, ja yhteys ravintolaan toimii hyvin. Päiväkodista nuorisotilojen saliin pitäisi olla sisäyhteys.

Kuvataiteen tilat ovat hyvin sijoitettuja ja aktivoivat koulutoria.

Liikuntasalin sijoittaminen sisäpihan puolelle on onnistunut ratkaisu, sillä se ei luo suljettuja julkisivuja kadulle. Keittiön sijainti on logistisesti hyvä, ja ruokailutilat ovat selkeät ja elävöittävät Jaluspolkua.

Nuorisopalveluiden tilojen sijoittaminen vanhaan kappeliin toimii osittain, mutta kappelin sali ei vastaa

nuorisopalveluiden tarpeisiin. Tilojen uudelleenjärjestely ja ehdotetun lisäosan muuttaminen salitilaksi ratkaisisi tämän ongelman.

31. RUUTUHYPPELY

Kilpailun tarkoituksena on ollut kerroksellisuuden kasvattaminen Meri-Rastilan alueella ja samalla tutkia täydennysrakentamista olevassa ympäristössä. "Ruutuhyppeily" on päätyttyä puhtaaseen uudisrakentamiseen.

Arkkitehtuuri on harmonista mutta viitteellistä. Kokonaisvaltaiseen uudisrakentamiseen päätymistä on perusteltu mm. korjaamisen ja muutostöiden

raskaudella ja toiminnallisuuden rajoittumisella. Syyt tuntuvat lähinnä valitun suunnitteluratkaisun markkinoinnilta, sillä lähtötietoaineistoihin perustuen kyseiset toimenpiteet ovat hyvin tehtävissä.

Tontin pohjoispäässä uusi rakennus on hyvin itsellinen Meri-Rastilan torin suhteen. Puhtaalta pöydältä aloitettaessa olisi toivonut parempaa avautumista ja vuorovaikutusta torin kanssa. Jaluspolun osalta noppamaiset rakennukset tuovat hieman eloa polun

varteen, mutta julkisivut jäävät liian yksitoikkoisiksi.

Noppamaiset rakennukset madaltuvat etelää kohti mennessä ja se on hyväksi kun siirrytään päiväkotitoimintoihin. Rakennusten noppamaisuus tuo rakenteellisia ongelmia alempien rakennusmassojen kattojen ja ylempien matalien ikkunalinjojen kesken. Havainnekuvan perusteella monet suuret ikkunapinnat lähtevät lähes suoraan alemman osan katon päältä.

Tilojen ja toimintojen sijoittelut tontille on huomattavasti helpompaa, kun olemassa olevia rakennuksia ei oteta huomioon. Tuomariston näkemyksen mukaan olemassa olevat rakennukset pitävät kuitenkin sisällään sen verran tärkeitä arvoja, että niiden purkaminen kokonaan katsotaan virheeksi, vaikka se ehdotuksessa verhotaan pitkäaikaiskestävyyden edellytykseksi.

Tilojen sijoittelu Ruutuhyppely-ehdotuksessa on monin paikoin taidokasta. Taitoaineet ovat kaupunkitilallisesti oikealla kohdalla, ruokailu ja keittiö huoltoineen toimivia, näyttämö avautuu sekä aulaan että musiikin tiloihin. Oppimisen tilakokonaisuudet ovat selkeitä ja toimivia. Yhteydet niiden välillä luovat paikkoja kohtaamisille.

Rakennuksessa on paljon syvärunkoisia tiloja mikä vaikeuttaa luonnonvalon saantia oppimistiloihin. Uudisrakennuksessa tämän olisi voinut välttää.

Piha-alueet vaikuttavat toimivilta ja helposti valvottavilta. Rakennuksen pohjois-eteläsuunnassa lyhyen massan vuoksi yhteydet Fokkatorin ja Haruspuiston välillä ovat toimivia.

36. KOLLAASI

“Kollaasissa” kappeli säilytetään ja vanhan koulurakennuksen molemmiin puolin rakennetaan portaittain taakse eli Haruspuiston suuntaan niveltävät rakennusosat. Näiden osalta mittakaava pysyy erittäin hallittuna eikä julkisivujen valoisassa Rubikin kuutiomaisuudessa ole juuri moitittavaa. Toki voidaan kysyä, miten lämpösäteily otetaan huomioon noin lasisissa rakennuksissa.

Jotta näin hallittuun uudisrakentamiseen on päästy, on monitoimitalon liikuntasalista tehty katseenvangitsija tontin pohjoisosan laajennusosan päälle ja vielä diagonaalista alapuolisten rakennusosien suhteen. Rakenteellisesti rohkea salirakennuksen sijoitus on erittäin vaativa, jopa liiankin.

Kaupunkikuvallisesti kaiken päälle rakennetusta saliosasta tulee korttelin uusi maamerkki ja kappeli jätetään nurkkaan häpeämään. Jaluspolun julkisivun on visuaalisesti toimiva ja varmasti kulkijoiden mieleen. Ehdotuksesta olisi mielellään nähnyt sisäpihajulkisivun.

Kollaasi tarjoaa paljon kilpailun muista ehdotuksista poikkeavia ja arkkitehtonisesti kiinnostavia ratkaisuja tilojen järjestelyyn. Esimerkiksi rakennuksen eteläosaan sijoittuva päiväkoti on hyvin lupaava.

Koulun oppimistilojen suhteen saman ajatuksen jatkaminen kuitenkin tuntuu osittain luovan löysiä ja läpikuljettavia tiloja. Kapearunkoiset tilat mahdollistavat hyvän luonnonvalon oppimistiloihin.

Tilajärjestelmät ovat pääasiassa oikealla paikoilla: taitoaineiden tilat sijoittuvat Meri-Rastilan torin tuntuun, nuorisotalo vanhaan kappelarakennukseen ja keittiötilat ovat huollettavissa. Pieni liikuntasali on päiväkodin helposti saavutettavissa, mutta se ei voi

olla vain ulkokulkuyhteyden päässä nuorisotiloista.

Liikuntasalin sijoittaminen pois maantasokerroksesta estää mykkien julkisivujen syntymisen katutilaan. Ehdotuksessa liikuntasalin sijainti ei kuitenkaan ole looginen. Toiseen kerrokseen sijoitettaessa liikuntasalin alapuoliset tilat altistuvat melulle – tässä tapauksessa liikuntasalin alapuolella on oppimistiloja. Myös liikuntasalin kääntäminen suhteessa rakennuksen muuhun rakennejärjestelmään on haastava ratkaisu, jolla tuomaristo ei nähnyt arkkitehtonista arvoa.

Pihatilat vaikuttavat toimivilta ja aktivoivat kaulaan jaluspolkua ja fokkatoria. Yhteys Fokkatorin ja Haruspuiston välillä on kuitenkin haastava.

38. HELY

Nuorisotalon tilalle on ehdotettu suurta koulurakennusta. Sellaisenaan sijainti on perusteltu, mutta massiivisuudessaan se vie kaiken huomion sivulle jäävältä ja arkkitehtuuriltaan herkemältä kappelilta. Päämassan työntäminen pois päin Meri-Rastilan torista edes 6 metrin verran muuttaisi jo asetelman voimasuhdetta merkittävästi.

Julkisivuissa toistuva pyöryläaihe jakaa mielipiteitä. Meri-Rastilan polun pääte muuttui nuorisotalon saliosasta nelikerroksiseksi pylpyräseinäksi. Käännettä parempaan ei tullut. Kaikessa leikkisyydessäänkin se aiheuttaa merkittäviä haasteita luonnonvalon saannille oppimistiloihin. Ehkä Olgiati vain teki sen paremmin?

Tontin eteläosassa sama arkkitehtuuri toimii paremmin matalammissa rakennuksissa. Erityisesti maantasohavainnekuvassa vanhan koulun takaa pilkistävä näkymä on jopa vitsikäs.

Pohjapiirustukset hätkähdyttävät aluksi monotonisuudellaan. Tarkempi tarkastelu osoittaa kuitenkin, että tilat ovat lähtökohtaisesti oikein toimivia: Käden-aidot sijaitsevat Meri-Rastilan torin välittömässä läheisyydessä ja aktivoivat siten toriympäristöä. Nuorisotalon sijoittaminen kappeliin vaikuttaa hyvältä ratkaisulta. Päiväkotitoimitus sijaitsee omassa rauhassaan tontin lähempänä pohjoisosaa, erottaen samalla päiväkodin ja koulun pihat omiksi kokonaisuuksiksi. Ehdotuksen selkeä ongelma on kuitenkin sisäyhteyden puuttuminen päiväkodin ja nuorisotalon yhteiskäyttöisen salin väliltä. Keittiö on helposti huollettavissa

ja vanha sali toimii ruokailutilana hyvin. Liikuntasali on kaukana muista tiloista, mutta toisaalta Fokkatorin välittömässä läheisyydessä ja siten helposti käytettävissä myös iltaisin.

42. STAAGI

Staagi on siitä poikkeuksellinen ehdotus, että se on säilyttänyt kaikki tontilla olevat rakennukset, ja on pamflettimaisuudessaan täten erittäin kiinnostava. Uudisosien arkkitehtuuri eroaa selkeästi jo olemassa olevista, luoden tontille oman uuden kerrostumansa.

Kappelin ja nuorisotalon yhdysosa on leveä, mutta kappelin toimintojen kannalta sopivassa paikassa. Kappelin laajennus on tehty eleettömästi puiston suuntaan ja ratkaisu kunnioittaa kappelin historiaa. Tontin eteläosassa, jossa uudisrakentaminen on suu-remmassa roolissa, arkkitehtuurilta toivottaisiin vielä enemmän luonnetta.

Uudisrakentamista on sijoitettu luontevasti tontin toistaiseksi rakentamattomaan eteläosaan, mutta myös soveltuihin paikkoihin olemassa olevien rakennusten väliin sekä olemassa olevan kappelin jatkoksi. Massoiltaan uudisosat ovat onnistuneita, mutta pohjapiirustukset paljastavat monissa tiloissa, erityisesti uudisrakennuksen puolella, esiintyvän tilallista haparointia, mikä johtaa löysiin ja läpikuljettaviin tiloihin.

Koulun sisäpiha vaikuttaa toimivalta, mutta laajoja kattopuutarhoja ei pidetä tarkoituksenmukaisina. Yhteys Fokkatorin ja Haruspuiston välillä on viitteellinen, joskin se on todettu kilpailussa yleisesti hyvin vaikeasti toteutettavaksi.

45. LYHTY

“Lyhty”-ehdotus on hyvä avaus, jossa pyritään säilyttämään mahdollisimman paljon olemassa olevia rakenteita ja ratkaisemaan ongelmia hienovaraisilla lisäyksillä ja käyttötarkoitusten siirroilla. Valitettavasti ehdotus kaatuu omaan mahdottomuuteensa jo laajojen kellaritilojen kohdalla.

Ehdotuksessa sekä kappeli että päiväkotitilat ovat saaneet kylkiinsä uudet lisärakennukset. Näin on parannettu em. rakennusten toimintaedellytyksiä. Kappelin laajennuksen sali on liian matala ja puolikkaan muotoinen pääty arkkitehtuuriltaan epävarma. Havainnekuvassa pääty onkin suorakulmainen. Päiväkodin laajennus on jäänyt luonnoksen asteelle.

Kaupunkikuvallisesti ehdotus on säilyttänyt 1990-luvun luonteen sekä Meri-Rasilan torin että Jaluspolun suuntaan. Neliömäinen uusi koulu lainaa säilyneen koulun länsisivun aurinkosuojarakenteita räystäsrakenteissaan. Muutoin uuden koulun julkisivuja on hankala arvioida kunnolla, koska rakennuksesta ei ole kunnollista julkisivupiirustusta.

Ehdotuksen painopiste on ollut arkkitehtonisessa konseptissa, eikä tilojen toiminnallisuudessa. Siitä huolimatta Lyhty tarjoaa mielenkiintoisen lähestymistavan, jossa uudisrakentaminen sijoittuu tontin ennestään rakentamattomaan eteläosaan.

Leikkipuisto ja nuorisopalvelut on sijoitettu kevyellä laajennuksella varustettuun olemassa olevaan

kappeliin. Jotta ratkaisu toimisi, tarvittaisiin sisäyhteys päiväkodista kappeliin, mutta tämä olisi järjestettävissä. Vanhaan nuorisotaloon on sijoitettu muun muassa kuvataiteen ja kädentaitojen tiloja. Vaikka ehdotuksessa ei erityisesti esitetä tilojen avaamista suuremmilla ikkunoilla ympäröivään katutilaan, ehdotus mahdollistaa tilan aktivoinnin sekä päivä- että iltaikäytössä. Kädentaitojen tilat jatkuvat myös pitkin Jaluspolkua, mikä aktivoi ympäristöä edelleen.

Ehdotuksen kiinnostavin osa on päätös sijoittaa uudisrakentaminen kokonaan tontin eteläreunaan

47. KYLÄ

“Kylä” on syntynyt kappelin, koulun ja säilytetyn päiväkodin päädyn ympärille. Nuorisotalon tilalle on rakennettu aiempaa suurempi ja leveämpi koulurakennus, joka leviää lähes koko Meri-Rastilan torin sivun alueelle. Kappeli jää näin puristuksiin, kun koulurakennus rakentuu kiinni kappeliin. Sähköpääkeskuksen sijoittaminen tärkeään torin kulmaan on epäonnistunut ratkaisu. Päiväkodin osittain säilyttäminen on erikoinen ratkaisu.

Vanhaa koulurakennusta laajennetaan sisäpihan suuntaan korkealla saliosalla. Ratkaisu on väkinäinen olevan koulun kannalta ja ylittämättä pihan mittakaavaan.

Kaupunkikuvallisesti uudet rakennukset sopeutuvat vanhojen yhteyteen kohtuullisen mukavasti ja erillisten rakennusmassojen julkisivut toimivat Jaluspolun suuntaan moitteetta. Poikittain esitettävät taitekatot ovat teknisesti hyvin vaativia.

Oppimistilat ovat pääasiassa hyviä. Päiväkoti sijaitsee tontin eteläosassa, mikä on hyvä ratkaisu, vaikka se tarkoittaa verrattain pitkää yhteyttä pieneen liikuntasaliin, joka on päiväkodin ja nuorisotilojen yhteisessä käytössä. Päiväkoti tarvitsisi sisäyhteyden keittiöön päivittäisten toimintojen mahdollistamiseksi. Nuorisopalvelun tilat on sijoitettu olemassa olevaan kappeliin, mikä on hyvä ratkaisu. Oppimistilaryhmät ovat selkeitä, vaikka ne muodostavat paikoin melko pitkulaisia oppimistiloja. Tämä vaatisi tarkempaa rakennuksen muodon tarkastelua. Rakennus jakautuu neljään massaan sekä olemassa olevaan kappeliin ja erillisiin leikkipuiston tiloihin. Isompien massojen väleihin jäävät valopihat vaikuttavat toimivilta, sillä rakennus sortuu paikoin melko syviin runkoihin.

pienenä, puoliksi maahan upotettuna tornina. Laajamittainen kellarin rakentaminen ei ole kuitenkaan realistista. Kellarissa sijaitsevat mm. liikuntatilat ja tekniset tilat, mutta myös musiikin oppimistilat, jotka tarvitsevat päivänvaloa. Rakennuksen osittainen upottaminen maahan on perusteltu ehdotuksessa korkojen yhteensopivuudella ympäröivän rakennuskannan kanssa, mutta tässä tapauksessa jopa nelikerroksinen torni tontin eteläosassa olisi voinut olla kiinnostavampi ratkaisu.

Kokonaisuudessaan ehdotus on kuitenkin erittäin piristävää.

Tilojen sijoittelussa tontille on kuitenkin muutama selkeä puute: Meri-Rastilan torille avautuu teknisiä tiloja ja henkilökunnan toimistoja. Fokkatorille avautuu osittain väestönsuojatiloja ja huoltoajoa. Näissä tiloissa tarvittaisiin mykkien julkisivujen sijaan torialueita aktivoivaa toimintaa.

68. KIMPASSA

“Kimpassa”-ehdotus on yksi harvoja, joissa nykyinen päiväkotit säilytetään. Nuorisotalo puretaan, mutta sen Jaluspolun puoleinen taideseinä säilyy, samoin koulu ja kappeli. Nuorisotalon tilalle on ehdotettu uutta kaksikerroksista koulurakennusta. Massoitellutaan ja julkisivuiltaan uudisrakennukset ovat hallittuja ja sopusoinnussa säilyvän rakennuskannan kanssa.

Koulurakennus muodostaa kappelin kanssa parin Meri-Rastilan torin eteläreunaan. Koulu on entistä nuorisotaloa kapeampi, joten se jättää ympärilleen hieman aikaisempaa enemmän tilaa, ja tämä toimii torin suuntaan hyvin. Jostain syystä IV-konehuoneina toimivat pyramidit on haluttu kattopinnoilla jonomaisesti samalle linjalle, ja tämä aiheuttaa arkkitehtonisia ongelmia silloin kun pyramidien viistekatot ovat julkisivupinnoissa. Erityisen hankalana tämä ilmenee lintuperspektiivissä. Sekä kappelin matalan osan että päiväkodin laajennuksissa suuret pyramidit ovat mittakaavallisesti kömpelöitä ratkaisuja.

Suuret ja avarat ikkunapinnat lisäävät läpinäkyvyyttä ja keveyttä, mutta lämmön- ja auringonvalon hallintaan ei ehdotuksessa ole esitetty keinoja.

“Kimpassa”-ehdotus on miellyttävä ja harkitun tuntuinen kokonaisuus, jossa uudet ja vanhat tilat yhdistyvät ilman suurempia ongelmia. Rakennuksen runkosyvyys on kohtuullinen, mikä mahdollistaa suurimmassa osassa tiloja hyvän päivänvalon saannin. Kuitenkin joissakin kohdin tilojen sijoittelua olisi voinut harkita pidemmälle: Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmassa sijaitsevat henkilökunnan tilat, väestönsuojatilat sekä keittiö- ja jätehuoltotilat eivät toimi kaupunkitilaa aktivoivina elementteinä. Vaikka keittiön ja huollon sijoittaminen Jaluspolun varteen on toimiva ratkaisu, niiden sijainti ei tue katutilan elävöittämistä. Sen sijaan ruokasalin ja yhteisöllisen sydämen sijoittaminen Jaluspolun varrelle toimia aktivoivana elementtinä.

Päiväkodin tilat ovat löytäneet paikkansa olemassa olevasta päiväkotirakennuksesta, jota on laajennettu tontin eteläosaa kohti. Tämä mahdollistaa päiväkodille helposti valvottavan ja rauhallisen ym-

päristön. Päiväkodin ja nuorisotilojen yhteiskäytössä oleva sali sijaitsee nuorisopalvelun tiloissa, jotka on sijoitettu kappelin lisäosaan. Kappelin jatkaminen salilla puiston suuntaan on onnistunut ratkaisu, mutta toiminnallisuuden parantamiseksi saliin tulisi järjestää sisäyhteys päiväkodin tiloista.

Koulun tilaryhmät vaikuttavat pääasiassa toimivilta, mutta teknisen työn tilojen sijoittaminen toiseen kerrokseen ei tunnu luontevalta. Parhaimmillaan nämä tilat olisivat suorassa yhteydessä katutilaan, aktivoiden sitä sekä päivä- että iltakäytössä. Lisäksi tekniselle työlle tarvitaan sujuva huoltoyhteys.

5.3 Ylempi keskiluokka

4. KIEMURRE

“Kiemurre” säilyttää kappelin, koulun ja yksikerroksisen päiväkodin. Sekä tontin pohjoispäähän että päiväkodin eteläpuolelle rakennetaan suuremmat ja raskaammat volyymit. Kappelin laajennuksen mitta-kaava on osuva.

Tontin pohjoispäässä Koulun kolmikerroksinen rakennus hiipii kovin lähelle kappelia. Uusien rakennusten pystylaudoitussien väritys on punaruskea ja oleviin rakennuksiin verrattuna hyvin kontrastinen. Kapeiden katutilojen osalta ja kappelin läheisyydessä tumma väri muuttuu jopa ahdistavaksi.

Pääsisäänkäynnin viereen vanhan kappelin julkisivuun on lisätty kerroksen korkuinen reliefi-istuinpaikka, turhaan.

Päiväkodin sijoitus tontin eteläpäähän on onnistunut. Sen yhteys nuorisotalon saliin on kuitenkin katkennut tontin halki kulkevan reitin vuoksi, mikä vaikeuttaa myös päiväkodin ja ruokailutilojen välistä sujuvaa yhteyttä. Tämä on tosin helposti korjattavissa muuttamalla yhteys sisätilaksi kts. yleisarvostelu.

Koulun tilat on pääosin sijoitettu olemassa olevaan rakennukseen, jossa ne toimivat pienillä muokkauksilla. Osa tiloista on kuitenkin uudisrakennuksen erikoisissa siipitiloissa, eikä oppimistilojen tilaryhmittä muodostu selkeitä kokonaisuuksia. Kädentaitojen kortteli on jakautunut kahteen osaan, mikä vaatii

huomiota niiden väliseen yhteyteen.

Nuorisotilaa käytetään päiväaikaan palvelemaan myös koulun ja päiväkodin muuta toimintaa, mutta se ei voi olla läpikulkutila koulun arjessa eikä sekoittua oppimistiloihin.

Liikuntasali toisessa kerroksessa vaikuttaa toimivalta ratkaisulta estäen suuren, mykän massan sijoittamisen katutasoon. Ruokailutilan sijoittaminen Meri-Rastilan torin reunaan on piristävä ajatus, vaikakaan ei kaikkien käyttäjien kannalta ideaali.

10. KYTKYSOLMU

“Kytkeysolmu” on rajannut lähes koko tontin rakennuksilla ja katoksilla. Tontin identiteetin kannalta tämä on mukava ajatus, mutta toisaalta pitkät katosrakennukset rajaavat näkymiä puistoon ja sieltä pihoilta liikaakin.

Nuorisotalon tilalle rakennettu mittasuhteiltaan suurempi salirakennus ei lisää Meri-Rastilan torin kannalta viihtyisyyttä, mikä on harmi. Salin Jaluspolun puoleinen sivu näyttää kovasti teollisuusrakennukselta, eikä sivuun sijoitettu taideteos auta. Salin ja Kappelin väliin on esitetty suurta pääaulaa ja sille kattopuutarhaa. Ratkaisu on erityisesti kappelin kannalta ikävä ja raskas. Katosrakenne imaisee kappelin herkimmän kulman sisäänsä, joka ei kappelin arkkitehtuurin kannalta ole suotavaa.

Tontin eteläosassa rakennusten mittakaava toimii paremmin.

Liikuntasalin sijoittaminen Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan luo mykkää julkisivupintaa eikä aktivoi toriympäristöä toivotulla tavalla. Tilannetta parantaa osittain kappelin ja uudisosan väliin jäävä aula.

Koulun oppimistilat vaikuttavat pääosin toimivilta, ja kapea runkosyvyys mahdollistaa hyvän luonnonvalon saannin.

Päiväkodin sijainti tontin eteläosassa on toimiva, mutta ruokahuollon sujuvuus edellyttäisi sisäyhteyttä ensimmäisessä kerroksessa. Leikkipuiston tilat

toimivat periaatteessa hyvin vanhan kappelin yhteydessä, mutta yhteys päiväkotiin on heikko, mikä estää leikkipuiston tilojen käytön päiväkodin laajennusosana tarvittaessa. Kotihoidon tilat eivät myöskään vaikuta luontevilta kappelirakennuksessa. Kuvataiteen ja musiikin tilat sen sijaan toimivat hyvin kappelissa, mutta sujuva yhteys muihin kädentaitojen tiloihin on varmistettava.

11. LEIKKISÄLOHKOT

Kilpailun tarkoituksena on tutkia olevan rakennuskannan ja lisärakentamisen suhteita alueen kerroksellisuutta tukien. Olemassa olevat rakennukset kokonaan purkava ehdotus, joka perustelee ekologista kestävyttään perustuksien säilyttämisellä (tuskin mahdollista) ja tiilen käytöllä, ei kestä kriittistä tarkastelua. Ehdotuksen muussa arkkitehtuurissa on kuitenkin useita positiivisia asioita.

Salirakennus sijoittuu tontin pohjoisosaan Meri-Rastilan torin reunaan. Kappelin purkaminen mahdollistaa soljuvan yhteyden haruspuistoon. Lisäksi Jaluspolun reunaan saadaan erilaisia polun laajennusalueita, mikä on positiivista.

Suuret katokset on pohjapiirroksissa ja havainnekuviissa esitetty ilman realismia ja kantavia rakenteita. Albert Edelfeltin Leikkiviä poikia rannalla -teosta käytetään liikuntasalin katoksessa turhaa.

Ehdotuksessa tilat on jaettu neljään ”noppaan,” jotka on sijoitettu tontille vaikuttamaan sattumanvaraisesti. Näiden noppien ensimmäisiin kerroksiin on sijoitettu tiloja, kuten kädentaitojen tilat ja ravintolasali, jotka aktivoivat ympäröivää tilaa. Liikuntasalin sijoittaminen Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan on kuitenkin ongelmallinen, koska se luo mykkiä julkisivuja eikä aktivoi toria toivotulla tavalla. Jaluspolulle avautuvat suuret ikkunat parantavat tilannetta, mutta niiden soveltuvuus pienten koululaisten käyttöön on varmistettava.

13. MERIRASTIT

Ehdotus on purkanut ainoastaan päiväkodin ja tämä on kunnianhimoinen valinta. Olevia rakennuksia on täydennetty pienin noppamaisin lisäosin. Tontin eteläosan uuteen koulurakennukseen on sijoitettu suuri osa tilaohjelman lisätilarpeesta.

Nuorisotalon laajennus saliosan julkisivulinjassa kohti kappelia ei ole onnistunut ratkaisu. Saliosan luonne muuttuu ja samalla uusi laajennus sulkee visuaalista yhteyttä Meri-Rastilan torin suunnasta kohti kappelia.

Nuorisotalon ja koulun itäpuolille on rakennettu

Nuorisotila on sijoitettu tontin eteläosaan, missä se jää piiloon. Parempi sijainti olisi joko Meri-Rastilan torin tai Fokkatorin yhteydessä.

Piha-alueet vaikuttavat periaatteessa toimivilta, mutta suurten kansipihojen tarpeellisuus on kyseenalainen, sillä tontin vieressä on suuri puistoalue, joka voisi tarjota vastaavia toimintoja.

Sisäyhteys kaikkien noppien välillä ensimmäisessä kerroksessa on toimiva. Koulun tilat ovat järjestelmälliset ja toimivat, mutta ne tarvitsevat sisäyhteyden myös ylemmissä kerroksissa. Nuorisotilojen ja päiväkodin olisi syytä vaihtaa paikkoja keskenään, jotta nuorisopalvelun tilat olisivat lähempänä Fokkatoria, ja päiväkoti saisi rauhallisemman ympäristön.

Pihatilat on esitetty viitteellisesti ja kokonaisratkaisun luonteen vuoksi pihat ovat liian pienet. Katopihojen tarpeellisuus on kyseenalaistettu, koska vieressä on laaja puistoalue. Rakennuksen sijoittelu tontille mahdollistaa puiston jatkumisen tontille ja sujuvan yhteyden Fokkatorin ja Haruspuiston välillä.

pieniä päiväkotinoppia. Ajatus on hyvä, mutta laajenukset pirstaloivat sisäpihaa vaikeasti hallittavaksi.

Tontin eteläosan uusi koulurakennus sijoittuu vanhan koulun suhteen eri kulmaan ja ratkaisu on hyvä Fokkatorin lähestymisen kannalta. Uudisosan arkkitehtuuri ei valitettavasti ole muun kokonaisuuden tasolla. Maan tasoon sijoitetut kädentaitojen tilat aktivoivat Fokkatoria. Oppimistilat vaikuttavat toimivilta.

Päiväkoti on sijoitettu tontin pohjoisosaan, osittain vanhan koulun ja osittain nuorisokeskuksen

tiloihin. Tämä ratkaisu mahdollistaa rauhallisen pihan päiväkodille, mutta nuorisokeskuksen ja päiväkodin tilat sekoittuvat hankalasti ensimmäisessä kerroksessa. Lisäksi pihatilojen monimuotoisuus tekee niistä vaikeasti valvottavia. Sotepe:n tilat sijaitsevat hankalassa paikassa.

Nuorisopalveluiden tilojen sijoittaminen jo olemassa olevaan nuorisotaloon, jota on laajennettu pienellä uudisosalla, on lähtökohtaisesti toimivan tuntuinen ratkaisu ja onnistuu siten aktivoimaan myös Meri-Rastilan toria.

14. KAVERUKSET

Nuorisotalon säilytetty saliosa on toiminut innoittajana ehdotuksen molempien pihvoja kiertävien rakennusmassojen kattopinnoille. Teemaa on haluttu käyttää niin dogmaattisesti, että kappeli on joutunut purkuun.

Kilpailumateriaalissa rakennusten julkisivut on esitetty hyvin eteerisesti menemättä yksityiskohtiin. Se antaa ehdotuksesta epävarman kokonaiskuvan.

Kaupunkikuvallisesti nuorisotalon saliosa saa aikaisempaa suuremman painoarvon, kun viereinen, ja arkkitehtonisesti arvokkaampi kappelirakennus on poissa. Kappelin tilalla on nurmikenttää ja sen takana uuden koulurakennuksen yksinkertainen julkisivu. Ulkotilan lisäys ei toimi aktiivisesti torin suhteen.

Ehdotus on kaunis ja harmoninen, ja pohjapiirustukset ovat selkeitä ja helposti tulkittavissa. Rakennuksen konsepti on yksinkertainen ja miellyttävä, mutta olisiko kappelin säästäminen tehnyt sen toteuttamisen mahdottomaksi? Tuomariston näkemyksen mukaan sen säilyttäminen olisi vahvistanut kokonaisuutta. Rakennuksessa on runsaasti miellyttävää läpinäkyvyyttä ja pitkiä näkymiä, jotka parantavat myös tilan hahmotamista. Sisäpihojen avulla luodut kapeat runkosyvytydet tuovat luonnonvaloa oppimistiloihin, mutta monin paikoin valo saadaan tiloihin välillisesti käytävien kautta, mikä ei vastaa suoran luonnonvalon laatua. Tämä on nähtävissä erityisesti päiväkodin tiloissa.

Kädentaitojen tilat on sijoitettu toiseen kerrokseen, mikä on huollon kannalta haastavaa puu- ja

metallitöille. Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmassa sijaitsee olemassa oleva nuorisotila, johon on sijoitettu muun muassa luonnontieteiden luokkia sekä henkilökunnan sosiaalitylöitä. Nämä toiminnot eivät aktivoi toriympäristöä. Myös liikuntasali on sijoitettu Jaluspolun varteen, mutta se luo ympäristöön mykän julkisivun sen sijaan, että aktivoisi jalankulkualueita. Käsitöiden tilat olisivat voineet aktivoita näitä katutiloja sekä päivä- että ilta-aikaan sijoitettuna maantasoon.

Nuorisotilojen sijainti Fokkatorille avautuvana on onnistunut, ja yhteys nuorisotilojen salista päiväkodin tiloihin on toimiva. Yhteys ruokasalista näyttämön kautta liikuntasaliin luo mahdollisuuksia monipuolisille tilaisuuksille.

15. VIHREÄ LINJA

Vain hyvin pienen osan olemassa olevasta rakennuskannasta säilyttävän ehdotuksen perustelu toimia näin ekologisen kestävyuden varmistamiseksi ei kestä kriittistä tarkastelua.

“Vihreä linja” nimimerkissä ja ehdotuksen toteutuksessa on kohtuullinen ristiriita. Ehdotuksessa toimitaan suurella kädellä, tontin läpi pohjoisesta etelään on ehdotettu puikkomaista kaartelevaa rakennusmassaa.

Hyvää ehdotuksessa on uuden rakennuksen vetäminen Meri-Rastilan torin reunassa purettua nuorisotaloa etelämmäksi. Näin torialue laajenee ja kappeli pääsee paremmin esille torin kulmalla ja oikeaksi päätteeksi Meri-Rastilan polulle. Lisäksi uudisrakennuksen päätyyn on mahdollista saada uusi esiintymisalue.

Kiiltävä metallijulkisivu on toki kappelin suhteen kontrastinen, mutta harkitsematon valinta uudelle

monitoimitalolla. Jos havainnekuvaan on uskomisen, ovat uudisrakennuksen katon peittävät aurinkopaneelit asetettu kohti pohjoista.

Rakennuksen konseptia voi ajatella sinänsä kiinnostavana, ja erityisesti ilmakuvasse se sulautuu osittain Meri-Rastilan alueen muotokieleen. Rakennuksen toimivuutta on kuitenkin hieman vaikea arvioida, sillä keskenään hyvin erilaisia tiloja on nimetty samoille toiminnoille, ja tilojen koot vaikuttavat poikkeavan tilaohjelmasta. Suunnittelussa on selvästi painotettu muotoa toimivuuden kustannuksella.

Oppimisen ja päiväkodin tilaryhmiä ei voi sijoittaa pelkästään keskikäytävän varrelle jonoihin. Tilojen muodot ovat myös pitkulaisia, ja vaikka julkisivupinta-alaa on runsaasti, monet oppimistilat vaikuttavat hieman pimeiltä. Useita tiloja on sijoitettu erikoisiin paikkoihin. Ravintolatilat tulisi sijoittaa ensimmäiseen kerrokseen. Mitä tapahtuu olemassa olevassa kappelirakennuksessa?

17. VERANTA

Ehdotuksessa “Veranta” on säilytetty kappeli sekä koulu. Kappelin uusi länsisiipi on sellaisenaan hyvällä paikalla, mutta kovin syvärunkoinen.

Uusi kolmikerroksinen koulurakennus työntyy Meri-Rastilan torin kulmaan. Vaikka rakennuksessa on sekä torin että Meri-Rastilan polun suuntaan suuret ikkunat, ei vuorovaikutusta pääse syntymään torin tai suuren rakennuksen välille.

Vanhan koulun päälle on ehdotettu uutta kerrosta ja se on rakenteellisesti hankalaa sekä kallista. Fokkatorin suuntaan liikunta- ja juhla-aulan julkisivu on ehdotuksen parasta antia.

Ehdotuksessa yhdistyy erikoisella tavalla varmaotteinen ja selkeä arkkitehtuuri sekä hieman erikoiset mökkiosat. Tilojen sijoittelussa on kuitenkin paljon onnistunutta: käsityötilat on sijoitettu aktivoimaan Meri-Rastilan toria ja Jaluspolun kulmaa, luonnontieteiden tilat avautuvat Jaluspolulle, ja Fokkatorille aukeaa oma aulatilat ja nuorisopalveluiden tiloja. Päiväkodin tilat on sijoitettu rauhallisesti tontin eteläosaan, missä niille voidaan järjestää omat piha-alueet.

Liikuntasali on sijoitettu tontin keskelle upotettuna yhden kerroksen syvyyteen, mikä on sinänsä kon-

20. OPPIMISKYLÄ

Kilpailun lähtökohtana on kerroksellisuuden säilyminen ja olevan ja uuden välisen suhteen tutkimisen. “Oppimiskylä” on tutkimuksissaan tullut siihen päätelmään, että uudella voidaan korvata kaikki olevat arvot sekä parantaa oleellisesti kohteen elinkaarta. Kerroksellisuuden täydellinen hävittäminen on erityisesti Meri-Rastilan tapaisella alueella liian yksi-

tekstistä irrotettuna miellyttävä ratkaisu, mutta ei sovellu tälle tontille. Sisäyhteys koulun tiloista vanhaan kappeliin olisi tärkeää taata. Keittiö ja ravintolasali on sijoitettu loogisesti, ja huoltoreitit niihin on mahdollista järjestää. Oppimistilat vaikuttavat toimivilta, vaikka Meri-Rastilan toriin rajautuva rakennus onkin hieman syvärunkoinen.

oikoinen ratkaisu. Kokonaan purkavaksi ehdotukseksi “Oppimiskylän” arkkitehtuurissa on kuitenkin useita positiivisia asioita.

Kaupunkikuvallisesti ehdotuksen suuri rakennusmassa on jaettu seitsemään suureen taitekattoiseen monikulmioon ja niitä yhdistäviin matalampiin rakennusosiin. Koska kappelirakennus on purettu, on Meri-

Rastilan toria voitu jatkaa tontin pohjoisosaan ja kohti Haruspuistoa. Tämä mahdollistaa mielenkiintoisen ulkotilojen sarjan.

Uuden monitoimirakennuksen sellaisenaan varmaotteinen julkisivuratkaisu tuo mieleen enemmänkin kaupunkikeskustojen julkista rakentamista kuin koulu- ja päiväkotiympäristöä. Jaluspolun kohdalla 16 metrin korkeuteen yltävä julkisivu on hurja.

Päiväkoti on sijoitettu tontin eteläosaan, missä se sijaitsee rauhallisella paikalla ja mahdollistaa helposti valvottavan pihan. Märkäeteisten sijainneissa ja mitoituksessa on kuitenkin tarkentamisen tarvetta. Koulun tiloista tontin pohjoispäähän, Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan, on sijoitettu kädentaitojen tiloja. Nämä tilat aktivoivat torialuetta ja ovat siten oikealla paikalla. Keittiö ja ruokailutilat on myös sijoitettu hyvin, ja niiden huolto on helppo järjestää.

Oppimistilaryhmit vaikuttavat toimivilta ja ovat keskenään tasa-arvoisia. Ne sijoittuvat rakennuksen julkisivuille, joissa on hyvät luonnonvalo-olosuhteet. Rakennuksen keskiosiin jää kuitenkin epämääräisiä

tiloja, joiden luonnonvalo-olosuhteet ovat haastavat – mihin näitä tiloja käytetään?

Liikuntasali on sijoitettu hieman syvemmälle tontille, vanhan kappelin kohdalle. Ehdotus siirtää Meri-Rastilan torin painopistettä lähemmäksi Haruspuistoa. Liikuntasalista on ehdotettu avattavia seinä uudelle aukiolle, mikä ajatuksena tuntuu miellyttävältä.

21. TILKUT

Ehdotus "Tilkut" säilyttää kappelin ja koulun. Puretun nuorisotalon tilalle on suunniteltu kuutiomainen päiväkodin sali. Saliosan mittakaava on paikkaan sopiva ja se toimii kappelin kanssa sopivana parina. On ymmärrettävää, että päiväkotia ja kappeli halutaan sitoa katoksella, mutta sen sijainti on kappelin kannalta erityisen kömpelö. Kappelin herkin julkisivu kärsii liian suuresti.

Kokonaisuudessaan uusien osien arkkitehtuuria vaivaa raskaus, vaikka väritys on yleisesti keveän vaalea. Tämä näkyy harmillisen selvästi sisäpihan havainnekuvassa. Pystysuuntainen vekkitaivosmotiivi on julkisivuissa ihmeellinen valinta.

Ehdotuksessa on lähdetty liikkeelle ajatuksesta, että tontin pohjoisosa säilyy pienipiirteisempänä ja vähemmän rakennettuna kuin eteläosa. Olemassa oleva rakennuskanta huomioon ottaen tämä on hyvä lähtökohta. Nykyinen nuorisotalo on purettu, ja sen paikalle on rakennettu uudisosa, joka toimii päiväkotina. Tämä ratkaisu mahdollistaa sujuvan yhteyden nuorisotiloista (olemassa oleva kappeli) päiväkodin yhteydessä olevaan yhteiskäyttöiseen, pienempään monitoimisaliin. Kuitenkin päiväkodin tilojen sijoittaminen Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan ei aktivoi kaupunkitilaa toivotulla tavalla.

Tontin pohjoisosassa sijaitsevan koulurakennuksen ensimmäisessä kerroksessa Fokkatorin puolella on kädentaitojen tiloja, jotka aktivoivat Fokkatoria ja ovat siten hyvällä paikalla. Myös keittiö ja ruokailutila on sijoitettu hyvin olemassa olevaan koulurakennukseen. Liikuntatilojen nostaminen toiseen kerrokseen estää mykän julkisivun syntymisen katutilassa, mutta muuten liikuntasalin massa vaikuttaa kokonaisuudessaan massiiviselta. Keventävä atriumpiha jää tässä ratkaisussa miltei vaivaannuttavan pieneksi.

25. SATAMA

Satama-ehdotuksen kaupunkikuvallinen idea tuoda aukio olemassa olevan kappelin ja Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan sijoittuvan uudisrakennuksen väliin on ehdotuksen vahvimpia ideoita, joka vaikuttaa oikein toimivalta erityisesti ehdotuksen visualisointikuvassa. Sisäpiha ja katoksen kautta aukeava näkymä etelään toimivat hyvin.

Puretun nuorisotalon tilalle suunnitellun laatikkomaisen rakennuksen ikkunaton kulma joutuu toimimaan Meri-Rastilan polun päätteenä, eikä ehdotettu värillinen laatikkotaide pelasta näkymän tavanomaisuutta. Rakennuksen kulman porrashuone ja sen vaatimaton pariovi eivät vakuuta.

Jaluspolun suuntaan uudisosien arkkitehtuuri ei yllä 1990-luvun koulun julkisivun tasolle.

Rakennuksen tilaryhmät ovat sijoitettu pääosin toimivasti: Kädentaitojen tilat on sijoitettu Meri-Rastilan torille ja Jaluspolun kulmaan, missä ne aktivoivat kaupunkitilaa. Nuorisopalveluiden tilat on sijoitettu olemassa olevaan kappeliin, ravintolatila ja keittiö ovat keskeisellä paikalla ja helposti huollettavissa, ja päiväkotit sijaitsee tontin eteläosassa omassa rauhassaan, jossa sille on saatu oma helposti valvottava piha-alue. Liikuntasali on integroitu rakennusmasaan siten, että se ei muodosta mykkiä julkisivuja katutilaan. Sisäyhteys kappelin ja muun rakennuksen välillä tulisi kuitenkin taata.

Suunnitelma kaipaa kuitenkin selkeytystä sekä arkkitehtonisesti että toiminnallisesti. Tontin pohjoisosan arkkitehtuuri on yksinkertaisuudessaan jopa hieman tylsää, ja paraatipaikalle sijoitettu ilmanvaihdon huone korostaa tätä vaikutelmaa. Keskiosassa arkkitehtuuri sekoittuu olemassa olevan rakennuksen kanssa ei-koivon-toivottavalla tavalla, ja eteläosaa hallitsee syvärunkoinen rakennuspalikoiden rykelmä, jonka päivänvalo-olosuhteet eivät täysin pelastu pienellä atriumpihalla.

27. TYRPUURI

Ehdotus "Tyrpuuri" on kahden syvärunkoisen monikulmaisen rakennuksen kokonaisuus. Pohjoinen koulurakennus täyttää lähes koko Meri-Rastilan torin sivun, jolloin säilyvä kappeli jää hankalasti taka-alalle ja puristuksiin. Koulu työntyy torilla ja toimii myös Meri-Rastilan polun päätteenä. Kaupunkikuvallisesti tilanne nykyiseen verrattuna muuttuu ikävämmäksi. Jaluspolun varren julkisivu muodostuu monotoniseksi ja kokonaisuuden osalta liian korkeaksi. Pienen kulkijan kannalta tilanne ei parane.

Fokkatorin kohdalla nuorisotalo-päiväkotirakennuksen sisäänvedetty aukio levittää toria tontin puolelle, mutta korkealla oleva kaariaihe sekä karunkorkeat reunustavat rakennukset ovat mittakaavallisesti ongelmallisia.

Ehdotuksessa vanhojen rakennusten purkamista perustellaan monitoimitalon toimivuudella ja käyttäjystävällisyydellä. Tuomariston näkemyksen mukaan nämä tavoitteet olisi kuitenkin voitu saavuttaa myös säilyttämällä osa olemassa olevasta rakennuskannasta. Kappeli on jätetty koskemattomaksi, mutta sille ei ole osoitettu tilaohjelman mukaisia tiloja. Onkin epäselvää, mihin kappelia on tarkoitus käyttää.

Jaluspolun varrelle sijoittuvassa uudisrakennuk-

sessä koulutoiminnot on sijoitettu Meri-Rastilan torin kulmaan, ja Fokkatorin kohdalle on avattu uusi aukio, joka palvelee päiväkotia ja nuorisotaloa. Koulun sijoittaminen tontin pohjoisosaan on perusteltu ratkaisu, mutta Meri-Rastilan toria ja Jaluspolun nurkkaa elävöittämään olisi voinut sijoittaa esimerkiksi iltakäytölle avoimia tiloja, kuten käsityötiloja.

Päiväkodin sijainti tontin eteläosassa on myös

perusteltu, sillä se tarjoaa rauhallisen ympäristön, mutta päiväkotit tarvitsisi toimivan sisäyhteyden koulun ravintolaan ja keittiöön. Salitoiminta nuorisopalve-

lutilojen kanssa vaikuttaa toimivalta ratkaisulta.

Nuorisopalveluiden tilojen sijoittaminen Fokkatorin yhteyteen puolestaan parhaimmillaan aktivoi toria.

30. KEVÄT

Ehdotus "Kevät" on säilyttänyt kappelin ja osan nuorisotaloa sekä koulua, mutta jälkimmäiset ovat jääneet osaksi uuden monitoimitalon suurta koko jaluspolun mittaista monikulmiorakennusta. Monikulmiorakennus on kaksikerroksinen ja aumakattoinen, mutta johtuen pohjaratkaisun muodoista, on monikulmiokatoista tullut mutkikkaita.

Uudisrakennuksen ensimmäinen kerros toimii symmetrisesti aukotettuna muurina ja toinen kerros on jaettu nauhamaiseen pystyikkunariviin. Pienempien siipien osalta tämä toimii, mutta Jaluspolun pitkän sivun osalta sivusta tulee väkisin liian monotoninen. Kevään raikkaat väritetyt ikkunanpielet eivät pelasta tilannetta.

Uudisrakennuksen Meri-Rastilan puoleiseen päähän suurten ikkunoiden eteen on sijoitettu runsaasti polkupyöräpaikkoja, eikä se ole torin tai rakennuksen suhteen erityisen harkittua.

Ehdotus on kauniisti esitetty, ja siinä on toiminnallisesti useat palikat kohdallaan. Koulun tilat on sijoitettu tontin pohjoisreunaan siten, että maantasokerroksessa, Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmassa, sijaitsevat kädentaitojen tilat. Parhaimmillaan nämä tilat, jotka myös iltakäytön tiloja, voivat aktivoida Meri-Rastilan torin ympäristöä aamusta iltaan. Jaluspolun varrelta löytyy lisäksi kotitalouden tiloja sekä ruokailutiloja, ja Fokkatorin kohdalla on sisäänkäyntisyvennys aulatiloihin. Tämä järjestely

estää Jaluspolun julkisivun muodostumisen mykäksi pinnaksi kaupunkitilassa.

Päiväkodin tilat on sijoitettu tontin eteläosaan kahteen erilliseen siipeen, mikä mahdollistaa rauhallisen ympäristön ja tarjoaa helposti valvottavissa olevan piha-alueen. Sekä suuri liikuntasali että päiväkodin ja nuorisopalveluiden yhteiskäyttösali ovat päiväkodin saavutettavissa. Nuorisopalveluiden tilat on sijoitettu olemassa olevaan kappeliin, mikä on monin paikoin toimiva ratkaisu. Kuitenkin ehdotuksessa puuttuu sisäyhteys päiväkodin yhteiskäyttösaliin, mikä tarkoittaa, että nuorisotiloilla ei käytännössä ole käytössään tarpeellista salia.

Ehdotuksesta jää hieman epäselväksi, mitkä rakennusosat säilytetään ja mitkä puretaan. Melko laajalti uudisrakentamiseen painottuva ehdotus kertoo "viestivänsä koko olemuksellaan ympäristötietoisesta asenteesta". Viesti tuntuu kuitenkin jääneen hieman epäselväksi.

34. ASKARE

"Askare" on säilyttänyt paljon 1990-luvun rakennuskantaa; vain nuorisotalon saliosa ja erillinen vahtimestarin asunto on purettu. Lähtökohta on ollut hyvä. Nuorisotalon korkean salin tilalle on rakennettu lähes koko torisivun mittainen pulpettimainen rakennus, jonka toiseen kerrokseen on sijoitettu monitoimitilan liikuntasali. Sali on arvokkaalla paikalla, mutta suurena ja korkeana massana se dominoi tontin pohjoispäätä ja jättää arkkitehtuuriltaan omaleimaisen 1990-luvun kappelin pahoin seinäruusuksi.

Jaluspolun suuntaan uusien ja vanhojen osien mittakaava toimii aina Fokkatorilla asti, mutta siellä torin varren pulpettimaiset rakennusosat ovat liian monumentaalisia. Postmodernit kaariportaalit eivät

pysty peittämään liiallista massiivisuutta.

Ehdotuksessa on mielenkiintoisesti yhdistetty kappelin eteläosa ja koulun sisäänkäyntikatos koulu-rakennuksella. Kapea rakennus sivikäytävineen on tuhlaileva, mutta ajatus on kiehtova ja samalla syntyy hieno ulkotilojen sarja.

Tekijät kertovat saaneensa innoitusta alueen postmodernista ilmeestä. Hattivatimiset porrashuoneet sekä kantavien seinien osat jäävät irrallisiksi.

Ehdotuksessa on tehty melko omintakeisia ratkaisuja, joista osa toimii paremmin ja osa ei lainkaan. Maantasokerroksessa Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan on sijoitettu erikoisluokkia ja väestönsuojatiloja. Nämä tilat eivät onnistu aktivoimaan Meri-Rastilan toria halutulla tavalla. Saman nurkan toiseen

40. LEIKITÄÄN

Ehdotuksessa "Leikitään" on tilaa vaativat koulutoiminnot sijoitettu tontin eteläosaan kolmeen puurakenteisen laatikkomaiseen rakennukseen, jotka sijoituvat toistensa suhteen lomittain. Neljäs noppa eli nuorisopalveluiden salitila on istutettu vanhan nuorisotalon ja kappelin väliin. Sali on esitetty rakennettavaksi osin maan alle, jolloin salirakennuksen korkeus jää alisteiseksi suhteessa kappeliin ja nuorisotalon korkeaan saliosaan. Ajatus on verraton ja kannattava, vaikkakin kilpailun rakentamisosojien vastainen. Uusi saliosa olisi hyvin voinut sijaita hieman taaempaan ja tämä olisi parantanut Meri-Rastilan torin puoleista julkisivua ja sen hierarkiaa entisestään.

Noppamaisten uudisosien arkkitehtuuri on selkeää ja oleviin rakennuksiin hyvin sopivaa. Harmillisesti näyttää siltä, että ehdotuksen tekijöille on tullut liian kiire. Ehdotuksessa olisi ollut potentiaalia pidemmälle.

Ehdotuksessa säilytetään paljon olemassa olevaa rakennuskantaa ja uudisrakentaminen keskitetään tontin toistaiseksi rakentamattomaan eteläosaan. Tämä on sinänsä varsin perusteltu ratkaisu. Tämän pohjalta myös koulun sijoittaminen tontin eteläosaan sopii valittuun konseptiin. Tontin eteläosassa sijaitsevaan olemassa olevaan nuorisotaloon, joka sijaitsee

41. YHTEISÖN EHDOLLA

Ehdotus huomioi hankkeen laajuuden ja esittää siihen vaihteisuuden mallia. Tämä on hyvä ajatus, ja erityisesti olemassa olevan yhteisön ja olemassa olevien rakennusten kohdalla tällainen lähestymistapa on tärkeä.

Ehdotuksessa kappeli on säilynyt yhteisöllisenä kulttuurikeskuksena. Vanhaa koulurakennusta on modifioitu erilaisin ulkopuolisin aurinkosäleiköin ja 2.

ja kolmanteen kerrokseen ulottuva sali ei yksinkertaisesti rakenteellisesti voi toimia ehdotetulla lailla.

Ehdotus rakentaa tontin eteläpäähen ikään kuin atriummaisen tilan, jonka voisi jollain tavalla kuvitella toimivankin, ellei se olisi arkkitehtuuriltaan niin invasiivinen.

Päiväkodin tilat sijoittuvat olemassa olevaan päiväkotiin ja sen päälle rakennettuun lisäosaan. Tämäkin vaikuttaa rakenteellisesti hyvin haastavalla ratkaisulla. Päiväkodille on kuitenkin onnistuttu rajaamaan oma rauhallinen leikkihiha. Yhteys nuorisopalveluihin jaettavaan saliin on toimiva. Nuorisopalvelujen tilat sijaitsevat Fokkatorin yhteydessä, mikä on perusteltu ratkaisu.

kaupunkikuvallisessa solmukohdassa, on kuitenkin sijoitettu päiväkodin tiloja, pukuhuoneita ja siivoustiloja. Nämä toiminnot eivät aktivoi Meri-Rastilan toria toivotulla tavalla. Päiväkodin tilat on esitetty viitteellisesti, ja niiden toimivuutta on hankala arvioida.

Tontin eteläosassa sama kaupunkikuvallinen ongelma jatkuu: Fokkatorin laitaan on sijoitettu henkilökunnan tiloja, jotka eivät varsinaisesti aktivoi katutilaa. Olisiko kädentaitojen tiloja voinut siirtää lähemmäksi Fokkatoria? Yhteys koulun oppimistiloista leikkihihoille ei myöskään toteudu kunnolla. Liikuntasalin sijoittaminen tontin keskiosaan on periaatteessa toimiva ratkaisu, mutta tässä tapauksessa se muodostaa muurin koulun ja sen pihatilojen väliin.

kerroksen käytävin. Nuorisotalon tilalle on rakennettu uusi nuorisotalo ja entisen nuorisotalon salin paikalle uusi sali! Herää kysymys, olisiko nuorisotaloa voitu muuntaa ja vain osin laajentaa, koska sellaisenaan rakennuksen käyttötarkoitus ei muuttunut.

Kaupunkikuvallisesti uusi rakennus ei ole tuonut lisäarvoa Meri-Rastilan torinäkymälle. Jaluspolun julkisivu näyttää julkisivupiirustuksessa mittakaavaltaan

sopivammalta kuin havainnekuvassa. Julkisivuissa on havaittavissa asuinrakentamisen typologiaa.

Suunnitelmassa nuorisotalo sijoittuu tontin pohjoisosaan, Meri-Rastilan torin välittömään läheisyyteen. Tämä on hyvä sijainti nuorisopalveluiden tiloille. Päiväkodin tilat on sijoitettu tontin eteläosaan, missä niille voidaan tarjota myös rauhalliset ja helposti valvottavat pihat. Koulun tilat on keskitetty tontin keskiosaan, jo olemassa olevaan koulurakennukseen ja nuorisopalvelutilojen päälle toisessa kerroksessa, mikä koetaan toimivaksi ratkaisuksi.

Olemassa olevaan kappeliin on ehdotettu ilmeisesti vain leikkipuiston tiloja, jotka eivät täytä koko kappelia. Tilaohjelman ulkopuolisten tilojen, kuten yhteisöllisen kulttuurikeskuksen, sijoittaminen tontille ei tässä tapauksessa vastaa kilpailuohjelman tavoitteisiin, vaikka idea sellaisesta nuorisotilojen parina tuntuu luontevalta.

Rakennus jakautuu ensimmäisessä kerroksessa 4-5 osaan, joiden välillä on sisäyhteys vain toisen

kerroksen kautta. Tämä tekee ensimmäisestä kerroksesta helpommin läpikuljettavan itä-länsisuunnassa, mikä on hyvä asia, mutta toisaalta vaikeuttaa rakennuksen päivittäisiä toimintoja. Sisäyhteys tulisi ulottaa myös ensimmäiseen kerrokseen.

43. VENDA

Ehdotus on sijoittanut uuden päiväkotirakennuksen Meri-Rastilan torin kulmaan puretun nuorisotalon paikalle. Päiväkodin ja kappelin välistä päästään lasikuistin välityksellä molempien aulatiloihin. Uuden päiväkodin ja säilyneen koulun pihan puolelle on ehdotettu mittavaa kaksikerroksista sivukäytävärakennetta. Mittakaava on päiväkodin käyttäjille kovin suuri.

Uusi päiväkotirakennus avautuu Meri-Rastilan torin suuntaan vain ikkunoiden välityksellä, eikä rakennus ole aktiivisessa yhteydessä torin kanssa. Jaluspolun suuntaan sama sulkeutuneisuus jatkuu. Fokkatorin eteläpuolen koulurakennukset toimivat sekä massoiteluiltaan että julkisivuiltaan hallitummin.

Päiväkodin tilat on sijoitettu tontin pohjoisosaan, ja nuorisopalveluiden tilat olemassa olevaan kappeliin. Näiden sijoittelu vierekkäin on loogista yhteiskäyttöisen salin vuoksi, mutta kappelin olemassa olevan salin muoto ja koko ei vastaa tarpeita. Kuitenkin kappelin laajentaminen sali-lisäosalla voisi helposti ratkaista ongelman.

Päiväkodin sijoittaminen pohjoisosaan luo rauhallisen pihan ja hyvät saattoliikenneolosuhteet. Toimintatilojen sijoittaminen Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan ei kuitenkaan aktivoi tätä kaupunkitilaa, ja keittiön sekä huoltotilojen julkisivu katutasossa jatkaa passiivista vaikutelmaa. Fokkatorille avautuvat

taitoaineiden tilat sen sijaan aktivoivat aluetta päivätä iltaan ja ovat löytäneet hyvän paikan.

Liikuntasalin sijoittaminen toiseen kerrokseen taitoaineiden tilojen yläpuolelle on hyvä ratkaisu, sillä se välttää liikuntasalin muodostaman mykän tilan kaupunkitilassa. Myös liikuntasalin ja musiikin yhdistäminen näyttämön kautta on perusteltua.

Oppimistilat olemassa olevassa koulurakennuksessa toimivat hyvin, mutta rakennuksen eteläinen laajennus vaikuttaa muodoltaan erikoiselta. Tontin halkova yhteys ja huollon järjestelyt ovat toimivia.

49. KAKSI TORNIA

Ehdotus “kaksi tornia” sijoittaa kaksi kolmikerroksista koulurakennusta kappelin, nuorisotalon ja koulun väliin. Valitettavasti käytettävissä oleva tila on kovin ahdas. Kappeli ja säilynyt nuorisotalon sali kärsivät ylisuuresta ja liian lähelle tulevasta rakentamisesta eniten. Meri-Rastilan torin suunnasta kokonaisuudesta tulee liian täysi, pursuileva ja Jaluspolun pohjoispään kannalta ankea. Campanilekaan ei tilanteessa juuri auta.

Säilyvän koulun eteläpuolella olevat rakennukset sopivat koulun mittakaavaan paremmin, mutta arkkitehtuurissa on liikaa keski-Eurooppalaista juurevuutaa. Erityisen hyvää on käytössä säilytettävä päiväkotijota laajennetaan maltillisesti.

Rakennuksen tilat ovat pääasiassa löytäneet paikansa. Ensimmäisessä kerroksessa Meri-Rastilan torille avautuvat kädentaitojen, kotitalouden ja musiikin tilat, joilla on potentiaalia aktivoida toria, joskaan tätä mahdollisuutta ei ole täysin hyödynnetty. Jaluspolun julkisivu on sen sijaan melko mykkä, koska sen varrella sijaitsevat mm. väestönsuoja ja keittiötilat.

Päiväkodin ja nuorisopalveluiden tilojen sijoittaminen vierekkäin tukee niiden toimintaa yhteiskäyttöisen monitoimitalin kautta. Nuorisopalveluiden tilat eivät kuitenkaan ole suoraan yhteydessä Meri-Rastilan tai Fokkatorin kanssa, mikä olisi käyttäjien kan-

nalta parempi ratkaisu. Ehkä näiden tilojen sijoittelua keskenään olisi voinut miettiä uudelleen.

Koulun tilat on luontevasti sijoitettu kolmeen kerrokseen tontin pohjoisosaan, ja tilaryhmien jäsentely on mahdollista ratkaista ehdotuksen puitteissa.

Suuri liikuntasali on sijoitettu toiseen kerrokseen, mikä on hyvä ratkaisu katutilan aktivoimisen kannalta. Liikuntasali ei kuitenkaan sovi tilojen yläpuolelle, jossa ei toivota askelmelua. Sopivampia tiloja liikuntasalin alle voisivat olla esimerkiksi teknisen työn tilat.

51. MAARE

Ehdotus on kyennyt yhdistämään olevan rakennuskannan ja uuden kohtuullisen vaivattomasti. Kappeli säilyy nuorisotalon käytössä. Kappelin eteläpuolelle rakennetaan mittakaavaltaan sopuuhainen laajennusosa. Raskaampi uudisrakentaminen tapahtuu tontin keskiosassa Fokkatorin ympäristössä.

Kaupunkikuvallisesti Meri-Rastilan torin sivu ja Jaluspolku säilyvät lähes nykyisellään. Olevan rakennuksen päälle rakentaminen ei ole helppoa, eikä varsinkaan silloin, kun uudisosan julkisivulinjat on sama kuin alla olevassa rakennuksessa. Olevan koulun kohdalla uudisosan olisi suonut olevan sisennettynä ja se olisi antanut paremmin arvoa vanhalle harkitulle julkisivulle. Uudisosan julkisivut ovat erikoiset, eivätkä tunnu viestivän käyttötarkoituksesta.

Tilasijoittelun kokonaisratkaisu on pääpiirteissään toimiva: Päiväkodin ruokala ja sali on sijoitettu ensimmäiseen kerrokseen, mikä huomioi huollon ja päivittäisen arkitoiminnan tarpeet. Sisäänkäynnit ja eteistilat on sijoitettu loogisesti sekä koulun että päiväkodin puolella, ja oppimistilat, liikuntatilat sekä hallinto ovat löytäneet paikkansa perustellusti. Taitoaineiden tilat ovat toimivat, mutta ansaitsivat sijaita näkyvämmällä paikalla, aktivoimassa ympäröivää

kaupunkitilaa. Oppimisen tilat ovat ensimmäisissä kerroksissa järjestäen syvärunkoisia ja siksi päivänvalo-olosuhteiltaan puutteellisia.

Päiväkodin ja koulun pihat on rauhoitettu omiksi, erillisiksi ja turvallisiksi kokonaisuuksiksi, jotka ovat helposti valvottavissa. Nuorisotoimen tila on torin kannalta oikeassa paikassa, ja lisärakennusosa kappelin jatkeena mahdollinen.

54. MERI-RASTILAN MONNI

“Meri-Rastilan Monni” kertoo selostuksessaan, että kappeli ja pääosa koulua säilytetään. Koulusta säilyy Jaluspolun puoleinen osa, mutta arkkitehtuuriltaan merkittävämpi idänpuoleinen osa puretaan laajenuksen tieltä.

Kappeli säilyy kuvataiteen ja kädentaitojen mekkana ja siihen kappeli kyllä sopii. Meri-Rastilan torin varressa oleva koulurakennus on vedetty sisään entisestä julkisivulinjasta ja tämä on hyväksi kappelille, josta syntyy Meri-Rastilan polun osittainen pääte. Uusien koulurakennusten kylkiin esitetyt pulpettimaiset rakennukset ovat mittakaavaltaan ylisuuret ja rakentamisen kannalta kalliit. Torin reunalla toisessa kerroksessa oleva liikuntasali lasipäätyineen on ajatuksellisesti dramaattisen hieno, mutta kuinka toimiva todellisuudessa?

Jaluspolun puoleinen julkisivu on toimiva ja mittakaavaltaan sopusuhtainen. Sisäpihan puolella kolmikerroksinen koulurakennus ei tavoita pienelle ihmiselle soveliasta mittakaavaa.

Oppimistilojen sijoittelussa on paljon onnistunutta. Päiväkoti sijaitsee omassa rauhassaan rakennuksen eteläosassa, suorassa yhteydessä nuorisotaloon, mikä on toiminnallisesti hyvä ratkaisu yhteiskäyttöisen salin ansiosta. Nuorisotalon sijoittaminen Fokkatorin reunalle aktivoi Fokkatoria ja auttaa nuorisota-

lon käyttäjiä löytämään paikan.

Kädentaitojen tilat on sijoitettu rakennuksen pohjoisosaan, Meri-Rastilan torin välittömään läheisyyteen, mikä aktivoi toria sekä päivä- että iltakäytössä. Samanlaista aktivointia olisi voitu tuoda myös Jaluspolun julkisivulle. Liikuntasalin sijoittaminen kädentaitojen tilojen päälle on toimiva ratkaisu, sillä askelmelu ei häiritse näitä tiloja.

Koulun oppimistilat ovat suhteessa toisiinsa tasarvoisia ja selkeästi jäseneltyjä. Syvärunkoisessa rakennuksessa useampi tila kuitenkin jää vaille suoraa luonnonvaloa, mikä ei ole mahdollista.

56. PAS DE DEUX

Ehdotuksessa uusien tilojen tarvetta Meri-Rastilan monitoimitalon tontilla ratkaistaan säilyttämällä olemassa oleva kappeli ja koulurakennus. Nuorisotalo ja päiväkotit purettiin ja kuitenkin kilpailuselostuksessa kerrotaan, että puretaan niin vähän kuin on mahdollista... Uudisrakentamista ehdotetaan pääosin tontin pohjoisosaan, Meri-Rastilan torin viereen sekä olemassa olevan päiväkotisiiven ja rakentamattoman alueen kohdalle.

Kaupunkikuvallisesti uudet ja vanhat rakennukset toimivat kohtuullisesti keskenään. Meri-Rastilan torin reunan uudisrakennus on pihan puolelta viisteinen siten, että pihan avaruus säilyy miellyttävänä. Sen sijaan puretun rakennuksen taideteoksen kopiointi torisivun julkisivuun näyttää päälle liimatulta. Kantavien pilareiden ja ulkoseinien kaariaiheet ovat eriparisia rakennusten kanssa.

Tilaryhmät ovat osittain löytäneet hyvät paikkansa, mutta ratkaisu herättää myös kysymyksiä. Kotitalouden tilat on sijoitettu Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan, missä ne voisivat periaatteessa aktivoida katutilaa sekä päivä- että iltakäytössä. Toiminnallisesti näiden tilojen sijoittaminen kauas keittiötiloista on kuitenkin haastavaa. Kädentaitojen tilojen sijoittaminen Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulman tiloihin olisi voinut paremmin aktivoida to-

rialuetta ja tuoda toisaalta kotitalouden tilat lähemmäs keittiöitä.

Uudisrakennuksen syvärunkoisuus herättää kysymyksiä riittävästä luonnonvalosta oppimistiloissa. Parhaiten toimiviksi näyttävät ne luokkatilat, jotka on sijoitettu olemassa olevaan koulurakennukseen. Päiväkodin ja nuorisotilojen sijoittaminen vierekkäin on toiminnallisesti hyvä ratkaisu, mutta ensimmäisen kerroksen tilat vaikuttavat olevan väärinpäin: päiväkotit tarvitsee rauhallisen ympäristön, kun taas nuorisotiloja voisi tuoda lähemmäs Fokkatoria.

57. MOSAIIKKI

Ehdotuksessa "Mosaiikki" on tontin pohjois- ja länsiosan alueet arvotettu toiminnallisesti niin tärkeiksi, että kappeli, nuorisotalo ja koulu ovat saaneet väistyä tehokkaamman rakentamisen tieltä. Kilpailuselostuksessa painotetaan elinkaarikestävyyttä monin tavoin, mutta eikö se ole ristiriidassa suuren purkumäärän kanssa?

Massoitteellisesti rakennukset sijaitsevat hallitusti Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun laidalla. Julkisivumateriaaliksi on valittu poltettu kirjavahko tiili. Meri-Rastilan torin puoleinen julkisivu näkyvine porrastorineineen ja vertikaalikatoksineen ja edustan nurmialueineen viestii enemmän 1980-luvun toimistorakentamisesta kuin Meri-Rastilaan soveltuvasta typologiasta. Jaluspolun sivun julkisivukäsittely on samasta muotista.

Säilytettävä päiväkotitoimii piristävänä osana ehdotusta, joten väistämättä tulee kysyneeksi, eikö ehdotukseen olisi mahtunut muitakin piristäviä ja arvokkaitakin rakennuksia mukaan.

Toiminnallisesti rakennuksen eri tilat ovat löytäneet paikkansa, mikä onkin minimivaatimus uudisrakennukselle. Taitoaineiden tilat on sijoitettu Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan, missä niillä on mahdollisuus aktivoida kaupunkitilaa sekä päivä- että iltakäytössä. Koulun oppimistilat on myös keskitetty tontin pohjoisosaan, mikä on selkeä ratkaisu.

63. FLORA

Ehdotus "Flora" poikkeaa ehdotusten pääosasta siinä, että puretun nuorisotalon tilalle esitetty pistetalomainen koulurakennus on vedetty diagonaalisti sisään Meri-Rastilan torin tontin rajasta. Tämä tuo kappelin paremmin näkyviin torin kulmalle, ja samalla mahdollista koulun ulkotilojen sijoittamisen torin reunaan. Näin torialueen ja koulun raja lomittuu. Jaluspolun julkisivu on harkittu sekä sommittelultaan että mittakaavaltaan. Päiväkotirakennuksen katto on turhan raskas. Kappelin päätilojen pilkkominen on tilallisesti harmillista.

Toiminnallisesti ehdotuksessa on monia vahvuuksia. Kädentaitojen tilat avautuvat Meri-Rastilan torille ja Jaluspolulle, mikä aktivoi kaupunkitilaa sekä päivä- että iltakäytössä. Koulun ja päiväkodin tilaryhmien monimuotoiset muodot tuovat useisiin oppimistiloihin päivänvaloa eri ilmansuunnista. Päiväkodin saattoliikenne vaikuttaa kuitenkin haastavalta, ja nuorisopalveluiden tilat voisivat sijaita lähempänä katuelämää, tässä tapauksessa esimerkiksi Fokkatorin yhteydessä.

Liikuntasalin sijoittaminen Jaluspolun varrelle on monissa ehdotuksissa osoittautunut haastavaksi, sillä se voi aiheuttaa mykkää julkisivua. Mosaiikki-ehdotuksessa tämä ongelma on kuitenkin minimoitu sijoittamalla liikuntasali pienen aukion ja Jaluspolkua aktivoivan ravintolasalin väliin.

Päiväkoti on sijoitettu olemassa olevan päiväkodin tiloihin rakennuksen eteläosaan, mikä tarjoaa rauhallisen sijainnin ja mahdollisuuden helposti valvottavalle piha-alueelle. Nuorisopalveluiden tilat on sijoitettu rakennuksen keskiosaan, jolloin päiväkodin ja nuorisopalveluiden yhteiskäytössä olevaan saliin on hyvät yhteydet molemmista tilakokonaisuuksista.

Nuorisopalveluiden sijoittaminen toiseen kerrokseen ilman suoraa ja selkeää yhteyttä on kuitenkin kyseenalainen ratkaisu: löytävätkö tilat käyttäjien luokse?

Vaikka ehdotuksessa on paljon hyviä puolia, sen ei onnistu viestimään asemastaan Meri-Rastilan tärkeänä julkisena maamerkinä, ja ulkoarkkitehtuurinsa puolesta näyttäytyy enemmänkin asuinrakennuksen typologiaan lukeutuvana. Tämä on valitettavan suuri miinus. Ehdotus on visuaalisesti kauniisti toteutettu.

69. DYYNI (2)

Mittakaavaltaan “Dyyni” on sopusuhtainen ja kaupunkikuvallisesti hallittu. Ehdotuksen rakennukset sijoittuvat nauhamaisesti koko tontin pituudelle ja sen länsireunalle. Kilpailuohjelman itä-länsi-suuntaista tontin läpikäyntiä ei ehdotuksessa ole. Nuorisotalo ja koulu on säilytetty, mutta molempia on täydennetty sisäpihan puoleisin täydennysosin.

Nuorisotalon ja kappelin väliltä alkaa laaja katos, joka aaltomaisin muotoin luikertelee koulun ohi aina leikkipuistorakennuksen loppuun saakka. Tämä punainen lanka ei aina ole perusteltu, se mm. katkaisee olevan koulurakennuksen kaksikerroksisen lasiseinän edustan turhaan. Nuorisotalon kulmalla katos ei ota riittävästi huomioon kappelia, vaan se työntyy lähes nuorisotalon saliosan linjassa ohi kappelin pohjoissivun. Em. kohdalla pohjapiirros ja havainnekuva ovat ristiriidassa keskenään.

Rakennus vaikuttaa tilojen puolesta kokoa massiivisemmalla, ja pohjapiirustukset ovat osittain vaikeasti tulkittavia. Ensimmäisessä kerroksessa runkosyvyyks on osittain kohtuullisen syvä, mikä johtaa luonnonvalottomiin tiloihin.

Päiväkodin tilat on sijoitettu tontin eteläreunaan, jossa ne tarjoavat rauhallisen ympäristön ja helposti valvottavan piha-alueen. Nuorisopalveluiden tilat sijaitsevat olemassa olevassa kappelirakennuksessa, mikä tuntuu luontevalta valinnalta niiden tarpeisiin.

Yhteiskäytössä oleva pienempi monitoimisali sijaitsee vanhassa koulun liikuntasalissa, joka on toimiva päiväkodin käyttöön, mutta liian kaukana nuorisopalveluiden tiloista, eikä siten tue heidän toimintaansa.

Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan, olemassa olevaan nuorisotaloon, on sijoitettu taitoaineiden toimintoja, jotka aktivoivat katutilaa sekä päivä- että iltakäytössä. Taitoaineiden tilat jatkuvat Jaluspolkua pitkin lähes Fokkatorille, mikä pitää katu-tilan aktiivisena. Tilat vaikuttavat kuitenkin verrattain sokkeloisilta.

Missä sijaitsevat koulun oppimisen tilaryhmät? Tuntuu, että näitä ei ole sijoitettu rakennukseen tilaohjelman vaatimusten mukaisesti.

5.4 Alempi keskiluokka

5. HALIKKA

Ehdotuksessa uusi rakentaminen keskittyy kilpailualueen eteläosaan. Vain matala päiväkotit puretaan, muut olevat rakennukset säilyvät. Massoitteellisesti uudisosa toimii kohtuullisen hyvin, lukuun ottamatta syvärunkoista eteläpäätä. Arkkitehtuurin osalta tehty valinta viistoine lapeikkunakattoineen on outo. Uudisosien arkkitehtuuriin ja julkisivukäsittelyihin olisi kaivannut varmempaa otetta.

Päiväkoti sijaitsee rauhallisesti tontin eteläpäässä, mutta on massaltaan syvä. Pihat eivät ole onnistuneet. Oppimistilat on sijoitettu vanhaan koulurakennukseen ja uudisrakennuksen kapearunkoiseen osaan, mikä parantaa päivänvalon saantia, mutta tilat eivät toimi sellaisinaan. Nuorisopalveluiden sali, joka on myös päiväkodin käytössä, on erillään molemmis-

ta. Erityisopetuksen tiloja ei voi keskittää. Taitoaineiden tilat ovat hajallaan eri kerroksissa.

6. "MAAMERKIN UUSI ELÄMÄ"

"Maamerkin uusi elämä" luo tontille uuden maamerkin entisten lisäksi. Monikerroksinen koulutorni on sijoitettu nuorisotalon ja kappelin väliin, ja ratkaisu on harmillinen sekä kokonaisratkaisun että säilytettävien rakennusten arvon ja arvokkuuden kannalta. Nyt lasitorni dominoi kaupunkikuvaa Meri-Rastilan torin suuntaan. Jos koulutorni olisi sijoitettu puretun päiväkodin tienoille kallioalueen eteläpuolelle, olisi ehdotuksella ollut mahdollisuuksia huomattavasti korkeammalle kilpailussa. Lasiseinäinen liikuntasaliyhty on uljas ratkaisuna, mutta onko siinä realismia?

Toiminnallisesti rakennuksessa monet tilat ovat oikealla kohdallaan: kädentaitojen tilat aktivoivat Meri-Rastilan toria ja Jaluspolkua niiden risteyskohdassa, päiväkotit sijaitsee kahdessa kerroksessa jaluspolun varrella ja tarjoaa suoran yhteyden pihalle, ja koulun oppimistilat on keskitetty torniosaan. Oppimisen tilaryhmät tornissa kiertyvät keskusaulan ympärille, mikä ei ehdotuksessa esitettyä täysin

vastaa käyttäjän tarpeisiin, mutta ajatus on kuitenkin kiinnostava. Liikuntasalin sijoittaminen ylimpään kerrokseen vaatii merkittäviä teknisiä rakenneratkaisuja askeläänimelun vaimentamiseksi.

8. TARINAT

Kappelia lukuun ottamatta sekä nuorisotaloa että koulua modifioitu ja laajennettu siten, että alkuperäisen arkkitehtuurin keveys on hävinnyt. Kaupunkikuvallisesti suurta muutosta ei nykyiseen verrattuna ole Meri-Rastilan torin suuntaan, mutta jaluspolun reuna

on muuttunut mittakaavaltaan ja arkkitehtuuriltaan raskaammaksi. Ongelmallisena voidaan pitää pitkän liikuntasalirakennuksen sijoittumista Haruspuiston puoleiseen tontin rajaan. Kappelirakennuksella on riittävä oma reviiiri.

Ehdotuksen arkkitehtuuri on monimuotoista, mikä heijastuu rakennuksen toiminnallisuuteen sokkeloisisina sisätiloina. Päiväkoti on sijoitettu onnistuneesti tontin eteläosaan, jossa se saa rauhallisen piha-alueen. Yhteys nuorisopalveluiden kanssa yhteiskäytössä olevaan monitoimisaliin on kuitenkin haasteellinen. Koulun oppimistilat, jotka sijaitsevat olemassa olevassa koulurakennuksessa, ovat suunnittelun myötä tuntuneet menneen alkuperäistä tilannetta huonompaan suuntaan, joskin kokonaisuuteen ne ovat tontilla hyvässä lokaatiossa. Huoltopiha, joka avautuu Fokkatorille kuin yhtenä pääsisäänkäyntinä, tuntuu liioitellulta. Eteläosassa syvä runkosyvyys heikentää merkittävästi päivänvalon saantia.

9. DYYNI (1)

Kuten useimmat ehdotukset, myös ”Dyyni” on säilyttänyt kappelirakennuksen ja sijoittanut nuorisopalvelut sinne. Nuorisotalo on purettu ja koulu säilytetty. Nuorisotalon paikalle on suunniteltu puikkomainen rakennus, joka työntyä terävällä kulmalla aivan Meri-Rastilan torin reunalle. Näin uusi rakennus toimii päätteenä Meri-Rastilan polulle, eikä tämä ole parannus polulle, torille tai Jaluspolullekaan. Tontin eteläosan rakennukset on esitetty semanttisesti. Uudet rakennukset erottuvat kontrastisesti olevista rakennuksista ja sellaisenaan ratkaisu on toimiva.

Ehdotuksessa useat tilat ovat löytäneet omat paikkansa, mutta myös selkeitä puutteita on havaittavissa. Käsitöiden sijoittaminen Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan on luonteva vaihtoehto, sillä se aktivoi kaupunkitilaa omalta osaltaan, mutta ehdotuksen julkisivuja tarkasteltaessa huomaa, ettei tätä mahdollisuutta ei ole täysin hyödynnetty. Päiväkoti

sijaitsee tontin eteläosassa, missä se saa rauhallisen ja helposti valvottavan piha-alueen. Päiväkodin ja nuorisotalon yhteiskäytössä olevaan tilaan tulisi järjestää sisäyhteys. Ammattikeittiö palvelee hyvin perusopetuksen ja päiväkodin ruokailua. Yhteys liikuntasalista näyttämön kautta ruokailutilaan tuntuu toimivalta ja mahdollistaa laajan erilaiset käytöt.

16. MORPHOSIS

”Morphosis” säilyttää kappelin sekä muiden olevien rakennusten perustukset ja osan ulkoseinistä. Käytännössä vanhat rakennukset peitetään uusilla suuremmilla kuorilla. Ratkaisu on rakennustaiteellisesti outo, teknisesti erittäin vaikea ja taloudellisesti kallis. Meri-Rastilan torin puoleinen sivu muuttuu nykyistä huomattavasti massiivisemmaksi 2. kerroksen hankalasti rakennettavan liikuntasalin vuoksi. Lisäksi Jaluspolun osalta massoittelu muuttuu nykyistä selvästi raskaammaksi. Jaluspolun puoleisen taideteoksen säilyttäminen ei pelasta tilannetta.

Pohjapiirustuksia on toiminnallisuuden kannalta

osittain hankala tulkita, ja tekstiosuudessa mainittu rakenteiden säästäminen ei täysin ilmene piirustuksista.

Nuorisopalveluiden tilat on sijoitettu luontevasti olemassa olevaan kappeliin, johon on liitetty uusi monitoimisalali. Päiväkoti on hyvin sijoitettu tontin eteläosaan uudisrakennuksessa vanhan rakennuksen paikalle. Päiväkodin ja nuorisopalveluiden yhteiskäytössä olevan salin väliin tarvittaisiin sisäyhteys. Kou-

lun tilat jakautuvat osittain olemassa olevaan kouluun ja osittain olemassa olevaan nuorisotaloon. Taitoaineiden tilat sijaitsevat Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmassa, mikä osaltaan aktivoi kaupunkitilaa. Liikuntasalin sijoittaminen teknisen työn tilojen päälle on mahdollista, mutta ehdotettu rakenne vaikuttaa epäuskottavalta.

28. LIIKKEESSÄ

“Liikkeessä” -ehdotuksen mittakaava on harkittu sekä Meri-Rastilan torin että Jaluspolun suuntaan. Jaluspolulla uudisosaan olisi voitu tehdä sisäänvetoja, jotta polun varren julkisivusta olisi saatu hieman eläväisempi ja samalla toimivampi. Nuorisotalon salin laajentaminen olisi vaatinut enemmän herkkyyttä, nyt salia on yksinkertaistettu venytetty pidemmäksi liikuntasalin mittoihin ja tulos on arkkitehtonisesti kömpelö.

Ehdotuksessa nuorisopalveluiden tilat ovat saaneet luontevan paikan olemassa olevasta kappelista, ja käsitöiden tilat Fokkatorin laidalla voivat parhaimmillaan aktivoida toria sekä päivä- että iltakäytössä. Tilojen toiminnallisuudessa on kuitenkin merkittäviä haasteita. Rakennuksen uudisosa on erittäin syvärunkoinen, mikä jättää suuren osan oppimiselle varatuista tiloista ilman luonnonvaloa – tämä ei ole mahdollista. Päiväkodin tiloissa luonnonvalo-olosuhteet on sen sijaan onnistuttu ratkaisemaan paremmin.

52. ORIGAMI

“Origami” on purkanut kaikki olevat rakennukset ja täyttänyt puretut alueet ylimittakaavaisella katosrakenteella. Ehdotus työntyy Meri-Rastilan torille, mutta sulkeutuneena ei sisäänkäyntiliikennettä tai kuvaamataidon tiloja lukuun ottamatta aktivoi tai tue toria.

Epäonnistuneen ilmakehuvaopetuksen ja asemapiirustuksen alta löytyy kuitenkin arkkitehtonisia ja toiminnallisia ideoita. Oppimisen tilaryhmät ja päiväkodin tilat voisivat ehdotuksen puitteissa saada toimimaan jotenkuten. Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan sijoitetut taitoaineiden tilat aktivoivat kaupunkitilaa, mutta Jaluspolun varrella sijaitsevat keittiö-, tekniset- ja salitilat luovat passiivista julkisivua. Rakennus on monin paikoin erittäin syvärunkoinen, mikä aiheuttaa moniin oppimistiloihin erittäin huonot päivänvalo-olosuhteet.

53. ASSEMBLAASI

“Assemblaasi” asentaa olevien rakennusten (kappeli, nuorisotalo ja koulu) päälle palttoon, jossa rakennusten välitilat osin kahdessa, osin kolmessa kerroksessa täytetään koulun ja päiväkodin eri tilatarpeilla. Vain päiväkotit puretaan. Selostus kertoo, että “monitoimitalon sisätilat ovat kuin raunioiden keskelle rakennettu keskiaikainen kujaverkosto”, tavoitteena siis Venetsian tai Redin kaltainen suunnistettavuus.

Palttoolla eli päällystakilla on oma kantava runko ja yhteinen tilkkutäkkimäinen julkisivu, jota korostavat pohjoisen ja lännen puolelta erilaiset värikkäät ja vaivaannuttavat ikkunakehykset. Sisäpihalla on suuri viherkattokatos, joka on ylisuuri ja liian varjostava.

Erityisesti ensimmäisen kerroksen pohjapiirrosta on hieman vaikea tulkita. Näyttää siltä, että sekä päiväkodin että nuorisopalveluiden tiloihin on jäämässä alueita, joihin ei pääse suoraan luonnonvaloa. On tärkeää varmistaa, että kaikki oppimistilat saavat riittävästi luonnonvaloa.

Nuorisopalveluiden tilojen sijoittaminen Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun nurkkaan on hyvä valinta, ja päiväkodin läheisyys tukee toimintaa erityisesti yhteiskäyttöisen liikuntasalin kautta. Kädentaitojen tilat on sijoitettu rakennuksen eteläpäätyyn Fokkatorin yhteyteen, missä ne voivat aktivoida Fokkatorin

ympäristöä sekä päivä- että iltakäytössä. Oppimistilojen ryhmittely seuraa osittain vanhan koulun tilajakoa ja osittain muodostaa uusia tilaryhmiä. Tilaryhmät voitaisiin varmasti järjestää ehdotuksen asettamien raja-arvojen puitteissa.

Huoltoyhteys keittiöön ja sitä kautta myös päiväkodin ruokailutilaan sekä kädentaitojen tiloihin on toimiva.

58. LOUHIKKO

“Louhikko” ympäröi koko tontin rakennuksilla. Kappelin, nuorisotalon ja koulun säilyttäminen on hieno ajatus, mutta ajatus ei valitettavasti ole konkretisoitunut. Meri-Rastilan torin sekä Jalustorin suuntiin ei kaupunkikuva ole muuttunut, mutta Haruspuisto reuna-alue on muuttunut huomattavasti. Rakennusryhmät katkaisevat tontin ja puiston visuaalisen yhteyden lähes täysin. Harkitsematon kalliolle rakentaminen näkyy nimimerkissä.

Louhikko erottuu massoitteeltaan merkittävästi useimmista ehdotuksista, ja sen luoma pienpiirteinen ja kiinnostava tilojen jäsentely tarjoaa mahdollisuuksia luoviin ratkaisuihin. Voimakkaasti porrastettu julkisivu mahdollistaa luonnonvalon saannin eri ilmansuunnista useisiin tiloihin. Suunnitelma ei kuitenkaan kestä tarkempaa analysointia: monet tiloista vaikuttavat sokkeloisilta eivätkä vastaa käyttäjän tarpeisiin. Arkkitehtuurikilpailussa tilojen suunnittelua ei voi myöskään ratkaista pelkästään kirjaamalla pohjapiirroksen “tiloja muutetaan ohjelman tarpeen mukaan”.

59. FIILARI

Kaupunkikuvallisesti “Fiilari” on tasapainoinen sekä Meri-Rastilan torin suuntaan että länteen Jaluspolulle ja Fokkatorille. Nuorisotalon torin puoleiseen pätyyn on kehitetty eteen työnnetty siivekerakenteet, jotka ovat päälle liimatun oloiset, eivätkä tuo lisäarvoa torimiljööseen. Päinvastoin, kappelin puoleinen rakenne peittää turhaan kappelin julkisivua. Kilpailuohjelman mukaisesti tontin läpi on muodostettu kävelyreitti, mutta samalla liikuntasali on työnnyt Haruspuiston puoleiseen tontin reunaan, ja se on ongelmaista.

Ehdotuksessa monet toiminnot ovat löytäneet toimivat paikat. Päiväkoti sijoittuu tontin eteläosaan, missä sille voidaan taata myös rauhallinen leikkipiha. Taideaineiden tilat on sijoitettu tontin pohjoisosaan Meri-Rastilantorin ja Jaluspolun kulmaan, missä ne voivat aktivoida kaupunkitilaa sekä päivä- että iltakäytössä. Nuorisotalo on luontevasti sijoitettu kappelirakennukseen. Keittiö on helposti huollettavissa ja siitä on selkeä yhteys sekä koulun että päiväkodin ravinto-

lasaleihin. Päiväkodin ja nuorisotilojen yhteiskäytössä oleva sali on käytettävissä päiväkodille, mutta se on liian kaukana nuorisopalveluiden tiloista. Koulun opetustilat vaativat vielä tarkempaa suunnittelua.

60. MUUTOKSIA

“Muutoksia” on kauniisti esitetty kilpailutyö. Ehdotus on säilyttänyt kappelin, nuorisotalon sekä koulun. Pohjoisen suunnasta tarkasteltuna korkeampana välittömästi kappelin kylkeen rakennettu liikuntasali on aggressiivinen ja alistaa ikävästi arvokasta kappelia. Luonnollisempi ratkaisu olisi ollut rakentaa pieni sali kappelin jatkoksi ja lasikäytävä hoitamaan sisäistä liikennettä. Jaluspolun julkisivu säilyy pohjoispäässä lähes nykyisenä, mutta Fokkatorin eteläpuolella massoittelemasta tulee liian pienimittakaavaista. Koulun ja nuorisotalon välisellä sisäisivulla ehdotus turhaan monistaa koulun vanhaa murtoviivamotiivia.

“Muutoksia” on monimuotoinen ehdotus, jonka toiminnalliset ratkaisut ovat kuitenkin selkeämpiä kuin ulkomuoto antaa ymmärtää. Nuorisopalveluiden tilat on luontevasti sijoitettu olemassa olevaan kappeliin, jota on laajennettu leikkipuiston alueella. Päiväkoti sijaitsee nykyisessä nuorisotalossa, johon on tehty laajennuksia. Yhteiskäyttöinen monitoimitalo on sijoitettu näiden tilojen väliin toiseen kerrokseen, mikä on toiminnallisesti mahdollinen, mutta haastava

ja erikoinen ratkaisu. Liikuntasalin valolattia on radikaali, mutta toimimaton ratkaisu. Koulun oppimistilat ovat hieman sekavia mutta toisaalta niissä on erittäin hyvät luonnonvalo-olosuhteet. Liikuntasalin sijoittaminen teknisen työn tilojen päälle on myös toteutettavissa.

61. METSÄKYLÄ

Nimensä mukaisesti hirsirakennusperinteestä ammentava “Metsäkylä” ehdotus koostuu noppamaisista rakennusmassoista, jotka reunustavat Jaluspolkua. Rakennusten mittakaava sopii vanhan Meri-Rastilan rakeisuuteen, mutta ehdotuksen hirsiteema sopii alueelle huonosti.

Ajatus liikuntasalista Meri-Rastilan toria aktiivisena toimintana ei välttämättä kestä tarkempaa tarkastelua. Arkkitehtonisen konseptin rajoissa liikuntasalin sijoittamista voisi kuitenkin tutkia muihin paikkoihin, ja Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan voisi tuoda toimintoja, jotka toimisivat

aktivoivina elementteinä paremmin. Tämä näkökulma on otettu huomioon Jaluspolun varrelle sijoitettuisa kädentaitojen tiloissa. Myös nuorisopalveluiden tilojen sijoittaminen Fokkatorin läheisyyteen tuntuu luontevalta ratkaisulta. Päiväkodin sijoittaminen tontin eteläosaan, koulun läheisyyteen, on järkevä valinta. Rakennuksen noppamainen muotokieli, vaikka hieman liioiteltu, takaa oppimistiloihin hyvät luonnonvalo-olosuhteet. Olemassa olevaan kappeliin sijoitettavien tilojen toiminnallisuus ei kuitenkaan ole täysin ratkennut.

62. PIHAT

Ehdotus "Pihat" perustuu monitoimitalon tilojen ryhmittelyyn hyvin valvottavien piha-alueiden ja atriumpuutarhojen ympärille. Hyvää ajatusta ei ole saatu toimimaan käytännössä. Kaupunkikuvallisesti ehdotuksen mittakaava on hallittu, mutta rakennusten sijoittaminen myös Haruspuiston reunaan luo puiston reunan synkkyyttä. Meri-Rastilan torin puoleinen sivu säilyy lähes nykyisenä.

Ehdotuksessa on merkittäviä toiminnallisia puutteita. Nuorisopalveluiden tiloja ei ole lainkaan suunniteltu, ja säilytettäväksi merkitty kappeli on jätetty täysin tilaohjelman ulkopuolelle. Keittiö- ja ruokailutilat on sijoitettu tontin itäpuolelle, mikä ei ole huollon kannalta toteutettavissa. Vaikka päiväkodin tilat näyttävät olevan ratkaistavissa ehdotuksen puitteissa, koulun tilat herättävät useita kysymyksiä. Liikuntasalin sijoittaminen kellarikerrokseen ei ole tontille sopiva ratkaisu.

64. PONNAHDUSLAUTA

"Ponnahduslaudan" perspektiivipiirros vie katsojan hauskasti 1990-luvulle, mutta samalla suunnittelun pylonin avulla Tukholman Gröna Lundin tivoliin. Heti Nuorisotalon takaa nousevat korkeat koulurakennukset muuttavat tunnelman kertaheitolla. Kappelin ja koulurakennuksen välinen piha jää synkäksi ja Jaluspolun suunnasta yksikerroksisen nuorisotalon päälle kohoava rakennus ahdistaa kapeaa kevyen liikenteen väylää. Nuorisotalon eteläosan ja vanhan koulun päälle rakentaminen ei ole rakenteellisesti järkevää. Kappelia on ammattitaitoisesti ehdotettu laajennettavaksi matalamman osan taakse.

Ehdotuksessa tilaohjelman mukaisia tiloja esitetään varsin viitteellisesti, mikä tekee niiden toimivuuden arvioinnin haastavaksi. Päiväkodin sijoittaminen tontin eteläosaan vaikuttaa kuitenkin luontevalta ratkaisulta, ja koulun oppimistilojen pitäminen olemassa olevassa koulurakennuksessa on mahdollinen vaihtoehto. Ajatus nuorisotalosta korttelitalona on miellyttävä,

mutta se ei vastaa tilaohjelman vaatimuksia, joten sen toteuttaminen hankkeessa ei ole mahdollista. Nuorisopalveluiden tilojen sijoittaminen olemassa olevaan kappeliin tuntuu luontevalta, ja sen laajentaminen Haruspuiston puolelle on toimiva ratkaisu.

65. MERTA

Ehdotus "Merta" hämmentää samaan aikaan säilyttämällä, purkamalla ja täydentämällä. Kappelin suuret lasit on säilytetty, mutta eteläosan tilalle ja monitoimitalon päätteeksi on sijoitettu uusi liikuntasali. Kappelin ja Nuorisotalon korkean osan väliin on mahdutettu kuutiomainen uusi rakennus, joka muodoltaan ja mittakaavaltaan alistaa 1990-luvun rakennukset. Meri-Rastilan torin kannalta ratkaisu on harkitsematon. Sisäpihan toimivuuden näkökulmasta perusopetuksen istuttaminen liikuntasalin ja koulun väliin pienentää ja hajottaa piha-alueita.

Ehdotus on toiminnallisesti vahvempi kuin sen arkkitehtuurinen ulkoasu antaa ymmärtää. Monet tilaryhmistä, kuten päiväkodin sijoittaminen tontin eteläpäätyyn ja koulun tilojen sijoittaminen olemassa olevaan koulurakennukseen, ovat löytäneet oikeat paikkansa. Huoltopiha on tosin ylimitoitettu. Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan on sijoitettu tiloja, jotka vaativat yksityisyyttä, eivätkä ne onnistu aktivoimaan kaupunkitilaa. Tähän nurkkaan sopisivat paremmin esimerkiksi taitoaineiden tilat. Liikuntasalin sijoittaminen puoliksi puretun kappelin paikalle tuntuu erikoiselta ratkaisulta.

70. 'SYLI'

Meri-Rastilan torin suuntaan "Syli" näyttäytyy lähes nykyisellään eli sekä kappeli että nuorisotalo ovat säilyneet. Nuorisotalon takaa uusi koulu ja päiväkotikokonaisuus nousee tunturimaisesti kohti Fokkatorin aluetta. Kapean jaluspolun kohdalla neljän kerroksen korkuiseksi nouseva rakennus on liian massiivinen. Syli-teema on aiheuttanut liian pitkän tonttia reunustavan julkisivun, joka pienellä kävelijälle tuntuu nälkävuodelta. Kappelille olisi suonut löytyvät toimintoja tilaohjelman sisältä.

Nuorisopalveluiden tilojen sijoittaminen vanhaan nuorisotaloon on onnistunut ratkaisu. Myös päiväkoti on löytänyt hyvän paikan tontin eteläpäädyssä, jossa sillä on rauhallinen piha-alue. Koulu sijoittuu luontevasti näiden kahden väliin. Rakennukselle muodostuu kuitenkin Jaluspolun myötäinen hyvin umpinainen julkisivu, jonka varrella on muun muassa väestönsuojatiloja, lämmönjakuhuone ja pukuhuoneita. Nämä tilat eivät onnistu aktivoimaan katutilaa lainkaan – päinvastoin. Lisäksi rakennuksen keskikohta on hyvin syvärunkoinen tila, mikä aiheuttaa haastavat päivänvalo-olosuhteet. Jokaiseen oppimistilaan tulee saada suoraa luonnonvaloa.

5.5 Alaluokka

1. ROCK AROUND THE ROCK

“Rock around the Rock” on säilyttänyt nuorisotalon, mutta muuten esittää koko tontin täyttämistä yhteisen suuren katoksen alle rakennettavien uudisosin. Meri-Rastilan torin reunalla kappelin tilalle ehdotetaan varastorakennusta. Arkkitehtonisesti, kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti kestävä ajatus. Näkymät Jaluspolun suuntaan ovat kuitenkin toimivammat. Laaja ja korkea katosrakenteen varjostaa sekä piha-alueita että haruspuistoa.

Ehdotusta on esitysteknisesti välillä vaikea tulkita. Useat oppimisen tilat vaikuttavat sekavilta. Sekä päiväkodissa että koulussa on pimeitä keskialueita, jotka eivät ole tilaohjelman mukaisia. Tärkeä yhteys päiväkodin ja nuorisopalveluiden salin välillä puuttuu.

12. LELUKAAPI

Ehdotus “Lelukaapi” säilyttää osin tontin pohjoisosan rakennukset. Nuorisotalon matalammasta osasta on ehdotettu säilytettäväksi vain ulkoseinät ja muuten tila muuttuu osaksi pihapuistoa. Tämä ei ole perusteltua. Olevan kallioalueen ympärille on sommiteltu kaksi vuori- tai möhkälemäistä koulumassaa, joiden sisällä kilpailuohjelman toiminnot pääosin sijaitsevat. Veistokselliset rakennukset ovat mm. Jaluspolun puolelta mielenkiintoisen monipolviset, mutta toiminnallisesti mahdottomat.

Pohjapiirustukset ovat hankalasti tulkittavia, mikä tekee rakennuksen toiminnallisuuden arvioinnin mahdottomaksi. Toimiiko rakennuksen keittiö- ja ravintolatilat täysin erillisessä rakennuksessa muusta monitoimitalosta? Onko säilytettäväksi ehdotettu Meri-Rastilan kappeli jätetty ilman tilaohjelman mukaista käyttöä?

19. CORTILE

Ehdotus “Cortile” säilyttää kappelirakennuksen sekä tontin keskiosan kouluosuuden. Ehdotetut uudisosat täydentävät olevaa rakennuskantaa pohjapiirrostasolla hyvin alkuperäisin keinoin murtoviivaisine ulkoseinineen. Meri-Rastilan toria reunustavan nuorisotalon korvaaminen raskaalla ja leveällä uudisosalla on ongelmasta. Samalla korkea uudisosa ahdistaa säilytettyä kappelirakennusta turhaan.

Ehdotuksessa moni tilaryhmä on löytänyt toimivan sijainnin. Taitoaineiden sijoittaminen Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan onnistuu hyvin, aktivoiden katutilaa. Päiväkoti on sijoitettu tontin eteläosaan rauhalliseen ympäristöön, ja nuorisopalvelut on sijoitettu olemassa olevaan kappeliin. Kappeli ei

kuitenkaan täytä kaikkia nuorisopalveluiden tarpeita, ja päiväkodille tulisi taata sujuva sisäyhteys yhteiskäyttöiseen saliin nuorisopalveluiden tiloissa. Liikuntatilojen sijoittaminen teknisen työn tilojen päälle on mahdollinen, mutta esitetyn kaltaisella rakenteella rakenteellisesti mahdoton.

22. TYJNI

Ehdotus on tyyneesti purkanut nuorisotalon ja koulun. Kappeli on jätetty paikoilleen, mutta sille ei ole esitetty käyttötarkoitusta. Puretun nuorisotalon paikalla on nurmikenttä ja avointa tilaa. Tyhjä tila ei toimi Meri-Rastilan torin eikä edes uuden koulun tukena. Lisäksi koulu ei juuri avaudu pohjoiseen kohti toria. Uutta koulurakennusta vaivaa koko, jäykkyys sekä ympäristön huomioimisen puute. Selostus puuttuu.

Rakennuksen massiivisuus vaikuttaa merkittävästi sen toiminnallisuuteen. Keskikohdassa koko tontin levyinen rakennusmassa muodostaa väkisin tiloja, joissa ei ole luonnonvaloa, mikä ei ole sopivaa oppimisympäristöä. Päiväkodin tilat sijaitsevat tontin eteläosassa, tilaryhmittäin sotilaallisissa riveissä. Tämä aiheuttaa turhaa läpikulkua toimintatilojen ja yhteistilojen välillä. Koulun tilat eivät vastaa käyttäjien antamia ohjeita. Kädentaitojen tilat on sijoitettu rakennuksen pohjoisosaan lähelle Meri-Rastilan toria ja Jaluspolkua, missä niillä on hyvät mahdollisuudet aktivoida ympäröivää.

26. MERI-RASTILAN METSÄKYLÄ, MONITOIMIKESKUS

Ehdotus palauttaa, muuntaa ja purkaa.

Kappeli palautetaan nykyiseen toimintaan! Nuorisotalo muuntautuu ehdotettuun muotokielen ja ulkoasuun. Nuorisotalon korkea saliosa saa ehdotuksen mukaisen tumman tiiliverhoilun. Lähtökohtaisesti muutoksen pitäisi aina tuottaa parempaa ympäristöä, mutta näin ei tässä tapauksessa ole.

Jaluspolkua reunustavat erilliset rakennukset sisäänvetoineen tuovat polun reunalle monipuolisuutta, mutta tumma tiili tekee kokonaisuudesta raskaan. Erityisesti Fokkatorin kohdalla päiväkodin korkeat rakennukset ovat virhe. Raskas tunnelma lisääntyy sisäpihoilla, vaikka siellä pitäisi olla juuri päinvastoin.

Monitoimitalon tilat on jaettu ensimmäisessä kerroksessa neljään ja ylemmissä kerroksissa jopa viiteen eri rakennukseen. Vanha kappeli säilytetään entisellään ja korjataan, mutta sille ei ole osoitettu lainkaan ohjelman mukaisia tiloja. Onkin epäselvää, mihin kappelia on tarkoitus käyttää.

Nuorisopalveluiden tilat sijaitsevat samassa paikassa kuin nykyisessä rakennuksessa, koulun tilat on sijoitettu uudistettuun keskiosaan, ja päiväkodin tilat ovat tontin eteläisessä osassa. Liikuntasalin muoto ei ole toimiva, ruokailutilat vaikuttavat epäkäyttännöl-

lisiltä (missä keittiö?), ja kädentaitojen tilat, mukaan lukien tekninen työ, on sijoitettu ylimpään kerrokseen, mikä tekee huollosta haastavaa.

Eri osien väliltä puuttuu sisäyhteys, mikä on välttämätön toimivuuden kannalta.

Ehdotuksessa on esitetty strategioita rakennuksen ekologisen kestävyuden parantamiseksi, mutta nämä ratkaisut jäävät parhaimmillaankin anteeksi-pyyteleviksi.

29. SEILORI

“Seilorin” perusajatuksena on ollut päiväkotia lukuun ottamatta olevan rakennuskannan säilyttäminen. Näillä keinoin kaupunkikuvallinen ote tontin pohjoispäässä säilyy lähes nykyisenä eli tuttuna ja turvallisena. Uudet rakennusmassat sijaitsevat tontin eteläpäässä ja ahdistavat tilallisesti liikaa sekä Haruspuiستoa että Jaluspolun eteläpäätä.

Ehdotuksen pohjapiirustukset on esitetty hyvin viitteellisesti, mikä tekee toimivuuden arvioimisesta haastavaa. Olemassa oleva kappeli on ehdotettu säilytettäväksi, mutta se on erikoinen yhdistelmä kotitalouden tiloja ja tilaohjelman ulkopuolisia liiketiloja. Tontin keskiosassa sijaitsevan liikuntasalin ympärille koottu rakennusmassa aiheuttaa väistämättä luonnonvalon kannalta haasteellisia oppimistiloja ympärilleen. Päiväkodin sijainti tontin eteläosassa, maltillisella runkosyvyydellä esitettynä, on hyvä ratkaisu.

32. MERIHEVONEN

“Merihevosessa” on kieltämättä esikuvansa muotoa, mutta rosoisuus puuttuu tyystin. Vanha koulu on sulautettu koko tontin pituisen uuden rakennusmassan sisään. Nuorisotalo on korvattu Meri-Rastilan torin kulmassa hieman muuta rakennusta korkeammalla anonyymillä rakennuksen päätteellä. Sen jatkeena Jaluspolun reunus edustaa kilometritehdasmaista arkkitehtuuria. Sisäpihan arkkitehtuuri näyttää havainnekuvan perusteella pehmeämmältä ja ilmavammalta.

Ehdotus on täydentänyt kappelia toisella hyvin Kaarlo Leppäsmäisellä lisäosalla. Samalla täydentävästä osasta on rakennettu sisäyhteys uuteen koulu-rakennukseen. Kumpikin ratkaisu on ongelmallinen.

Piirustusten tulkinta on osin hieman haastavaa. koulun tilat tuntuvat löytäneen selkeästi paikat pihan puoleisista omista nopistaan, mutta päiväkodin sijoittaminen Meri-Rastilan torin reunaan tuntuu kaupunkikuvallisesti virheeltä. Erikoisluokkien keskittäminen rakennuksen häntään ei ole toimiva ratkaisu. Suurin osa oppimistiloista saa hyvin luonnonvaloa mutta muuten niiden sijoittelu on toisiinsa nähden hajanaista eikä rohkaise kohtaamisille.

37. POLKU

Kaupunkikuvallisesti näkymä Meri-Rastilan torin suuntaan säilyy likimain nykyisenä, mutta Jaluspolun varrelle nousevat uudet korkeat kouluosat ovat massallisesti raskaita. Tosin semanttinen esitystapa voi lisätä tyydyden tunnelmaa.

Osa tilaryhmistä on sijoitettu luontevasti: päiväkotitontin eteläreunaan omaan rauhaansa, nuorisopalveluiden tilat Meri-Rastilan torin yhteyteen, ja koulurakennus näiden väliin. Kuitenkin päiväkodin ja erityisesti koulun tiloissa on merkittäviä puutteita. Ne eivät täytä tilaohjelman esittämiä tarpeita ja sisältävät runsaasti luonnonvalotonta oppimistilaa, mitä ei voi pitää mahdollisena. Uudisrakennusta suunniteltaessa kannattaisi kiinnittää huomiota tarkoitukseen soveltuvaan runkosyvyyteen.

39. SELKO

Ehdotuksen perusajatus on olevan rakennuskannan säilyttäminen ja pääosan korottaminen kahdella tai useammalla kerroksella. Rakennusteknisesti ajatus on erittäin kallis ja arkkitehtonisesti kyseenalainen. Vanhojen rakennusten luonne häviää tehokkaasti. Massoittelemalla nelikerroksinen ns. Nuorisotalo-torni alistaa säilytettävää kappelirakennusta liikaa. Kappelirakennukseen ei ole esitetty toimintoja.

Rakennuksen toiminnallisuus perustuu selkeään keskikäytävämalliin, joka ei tosin vastaa käyttäjän asettamia tarpeita. Vanhaan nuorisotaloon esitetyt taideaineiden tilat näyttäisivät sijoitetun hieman satunnaisesti. Päiväkodin tilat vaikuttavat osana tätä kokonaisuutta melko toimivilta. Liikuntatiloja ei välttämättä tarvitse sijoittaa maantasokerrokseen, mutta niiden sijoittamisessa on otettava huomioon alapuolisiin tiloihin mahdollisesti aiheutuvat meluhaitat. Tässä ehdotuksessa sitä ei ole huomioitu. Soveltuvia liikuntasalin alapuolisia tiloja olisivat esimerkiksi teknisen työn tilat.

44. KYLÄSSÄ

“Kylässä” säilyttää päiväkodin, mutta ei muita 1990-luvun rakennuksia ja näin ehdotus poikkeaa valtavirrasta. Massoittelemalla ehdotuksen pyrkinyt mataluuteen, mutta samalla ehdotuksesta on tullut tasapaksu. Ehdotus työntyy Meri-Rastilan torille, mutta huoltopiha, jätehuone tai ammattikeittiö eivät ole parhaita toimintoja vuorovaikutukseen torin muiden toimintojen kanssa.

Ehdotuksessa Meri-Rastilan torin julkisivu koostuu huoltopihasta ja teknisistä tiloista, jotka eivät aktivoi toria ja ovat sijoitettu aivan väärään paikkaan. Rakennuksen massiivinen pohjoispääty luo oppimistiloihin paljon luonnonvalottomia tiloja, mikä on merkit-

tävä haitta. Päiväkodin tilat ovat toimivia ja sijaitsevat rauhallisesti tontin eteläosassa. Sen sijaan nuorisopalveluiden tiloihin löytäminen on haastavaa, ja ne olisi ollut parempi sijoittaa ensimmäiseen kerrokseen, joko Meri-Rastilan torin tai Fokkatorin läheisyyteen, jotta ne olisivat helpommin saavutettavissa ja paremmin yhteydessä kaupunkitilaan.

48. HAKA

Ehdotuksen ote vanhan rakennuskannan suhteen on varsin kursailematon ja lähestymistapa on lähellä ns. fasadismia. Olevista rakennuksista on säilytetty vain osia ja päälle on rakennettu lautapalttoo. Julkisivujen yläosien tummat puupinnat saavat aikaan raskautta ja turhaa umpinaisuutta.

Ehdotuksessa päiväkodin tilat on sijoitettu tontin pohjoisosaan Meri-Rastilan torin viereen, mutta tämä ratkaisu ei onnistu aktivoimaan toria. Torin kannalta sopivampia toimintoja olisivat olleet esimerkiksi koulun taitoaineiden tilat. Sen sijaan Jaluspolun aktivointi ruokailutiloilla sekä kotitalouden, musiikin ja kädentaitojen tiloilla onnistuu hyvin, ja nämä toiminnot elävöittävät kaupunkitilaa tehokkaasti. Oppimisen tilaryhmät ovat tasa-arvoisia keskenään ja niissä on mahdollisuus saavuttaa hyvät luonnonvalolosuhteet. Nuorisopalveluiden tilat on sijoitettu Meri-Rastilan torin läheisyyteen, mikä on hyvä ratkaisu, mutta niiden sijoittaminen kolmanteen kerrokseen vaikeuttaa saavutettavuutta.

50. RASTIA JA POPULAA

Meri-Rastilan torin sekä Jaluspolun ympäristö säilyy ehdotuksessa likimain nykyisen kaltaisena. Kappelin täydentäminen tilaohjelmaan kuulumattomalla senioriasumisella on ajatuksena poikkeava, mutta muutenkin suuren tilaohjelman ja pienen tontin puitteissa huonosti harkittu.

Ehdotuksessa on valittu lähtökohdaksi uudisrakentamisen keskittäminen tontin eteläosaan, mikä on luonteva vaihtoehto olemassa olevien rakenteiden säilyttämisen kannalta. Uudisrakentamisen massoitelu ei kuitenkaan ole perustunut toimintojen tarpeisiin, jotka onkin hahmoteltu pohjapiirustuksiin varsin viitteellisesti. Tämä vaikeuttaa ehdotuksen toimivuuden arviointia. Myös olemassa olevien rakennusten osalta arkkitehtisuunnittelu on jäänyt hyvin pintapuoliseksi.

55. TAITOS

“Taitoksen” korkeus- että leveyssuuntaan sahalaitainen rakennusmassa työntyy Meri-Rastilan torille ja peittää säilytetyn kappelin kyseenalaisesti

taakseen. Torille työntyvien tilojen toivoisi aktivoivan toria, mutta näin ei kuitenkaan tapahdu. Ehdotuksen mittakaava Jaluspolun suuntaan on tilojen käyttäjien kannalta liian suuri.

Rakennukselle valittu muotokieli aiheuttaa monin paikoin erittäin syviä runkosyvyyksiä, mikä johtaa huonoihin luonnonvalo-olosuhteisiin oppimistiloissa. Valittu muotokieli ei vaikuta perustellulta millään mitarilla. Oppimisen tilat on esitetty hyvin viitteellisesti, mikä vaikeuttaa kokonaisuuden toimivuuden arviointia. Toimivimmilta näyttävät oppimistilat ovat säilyneet nykyisen kaltaisina rakennuksen vanhassa osassa.

66. PILVILINNA

“Pilvilinna” ehdotuksen massoittelu on kompaktia ja sijoittuu kokonaan Jaluspolun varteen. Kappelirakennus on kuitenkin ehdotettu purettavaksi, vaikka se tiiviisti paketoitua ehdotuksessa olisi voitu hyvin säilyttää.

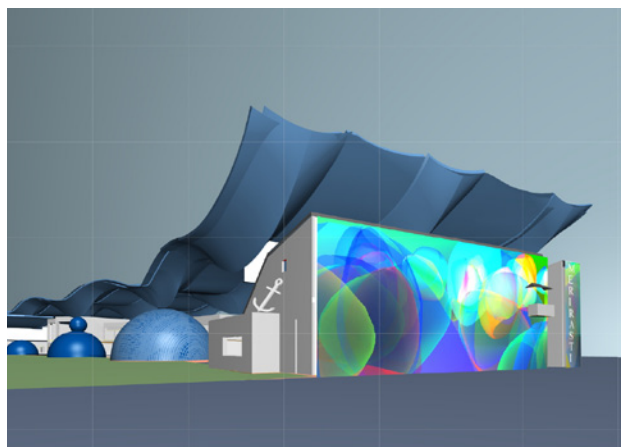
Ehdotus perustuu ajatukseen olemassa olevan rakennuskannan purkamisesta ja sen korvaamisesta kokonaan uudisrakennuksella, mutta uudisrakennuksen suunnittelu ei ole onnistunut. Rakennus on kauttaaltaan hyvin syvärunkoinen, mikä heikentää monien oppimistilojen luonnonvalo-olosuhteita, joissakin tiloissa luonnonvalo jopa puuttuu kokonaan. Uudisrakennuksessa tällaisia ongelmia ei voi esiintyä. Oppimistilat on esitetty varsin viitteellisesti, mikä tekee niiden arvioinnista haastavaa. Nuorisopalveluiden tilojen sijoittaminen Meri-Rastilan torin ja Jaluspolun kulmaan vaikuttaa kuitenkin luontevalta vaihtoehdolta, sillä se parantaa niiden saavutettavuutta ja aktivoi omalta osaltaan ympäröivää katutilaa.

67. AALLOT

“Aallot” ehdottaa koko nykyisen monitoimitalon kattamista korkealla aaltomaisella suojakatosrakenteella. Katos on jäänyt kevyen esittämisen asteelle. Katos olisi maisemallisesti raskas elementti ja johtaisi pimeisiin sisä- ja ulkotiloihin. Ehdotettu informaatio- ja valotaideseinä Meri-Rastilan torin päädyssä on mittakaavaltaan suuri ja liian dominoiva ja aggressiivinen torin käyttäjille.

Ehdotuksessa pyritään säilyttämään olemassa oleva ensimmäinen kerros kokonaisuudessaan ja täydentämään toimintoja sen päälle, vaikka rakenteellisesti tämä ratkaisu ei ole toteuttamiskelpoinen. Nuorisopalveluiden tilat on ehdotettu tontin pohjoisreunaan Meri-Rastilan torin yhteyteen, mikä voi osaltaan aktivoida kaupunkiympäristöä. Päiväkodin tilat sijaitsevat rauhallisesti tontin eteläosassa, mikä on luonteva ratkaisu, ja koulu sijoittuu näiden väliin. Tilaohjelman tilat on kuitenkin esitetty hieman puutteellisesti, mikä on tehnyt niiden toiminnallisuuden tulkitsemisesta haasteellista tuomaristolle.

6 Kilpailun tulos

6.1 Kilpailun tulos

Huolellisen perehtymisen ja harkinnan jälkeen, viitaten arvostelupöytäkirjassa olevaan yleisarvosteluun ja ehdotuskohtaisiin arvosteluihin, tuomaristo päätti yksimielisesti jakaa palkinnot, lunastukset ja kunniamaininnat seuraavasti:

1. palkinto 40.000€:
Käsi kädessä (35)

2. palkinto 30.000€:
ALIA (46)

3. palkinto 20.000€:
Katkeamaton yhteys (18)

Lunastus 10.000€:
Juhannusvirsi (23)

Lunastus 10.000€:
Meren lainehtiessa (33)

Tuomaristo päätti antaa kunniamaininnan ehdotukselle:
Kollaasi (36)

Toiseen vaiheeseen valituille tekijöille (5 kpl) maksetaan lisäksi à 20.000€.

Palkkiot laitetaan maksuun Suomen Arkkitehtiliiton kautta. Palkintojen yhteissumma on 210.000 euroa.

Kilpailun voittajatyö "Käsi kädessä", ilmakuva-äkymä. Työ esitellään tämän kirjan sivulla 31.

6.2 Suositus jatkotoimenpiteistä

Tuomaristo tekee suosituksen jatkotoimenpiteiksi kilpailun tuloksen perusteella: Jatkosuunnittelutoimeksianto (pää- ja arkkitehtisuunnittelu) on tarkoitus antaa voittaneen ehdotuksen tekijöille, mikäli Helsingin kaupunki tekee tarvittavat hankkeen jatkosuunnittelua ja toteutusta koskevat päätökset. Jatkotoimeksianto tehdään hankintalain 40.2 § 8 kohdan mukaisena suorahankintana. Päätöksen hankkeen jatkosuunnittelusta ja työn sisällöstä tekee Helsingin kaupunki.

Tuomaristo päätti antaa jatkotyötä varten seuraavat kehitysohjeet:

”Käsi kädessä luo erinomaisen Meri-Rastilan monitoimitalon kehittämiseksi. Se on yksinkertainen, vähäeleinen ja kaunis ehdotus, jonka vahvuus syntyy olemassa olevan betonirakenteisen osan ja uuden, puurakenteisen osan yhteispeleistä.

Kaupunkikuva ja yhteydet ympäristöön

Rakennus muodostaa kaksi uutta merkittävää julkisivua toritiloihin: Meri-Rastilan torille olemassa olevan kappelin parina ja Fokkatorille. Rakennuksen tilaohjelman puitteissa molemmissa kohdissa voisi tutkia rakennusmassan työntämistä hieman sisemmäksi tontille. Erityisesti Meri-

Rastilan torin suuntaan tämä tasapainottaisi uudisosan ja olemassa olevan suhdetta toisiinsa.

Kaupunkikehityksen myötä useille rakennusta ympäröiville tonteille kohoo huomattavasti monitoimitaloo korkeampia rakennuksia. Tämän vuoksi rakennuksen kattomaailma on osa useiden ihmisten päivittäistä näky-mää. Voimassa oleva kaava osoittaa tontin rakennuksille viherkattoa tai kattoterasseja. Kilpailuehdotuksen arkkitehtuurille olennaisen aumakaton on kuitenkin todettu vastaavan hyvin nykyisen ja tulevaisuuden ympäristön ja rakennuskannan tarpeisiin ja muodostavan kauniin ja harmonisen ”viidennen julkisivun” monitoimitalolle. Kattojen huolelliseen suunnitteluun ja mahdollisiin katoille sijoitettaviin teknisiin laitteisiin tulee kiinnittää huomiota jo suunnittelun alkuvaiheessa.

Suhde olemassa olevaan rakennukseen

Ehdotuksen yksi vahvuus on suhtautuminen säästettäväksi ehdotettuihin osiin: Niissä muutoksia on esitetty usein mahdollisimman vähän. Hyvä esimerkki tästä on olemassa olevan koulurakennuksen toinen kerros, jossa on säästetty rakennukselle tyypillinen, persoonallinen pohjaratkaisu, ja päädytty vain muokkaamaan sitä tarvittavilta osin vastaamaan käyttäjän muuttuneisiin tarpeisiin. Olemassa

olevan säilyttäminen, korjaaminen ja pienemmät mahdolliset muutokset toimivat ohjenuorana jatkosuunnittelulle.

Kappelin yhteyteen lisätyn monitoimitalin liitos vanhaan vaatii uudelleen tutkimisen: Liitosalueet uuden rakennusten välillä ovat laajahkoja ja kustannukset siten suhteessa isot rakennettavaan pinta-alaan. Myöskään ohjeellisia purkurajoja ei ole kappelin osalta ehdotuksessa huomioitu.

Osa tontin nykyisistä rakennuksista joudutaan purkamaan. Vaikka ehdotuksessa ei ole erityistä mainintaa purettavien rakennusosien uudelleenkäytöstä, tulisi se huomioida yhtenä näkökulmana rakennuksen suunnittelussa hankkeen alusta lähtien.

Julkisivut

Puiset julkisivut viestivät hyvin rakennuksen keveydestä ja siten korostavat onnistunutta suhdetta olemassa olevan ja uuden välillä. Rakennuksen lopullinen sävy ei sinällään ole sen arkkitehtuurin kannalta olennainen, kunhan se tukee kokonaisarkkitehtuuria ja sopii ympäristöönsä. Puupinnat tulee käsitellä siten, että ne ovat kestävä ratkaisu myös meren läheisyydessä.

Ehdotettu räystäsrakenne auttaa lämpökuormien torjumisessa. Arkkitehtuurille tyypilliset räystäät ja terassit

tulee sovittaa niihin kohtiin, joissa ne tukevat rakennuksen arkkitehtuuria ja sen toiminnallisuutta.

Toiminnallisuus

Kilpailuehdotus vastaa toiminnallisiin tavoitteisiin kautta linjan varsin onnistuneesti.

Ravintolasali ja keittiö

Ruokasalin kabinetit edistävät tilojen monikäyttöisyyttä, mutta niiden muotoa on kehitettävä jatkosuunnittelussa. Ruokasalin korkean tilan akustiset haasteet on tutkittava jatkosuunnittelun yhteydessä.

Koulu

Kädentaitojen tilat pääasiassa oikein toimivat, mutta suunnittelutilan rauhallisuutta tulisi kehittää jatkosuunnittelussa. Kotitalouden tilat ovathauskasti yhteydessä ravintolasaliin, mutta lasiseinät eivät pedagogisesti toimivia tässä yhteydessä.

Päiväkoti ja leikkipuisto

Päiväkodin tilat monin paikoin onnistuneet (mm. rauhoittumisen ja eriyttämisen mahdollistavat tilat, selkeys, luonnonvalo). Toimintatilojen muoto on kuitenkin haasteellinen käytettävyyden ja kalustettavuuden kannalta, ja sitä tulee kehittää jatkosuunnittelussa. Esiopetuksen tiloissa on liiallista väljyyttä käytävillä. Esiopetuksen sijainti ei tue yhtenäistä opinpolkua.

Monitoimisaliin on toimiva sisäyhteys, mutta matka päiväkodilta on verrattain pitkä. Jatkosuunnittelussa voidaan pohtia, onko tälle jotain mahdollisia vaihtoehtoja. Leikkipuiston tilojen palauttamista osaksi päärakennuksen massaa tulee tutkia, sillä tavalla se tukisi paremmin päiväkodin tilojen joustoa palvelutarpeen muutoksissa.

Nuorisopalveluiden tilat

Nuorisopalveluiden tilat pääosin oikein toimivat. Jatkosuunnittelussa tarkennettava sisäänkäyntejä, erityisesti Meri-Rastilan torin puolelta ja monitoimisalin yhteydessä.

Oppilashuolto, hallinto ja henkilökunnan tilat

Rakennuksen pitkänmallisen muodon vuoksi henkilökunnantilojen sijoitteluun aiheutuu haasteita. Päiväkodin taukotilat ovat toimivat sijoituessaan riittävän lähelle päiväkodin tiloja ehdotuksen osoittamalla tavalla, mutta henkilökunnan tilojen hajasijoittaminen vähentää yhteisöllisyyttä sekä yhteisen toimintakulttuurin ja jaetun johtamisen kehittämistä. Oppilashuollon ja hallinnontilojen sijainnit tukevat yhteistyötä.

Piha

Piha lähtökohtaisesti hyvä, ja selkeästi valvottava. Jatkosuunnittelussa tutkittava pihan hulevesien järjestelyä.

Rakenne ja tekniikka

Suunnitelma on pääpiirteissään hyvin selkeärakenteinen ja suoraviivainen, vaikkakaan tilasuunnittelussa ei ole otettu täysimääräisenä huomioon kantavien rakenteiden vaatimaa tilaa.

Liikuntasalin päädyssä olevalta iv-konehuoneelta iv-kanavien reititys salin yli on haasteellinen, ja sitä tulee kehittää jatkosuunnittelussa siten, että on saavutettavampi rakennuksen halki. Tekniikan reititys on myös haasteellinen IV-konehuoneen alla sijaitsevasta lämmönjakohuoneesta.

Jatkosuunnittelussa rakennukseen sisällytetään maalämpö ja -viileä. Järjestelmien tekniset tilavaraukset tulevat lisäämään rakennuksen teknisten tilojen vaatimaa pinta-alaa.

Rakennuksen arkkitehtuuri perustuu olemassa olevan rakennuksen ja uuden rakennuksen sopusuhtaiseen suhteeseen toisiinsa nähden. Uudisrakennus on puurakenteinen, kevyt ja ilmava lisäys tontille, ja sellaisenaan se on nähty täydentävän kaupunkitilaa parhaiten.”

6.3 Arvostelupöytäkirjan allekirjoitus

Tuomaristo hyväksyi ja allekirjoitti arvostelupöytäkirjan sähköisesti.

6.4 Nimikuorten avaus

Arvostelupöytäkirjan allekirjoittamisen jälkeen tuomaristo avasi palkittujen ehdotusten nimikuoret. Ehdotusten tekijöiksi osoittautuivat seuraavat työryhmät:

1. palkinto: Käsi kädessä (35)

Työryhmä:

ARKKITEHTITOIMISTO OPUS
Matias Kotilainen
Tuomas Martinsaari
Paul Thynell
Valtteri Hautsalo
Sirre Kronlöf
Jere Pääkkönen
Benjamin Schulman
Hannes Teräsvuori

Pihasuunnittelun konsultaatio:

LOCI maisema-arkkitehdit
Pia Kuusiniemi

Ehdotuksen tekijänoikeus:

ARKKITEHTITOIMISTO OPUS OY
Matias Kotilainen
Tuomas Martinsaari
Paul Thynell

2. palkinto: ALIA (46)

Tekijät:

Lukkaroinen Arkkitehdit Oy
Timo Leiviskä, Arkkitehti SAFA
Tellervo Karinsalo, Arkkitehti
Tuure Kinnunen, Arkkitehti

Arkkitehdit Davidsson Tarkela Oy
Niklas Mahlberg, Arkkitehti SAFA
Karen Branick, Arkkitehti AIA

Avustajat:

Petri Pettersson, Arkkitehti, Lukkaroinen
Arkkitehdit Oy
Kati Kaukonen, Sis.ark, Lukkaroinen Arkkitehdit Oy
Julius Haarala, Arkkitehti yo, Lukkaroinen
Arkkitehdit Oy
Milla Hakari, maisema-arkkitehti, Loci Maisema-
arkkitehdit Oy
Hanna Kaurala, DI, Finnmap Infra Oy /
Liikennesuunnittelu
Samuli Ojanperä, DI, Insinööritoimisto Pontek Oy /
Rakennesuunnittelu
Vikke Niskanen, DI, Granlund Oy / LVI - suunnittelu
Niko Kauranen, Ins., Jensen Hughes / Palotekninen
suunnittelu

Visualisointi:

Cylind Studio

Tekijänoikeus:

Lukkaroinen Arkkitehdit Oy ja Arkkitehdit
Davidsson Tarkela Oy

Tekijänoikeus kilpailuehdotukseen jakautuu
työryhmän yritysten kesken tasan.

3. palkinto: Katkeamaton yhteys (18)

Tekijät:

Annina Ruuhilahti, arkkitehti
Lassi Mustonen, arkkitehti SAFA,
KUMP Arkkitehdit

Tekijänoikeuden haltija sama kuin tekijät

Lunastus: Juhannusvirsi (23)

Tekijät:

Arvi Eskelinen, arkkitehti SAFA (1. ja 2. vaihe)
Antti Rissanen, tekniikan kandidaatti (arkkitehtuuri
ja maisema-arkkitehtuuri) (2. vaihe)

Lunastus: Meren lainehtiessa (33)

L Arkkitehdit Oy
Anniina Pellinen, arkkitehti SAFA
Lilja Mustila, arkkitehti SAFA
Juho Kuovi, arkkitehti
Jari Lonka, Osakas, arkkitehti SAFA

Ehdotuksen tekijänoikeuden haltijat:
L Arkkitehdit Oy

Kunniamaininta: Kollaasi (36)

Tekijänoikeus:

Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy

Työryhmä:

Selina Anttinen, Vesa Oiva, Riku Rönkä, Annamari
Vesamo, Tomi Itäniemi, Antti Keskinen, Jaakko Viertö,
Jussi Kalliopuska, Aino Vaarno, Saga Luhtala

Rakenteet, Anssi Kolehmainen

Julkaisun toimitus ja taitto

JADA Arkkitehdit (JADA Oy) / www.jada.fi

Kohteen valokuvat

Kilpailijat (ehdotukset), Tuomas Uusheimo (valokuvat)

Muut kuvat, ellei toisin mainita

Helsingin kaupunki

Kilpailun voittajatyö "Käsi kädessä", näkymä Meri-Rastilan torilta. Työ esitellään tämän kirjan sivulla 31.

Meri-Rastilan monitoimitalo

Yleinen kaksivaiheinen arkkitehtuurikilpailu

Kilpailuaika (ensimmäinen vaihe)

30.11.2023–8.3.2024

Kilpailuaika (toinen vaihe)

8.5.–2.9.2024

www.merirastilanmonitoimitalo.fi

Kaupunkiympäristö

Kasvatus ja koulutus

Kulttuuri ja vapaa-aika

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi

Kaupunginkanslia

Helsinki